

Regels van het
Voetbalspel

24/25

Niets uit deze uitgave mag worden vereenvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

OPMERKINGEN BIJ DE SPELREGELS

Wijzigingen

Behoudens de goedkeuring van de betrokken nationale bond en vooropgesteld dat de principes van deze Regels onaangetast blijven, zijn afwijkingen van de toepassingen mogelijk bij wedstrijden van jeugdspelers, bij dameswedstrijden, bij veteranenwedstrijden (spelers boven de 35 jaar) en bij wedstrijden voor mindervaliden.

De volgende aanpassingen mogen afzonderlijk of gezamenlijk toegepast worden:

- de afmeting van het speelveld
- de grootte, het gewicht en het materiaal van de bal
- de afstand tussen de doelpalen en de hoogte van de doellat boven de grond
- de duur van het spel (eerste en tweede helft)
- de wissels

Verdere aanpassingen zijn alleen toegestaan met toestemming van de International Football Association Board.

Mannelijk en vrouwelijk

In de Spelregels wordt gemakshalve alleen verwezen naar het mannelijk geslacht ten aanzien van scheidsrechters, assistent-scheidsrechters, spelers en officials. Bedoeld wordt zowel het mannelijk als het vrouwelijk geslacht.

Officiële talen

Namens de International Football Association Board, publiceert FIFA de Spelregels in het Engels, Frans, Duits en Spaans. Bij enig verschil in de bewoordingen is de Engelse tekst doorslaggevend.

Sleutel

De in **rood** aangeduide tekst geeft aan dat het gaat om een nieuwe wijziging in de Spelregel.

INHOUD

blz

REGEL 1 - HET SPEELVELD

1. Veldoppervlak.....	10
2. Afbakening van het speelveld.....	10
3. Afmetingen	12
4. Internationale wedstrijden.....	12
5. Het doelgebied	12
6. Het strafschopgebied.....	12
7. Het hoekschopgebied	12
8. Vlaggenstokken.....	12
9. Technische zone	13
10. De doelen.....	13
11. Doellijntechologie (GLT 'Goal Line Technology')	14
12. Reclame.....	16
13. Logo's en emblemen	16
14. Video Assistant Referees (VAR's - VOR - RRA)	16
AANVULLING	
1. Neutrale zone	18
2. Ongeschikt speelveld	18
3. Onbespeelbaar speelveld	19
4. Afbakening van het speelveld.....	20
5. Hoekvlaggen.....	19
6. Toegelaten personen in de neutrale zone of in de technische zone - armbanden.....	20

REGEL 2 - DE BAL

1. Eigenschappen en afmetingen.....	24
2. Vervanging van een onbruikbare bal	24
3. Bijkomende ballen.....	25
AANVULLING	
1. Toegelaten bal in wedstrijden.....	26
2. Te vermelden in de rubriek opmerkingen van het wedstrijdblad.....	26

REGEL 3 - DE SPELERS

1. Aantal spelers.....	28
2. Aantal wissels	28
3. Wisselprocedure	29
4. Plaatsvervanging doelverdediger	30
5. Overtredingen en sancties.....	30
6. Uitsluiting van spelers en wisselers	31
7. Extra personen op het speelveld.....	31
8. Speler buiten speelveld.....	31
9. Doelpunt gescoord met een extra persoon op het speelveld.....	32
10. Aanvoerder van het team	32

AANVULLING	1. Vervolledigen van een onvolledige ploeg	33
	2. Aantal wisselers en wissels.....	33
	3. Procedure gewone- en verplichte wissels	35
	4. Procedure doorlopende wissels.....	35
	5. Permutatie.....	36
	6. Aanvoerder	36
	7. Richtlijnen bij het invullen van het wedstrijdblad.....	36
	8. Te vermelden in de rubriek opmerkingen van het wedstrijdblad.....	36

REGEL 4 - UITRUSTING VAN DE SPELERS

1.	Veiligheid.....	40
2.	Verplichte uitrusting.....	40
3.	Kleuren	40
4.	Andere uitrusting.....	41
5.	Slogans, boodschappen, beelden en advertenties	43
6.	Overtredingen en sancties.....	41
AANVULLING	1. Kleur van de basisuitrusting.....	44
	2. Kleur van de onderkleding	44
	3. Niet-reglementaire kledij.....	44
	4. Nummering van de spelers.....	45
	5. Juwelen.....	45
	6. Te vermelden in de rubriek opmerkingen van het wedstrijdblad.....	45

REGEL 5 - DE SCHEIDSRECHTER

1.	Het gezag van de scheidsrechter	48
2.	Beslissingen van de scheidsrechter	48
3.	Bevoegdheden en plichten.....	48
4.	Video Assistant Referee (VAR)	51
5.	De uitrusting van de scheidsrechter.....	52
6.	Signalen van de scheidsrechter.....	53
7.	Aansprakelijkheid van scheidsrechters	56
AANVULLING	VOOR DE WEDSTRIJD	
	1. Uur van aankomst op het terrein	57
	2. Afwezigheid / terugtrekking van de scheidsrechter	57
	3. Keuring van het speelveld	58
	4. Overzicht van verwerking en versturen van wedstrijdgegevens	58
	5. Identificatie	60
	6. Controle van de uitrusting	61
	7. Borden voor wissels	62
	8. Onderrichtingen aan de terreinafgevaardigde.....	62
	9. Geven van richtlijnen aan de assistent-scheidsrechters	62
	10. Te vermelden in de rubriek opmerkingen van het wedstrijdblad.....	62

TIJDENS DE WEDSTRIJD

1. Intrede op het speelveld	63
2. Teken om het spel te hervatten	63
3. Voordeel	63
4. Disciplinaire maatregelen	64
5. Uitsluiting voor twee gele kaarten	64
6. Disciplinaire maatregelen tegen personen in de neutrale zone	64
7. Richtlijnen i.v.m. tijdelijk of definitief staken van een wedstrijd	64
8. Terugkeer naar de kleedkamers	67
9. Weigering te spelen	67
10. Terugkeren van een speler op het speelveld	67
11. Quick restart	67
12. Procedure bij mogelijke hersenschudding	68

NA DE WEDSTRIJD

1. Richtlijnen bij gebruik van digitaal wedstrijdblad	69
2. Richtlijnen bij gebruik van het papieren wedstrijdblad	69
3. Te melden met een scheidsrechtersverslag	70
4. Termijn indienen wedstrijdgegevens	70
5. Termijn indienen scheidsrechtersverslag	70
6. Vergissing bij de registratie van een gele of rode kaart	71
7. Beschadigingen aan de installatie van de bezochte club	71
8. Te vermelden in de rubriek opmerkingen van het wedstrijdblad	71

REGEL 6 - DE OVERIGE MATCH OFFICIALS

1. Assistent-scheidsrechters	74
2. Vierde scheidsrechter	75
3. Bijkomende assistent-scheidsrechter	75
4. Reserve assistent-scheidsrechter	75
5. Video match officials	75
6. Signalen van de bijkomende assistent-scheidsrechter	75
AANVULLING 1. Administratieve verantwoordelijkheid	77
2. Bevoegdheid van de gelegenheidsassistent-scheidsrechter	77
3. Onderrichtingen aan de assistent-scheidsrechters	77
4. Samenwerking met een assistent-scheidsrechter van de club	77

REGEL 7 - DE DUUR VAN DE WEDSTRIJD

1. Speeltijd	80
2. De rustpauze na de eerste helft	80
3. Bijtellen van de verloren tijd	80

4.	Strafschop	80
5.	Definitief gestaakte wedstrijd	80
	AANVULLING 1. Duur van de officiële wedstrijden (kampioenschap, nationale en provinciale bekens)	81
	2. Duur van de vriendschappelijke wedstrijden en tornooien	82
	3. Rust of time-outs	82
	4. Wedstrijd die de reglementaire duur niet heeft gehad	82
	5. Verlengingen - strafschoppenserie	82

REGEL 8 - HET BEGIN EN DE HERVATTING VAN HET SPEL

1.	Beginschop	84
2.	Scheidsrechtersbal	85
	AANVULLING 1. Wachttijden	86
	2. Te vermelden in de rubriek opmerkingen van het wedstrijdblad	86

REGEL 9 - DE BAL IN EN UIT HET SPEL

1.	De bal uit het spel	88
2.	De bal in het spel	88

REGEL 10 - HET RESULTAAT VAN DE WEDSTRIJD BEPALEN

1.	Doelpunt	90
2.	Winnende ploeg	90
3.	Strafschoppenserie	90

REGEL11 - BUITENSPEL

1.	Buitenspelpositie	96
2.	Strafbaar buitenspel	96
3.	Niet strafbaar	97
4.	Overtredingen en sancties	97

REGEL 12 - OVERTREDINGEN EN ONSPORTIEF GEDRAG

1.	Directe vrije schop	100
2.	Indirecte vrije schop	102
3.	Disciplinaire sancties	104
4.	Spelhervatting na overtredingen en wangedrag	110
	AANVULLING 1. Wat is een spelfase?	113
	2. Wedstrijden tussen ploegen die aan verschillende strafstelsels onderworpen zijn	113
	3. Boodschap op onderkleding	113
	4. Gele kaart	113
	5. Herroepen van een gele of rode kaart	113
	6. Uitsluiting speler / dokter	114
	7. Terugkeer naar de kleedkamer	114

REGEL 13 - VRIJE SCHOPPEN

1. Soorten vrije schoppen.....	116
2. Procedure	116
3. Overtredingen en sancties.....	117

REGEL 14 - STRAFSCHOP

1. Procedure	120
2. Overtredingen en sancties.....	121
3. Samengevat.....	123

REGEL 15 - INWORP

1. Procedure	126
2. Overtredingen en sancties.....	126

REGEL 16 - DOELSCHOP

1. Procedure	130
2. Overtredingen en sancties.....	130

REGEL 17 - HOEKSCHOP

1. Procedure	132
2. Overtredingen en sancties.....	132

HANDLEIDING VOOR DE ASSISTENT-SCHEIDSRECHTER

Houding.....	134
Signalisatie van de assistent-scheidsrechter.....	135
Plaatsing van de assistent-scheidsrechter	140
Verplaatsing de assistent-scheidsrechter.....	149
Buitenspel	151
Samenwerking met de scheidsrechter	160

ALGEMENE INFO

De technische zone.....	166
Voetbal 8 vs 8 en 5 vs 5.....	167
Algemene administratieve bepalingen	170
Administratieve bepalingen in verband met de wedstrijd.....	175

REGEL

1

**HET
SPEELVELD**

HET SPEELVELD

1. Veldoppervlak

Wedstrijden mogen gespeeld worden op natuurlijke, synthetische of een combinatie van natuurlijke en synthetische oppervlakken (hybridesysteem) in overeenstemming met de competitiereglementen.

De kleur van synthetische oppervlakken moet groen zijn.

Wanneer synthetische oppervlakken gebruikt worden in ofwel competitiewedstrijden tussen vertegenwoordigende teams van bij de FIFA aangesloten bonden, ofwel in internationale competitiewedstrijden, moet het oppervlak voldoen aan de eisen van de 'FIFA Quality Programme for Football Turf', tenzij een speciale afwijking is verleend door de IFAB.

2. Afbakening van het speelveld

Het speelveld moet rechthoekig zijn en afgebakend met ononderbroken lijnen die niet gevaarlijk mogen zijn. Belijning in kunstgras mag gebruikt worden op natuurgrasvelden indien ze geen gevaar oplevert. Deze lijnen behoren tot de gebieden die ze afbakenen.

Alleen de lijnen die staan aangegeven in Regel 1 mogen aangebracht zijn op het speelveld. Wanneer gebruik wordt gemaakt van kunstgrasvelden, zijn andere lijnen toegestaan mits deze een andere kleur hebben en duidelijk te onderscheiden zijn van de lijnen die voor voetbal worden gebruikt.

De twee lange afbakeningslijnen heten zijlijnen en de twee korte heten doellijnen.

Het speelveld is verdeeld in twee helften door een middenlijn, die het midden van de twee zijlijnen verbindt.

De middenstip van het speelveld wordt aangegeven in het midden van de middenlijn. Hieromheen is een cirkel getrokken met een straal van 9,15 m.

Lijnen mogen aangebracht worden buiten het speelveld, op 9,15 m van de kwartcirkel, loodrecht op de doellijnen en de zijlijnen, om ervoor te zorgen dat de verdedigers deze afstand in acht nemen wanneer een hoekschop wordt genomen.

Alle lijnen moeten dezelfde breedte hebben en mogen niet meer dan 12 cm bedragen.

De doellijnen moeten dezelfde breedte hebben als die van de doelpaal en doelat.

Een speler die met de voeten verboden markeringen trekt op het speelveld, moet voor onsportief gedrag gewaarschuwd worden. Stelt de scheidsrechter vast dat dit gebeurt gedurende de wedstrijd, dan moet hij de speler bij de eerstvolgende spelonderbreking waarschuwen wegens onsportief gedrag.

3. Afmetingen

De lengte van de zijlijn moet groter zijn dan de lengte van de doellijn.

Lengte (zijlijn):	minimaal 90 m	maximaal 120 m
Breedte (doellijn):	minimaal 45 m	maximaal 90 m

4. Internationale wedstrijden

Lengte (zijlijn):	minimaal 100 m	maximaal 110 m
Breedte (doellijn):	minimaal 64 m	maximaal 75 m

De KBVB kan de lengte van de zijlijn en de doellijn zelf bepalen binnenin de bovenvermelde afmetingen.

Afmetingen gelden startend vanaf de buitenkant van de lijnen omdat deze deel uitmaken van het gebied dat ze afbakenen.

Het strafschoppunt wordt gemeten vanaf het middenpunt van de stip tot de achterkant van de doellijn.

5. Het doelgebied

Loodrecht op de doellijn, binnen het speelveld, zijn twee lijnen met een lengte van 5,50 m getrokken op een afstand van 5,50 m van de binnenzijde van elke doelpaal. Zij zijn aan de uiteinden verbonden door een lijn evenwijdig met de doellijn. Het gebied dat door deze lijnen wordt afgebakend, heet het doelgebied.

6. Het strafschopgebied

Loodrecht op de doellijn, binnen het speelveld, zijn twee lijnen met een lengte van 16,50 m getrokken op een afstand van 16,50 m van de binnenzijde van elke doelpaal. Zij zijn aan de uiteinden verbonden door een lijn evenwijdig met de doellijn. Het gebied dat wordt afgebakend door deze lijnen heet het strafschopgebied.

In elk strafschopgebied is een strafschopstip aangebracht op een afstand van 11 m van het midden van de doellijn even ver van beide doelpalen.

Buiten het strafschopgebied is een cirkelboog aangebracht met een straal van 9,15 m, gemeten vanaf de strafschopstip.

7. Het hoekschopgebied

Binnen het speelveld is een kwartcirkel aangebracht, met een straal van 1 m, gemeten vanaf elke hoekvlaggenstok.

8. Vlaggenstokken

Op elke hoek van het speelveld moet een hoekvlaggenstok met vlag staan. Deze

hoekvlaggenstok is minstens 1,50 m hoog en mag van boven niet in een punt eindigen.

Er mogen ook vlaggenstokken geplaatst worden aan de uiteinden van de middenlijn op een afstand van minimaal 1 m buiten de zijlijn.

9. Technische zone

De technische zone heeft betrekking op wedstrijden gespeeld in stadions met een aangewezen bank/dug-out voor team officials, wisselers en gewisselde spelers en voldoet aan volgende voorwaarden:

- de technische zone mag niet langer zijn dan de lengte van de bank/dug-out, plus 1 m aan weerszijden van de bank/dug-out en voor de bank/dug-out loopt deze zone tot 1 m vanaf en evenwijdig met de zijlijn
- afbakeningslijnen moeten aangebracht worden om deze zone aan te duiden
- het aantal personen die in de technische zone mogen komen staat beschreven in de competitiereglementen
- de personen in de technische zone:
 - zijn bekend vóór het begin van de wedstrijd overeenkomstig met de competitie reglementen
 - moeten zich op een verantwoorde manier gedragen
 - moeten in de afgebakende zone blijven, met uitzondering wanneer de verzorger/dokter het veld mag betreden, na toelating gekregen te hebben van de scheidsrechter, om naar een geblesseerde speler te gaan
- slechts één persoon tegelijk is gemachtigd voor het overbrengen van tactische instructies vanuit de technische zone

10. De doelen

Op het midden van elke doellijn moet een doel zijn geplaatst.

Het doel bestaat uit twee loodrecht staande palen, elk op gelijke afstand van de hoekvlaggenstokken, die aan de bovenzijde verbonden zijn door een horizontale doellat.

De doelpalen en doellat moeten gemaakt zijn van goedgekeurd materiaal en mogen geen gevaar opleveren voor de spelers.

De doelpalen en doellat van beide doelen moeten dezelfde vorm hebben.

Deze moet vierkant, rechthoekig, rond, ellipsvormig of een tussenvorm van deze opties zijn.

Het wordt aanbevolen dat alle doelen die in een officiële competitie, georganiseerd onder de auspiciën van de FIFA of confederaties, voldoen aan de eisen van het FIFA Quality Programme voor voetbaldoelen.

De afstand tussen de palen is 7,32 m en de afstand van de onderkant van de doellat tot de grond is 2,44 m.

De stand van de doelpalen ten opzichte van de doellijn moet in overeenstemming zijn met de illustraties.

De doelpalen en de doellat moeten wit van kleur zijn en een gelijke breedte en diepte hebben die niet meer dan 12 cm bedraagt.

Als de doelpalen vierkant zijn (van bovenaf gezien), moeten de zijanten evenwijdig lopen met de doellijn of er loodrecht opstaan. De zijanten van de doellat moeten evenwijdig met of loodrecht ten opzichte van het speelveld liggen.

Indien de doellat uit zijn stand is geraakt of breekt, wordt het spel onderbroken totdat de doellat is hersteld of in zijn oorspronkelijke positie is teruggebracht.

Indien herstel niet mogelijk is, moet de wedstrijd definitief worden gestaakt. Het gebruik van een touw of elk ander flexibel of gevaarlijk materiaal om de doellat te vervangen is niet toegestaan. De wedstrijd wordt hervat met een scheidsrechtersbal.

Er mogen netten vastgemaakt worden aan de doelen en de grond achter de doelen, op voorwaarde dat ze goed ondersteund worden en dat ze de doelverdediger niet hinderen.

Veiligheid

Doelen (inclusief verplaatsbare doelen) moeten stevig in de grond verankerd zijn.

11. Doellijntechnologie (GLT 'Goal Line Technology')

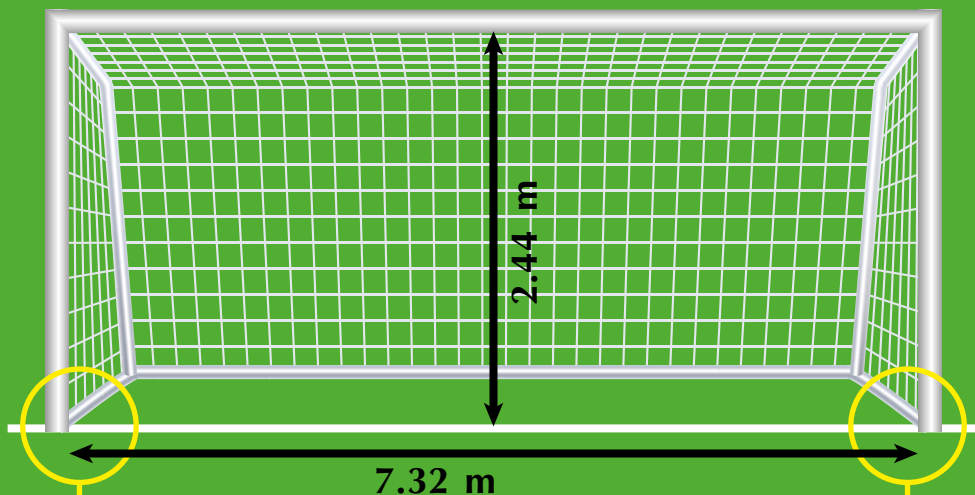
Systemen met doellijntechnologie kunnen gebruikt worden om na te gaan of een doelpunt al dan niet gescoord werd en dit teneinde de scheidsrechter te helpen in zijn beslissingen.

Het gebruik van doellijntechnologie moet vermeld worden in het betreffende competitiereglement.

Principe van doellijntechnologie

De doellijntechnologie is enkel van toepassing op de doellijn en enkel om te bepalen of een doelpunt werd aangetekend of niet.

De informatie volgens dewelke een doelpunt al dan niet werd aangetekend moet automatisch in de tijdspanne van een seconde overgemaakt worden en enkel meegegeeld worden aan de match officials (door toedoen van het uurwerk van

De positie van de doelpalen in relatie tot de doellijn moet met de onderstaande afbeeldingen overeenstemmen.

de scheidsrechter, door trilling en zichtbaar signaal **en/of via het oortje / headset van de scheidsrechter**). Het mag ook naar de video operation room (VOR) worden gezonden.

Eisen en specificaties van de doellijntechnologie

Indien doellijntechnologie gebruikt wordt tijdens de competitie, moeten de organisatoren er zich van vergewissen dat het systeem (inclusief eender welke toegestane wijzigingen aan het frame van het doel of technologie in de bal), voldoen aan de vereisten van het FIFA Quality Programme for GLT.

Daar waar doellijntechnologie wordt gebruikt, moet de scheidsrechter het functioneren van de technologie testen voor de wedstrijd zoals wordt uitgelegd in het 'Testing Manual'. Indien de technologie na controle niet functioneert volgens de vereisten van het Testing Manual, mag de scheidsrechter de doellijntechnologie niet gebruiken en moet er een verslag worden opgemaakt naar de bevoegde instanties.

12. Reclame

Geen enkele vorm van commerciële reclame, zowel tastbaar als virtueel, is toegestaan op het speelveld, op de grond in de netruimte of in de technische zone of de Referee Review Area (RRA) of binnen één meter vanaf de afbakeningslijnen en dit vanaf het moment dat de ploegen het speelveld betreden tot het moment dat ze het speelveld hebben verlaten voor de rustpauze en vanaf het moment dat de ploegen opnieuw het speelveld betreden tot het einde van de wedstrijd. Eveneens is reclame verboden op de doelen, de netten, de vlaggenstokken of de bijhorende vlaggen en mag er geen externe apparatuur (camera's, microfoons, enz.) worden bevestigd aan deze materialen.

Rechtopstaande publiciteitspanelen moeten geplaatst worden op ten minste:

- 1 m van de zijlijnen van het speelveld
- dezelfde afstand van de doellijn als de diepte van het doelnet, en
- 1 m van het doelnet

13. Logo's en emblemen

De wettelijke tastbare als virtuele reproductie van logo's of emblemen van de FIFA, confederaties, nationale bonden, competities, clubs of andere instanties is tijdens de wedstrijd verboden op het speelveld, de netten en de netruimte, de doelen en de vlaggenstokken. Het is wel toegestaan op de vlaggen zelf.

14. Video Assistant Referees (VAR's)

In wedstrijden met VAR's moet er een Video Operation Room (VOR) voorzien worden en ten minste één Referee Review Area (RRA).

Video Operation Room (VOR)

De VOR is de ruimte waar de VAR, de assistent-VAR en de Replay Operator (RO) werken. Dit kan in de nabijheid van het stadion zijn of op een andere locatie op grotere afstand. Enkel geautoriseerd personeel wordt toegelaten tot de VOR of om

met de VAR, A-VAR of Operator te praten tijdens de wedstrijd.

Een speler, wisselspeler, gewisselde speler of team official die de VOR betreden zullen uitgesloten worden.

Referee Review Area (RRA)

In wedstrijden met VAR moet er tenminste één RRA zijn waar de scheidsrechter een On-Field-Review (OFR) kan verrichten. De RRA moet:

- zich op een zichtbare plaats buiten het speelveld bevinden
- duidelijk afgebakend zijn

Een speler, wisselspeler, gewisselde speler of team official die de RRA betreedt zal gewaarschuwd worden met een gele kaart.

AANVULLING

HET SPEELVELD

1. Neutrale zone

Er moet een afrastering staan op minstens 3 meter van de uiterste grenslijn van het eigenlijke speelveld. De aldus ontstane strook van minimum 3 meter wordt neutrale zone genoemd.

Voor speelvelden van clubs van het recreatief voetbal, en in het gewestelijk jeugdvoetbal is deze afstand anderhalve meter. Deze afwijking geldt niet voor speelvelden die aangelegd worden na 1 juli 2018.

De afrastering moet minstens één meter hoog zijn (een afwijking van 15 cm naar beneden is toegelaten). Het publiek moet zich achter deze afrastering bevinden. Waar geen afsluiting staat of waar ze niet doeltreffend is, mag geen publiek staan.

Elke hindernis op minder dan 3 meter van de buitenste lijnen van het speelveld is verboden.

Uitzondering:

“Goal get ups” mogen geplaatst worden op ten minste 1 meter van het doelnet en op dezelfde afstand van de doellijn als de diepte van het doelnet op voorwaarde dat zij qua vorm en samenstelling geen gevaar opleveren voor spelers en officials en door de KBVB werden goedgekeurd.

2. Ongeschikt speelveld (B6.19 – B6.20)

Op een ongeschikt speelveld mag niet gespeeld worden.

Een speelveld is ongeschikt indien:

- een hindernis zich op het speelveld of in de neutrale zone bevindt, tenzij deze zich op een afstand van meer dan 3 meter van het speelveld bevindt of meer dan 1,5 meter voor het gewestelijk jeugdvoetbal en het recreatief voetbal
- de doellijnen, de zijlijnen, de middenlijn, de doelgebieden, de strafschoopgebieden, de hoekschoopgebieden of de middencirkel niet of onvoldoende afgebakend zijn of de punten in deze gebieden niet aangeduid zijn
- de lijnen uitgevoerd werden door het maken van greppels
- de doelen of doelnetten ontbreken of stuk zijn en niet hersteld kunnen worden
- één of meerdere hoekvlaggen ontbreken bij aanvang van de wedstrijd 11/11

Bij “ongeschikt speelveld” mag men niet uitwijken naar een ander speelveld.

3. Onbespeelbaar speelveld (B6.21 – B6.22)

Een speelveld is onbespeelbaar indien het volgens het oordeel van de scheidsrechter wegens de weersomstandigheden niet kan gebruikt worden.

Richtlijnen wanneer de scheidsrechter een wedstrijd kan uitstellen of staken:

a. bij sneeuw

- de lijnen onzichtbaar zijn
- gevolgd door vorst het speelveld gevaren oplevert
- de sneeuw aan de bal kleeft zodat die onregelmatig wordt naar vorm en gewicht

b. bij vorst

- bevroren waterplassen op het speelveld liggen
- het speelveld harde, scherpe oneffenheden vertoont
- de spelers hun evenwicht niet kunnen behouden
- balcontrole onmogelijk is

c. bij slijk

- de grond zo modderig is dat de spelers niet kunnen aanzetten.
Een bal die niet botst of in het slijk blijft vaststeken, is geen reden om een speelveld onbespeelbaar te verklaren.

d. bij regen

- een grote oppervlakte van het speelveld overstromd is en de bal op die plaats de grond niet raakt
- onvoldoende zichtbaarheid optreedt

e. bij mist

- de zichtbaarheid onvoldoende is:
 - voor wedstrijden van eerste ploegen in **hogere afdelingen** behoort het uitsluitend tot de appreciatie van de scheidsrechter de wedstrijd aan te vangen of te staken
 - voor wedstrijden van **lagere afdelingen** moet de scheidsrechter van op de doellijn van het midden van het ene doel het andere doel kunnen zien. In tegengesteld geval moet de wedstrijd worden uitgesteld of gestaakt

Bij “Onbespeelbaar speelveld” mag men uitwijken naar een ander speelveld.

Wanneer het speelveld **vóór aanvang** van de wedstrijd onbespeelbaar wordt verklaard, kan de bezochte club de wedstrijd doen spelen op een van haar andere door de bond goedgekeurde speelvelden, voor zover dit binnen een straal van 5 km gelegen is van het onbespeelbaar speelveld en dit speelveld geen speciaal schoeisel vereist.

Wanneer het hoofdspeelveld dreigt te worden beschadigd door de weersomstandigheden, wat bijgevolg de tijdens het weekend in de installaties geplande wedstrijd van de eerste ploeg in het gedrang zou kunnen brengen, mag de thuisclub eenzijdig beslissen de wedstrijden van de andere categorieën te doen spelen op een door de bond goedgekeurd bijveld, gelegen binnen een straal van 5 km

rond het hoofdspeelveld. Indien dit bijveld een speelveld in kunstgras is, kan de bezoeker ploeg niet verplicht worden in te gaan op deze wijziging.

Een speelveld dat én onbespeelbaar én ongeschikt is, zal door de scheidsrechter enkel onbespeelbaar verklaard worden.

In geval van wedstrijden gespeeld op kunstgras:

Behalve ter gelegenheid van wedstrijden voor eerste ploegen van het Profvoetbal moet de scheidsrechter tot afgelasting van een wedstrijd of de stopzetting ervan beslissen indien:

bij sneeuw:

de sneeuw het kunstgrasveld bedekt, waardoor het volgens de gebruiksvoorwaarden van de fabrikant, die aan de scheidsrechter dienen getoond te worden, verboden is ervan gebruik te maken.

bij vorst:

een temperatuur bereikt wordt die lager ligt dan deze toegestaan voor het kunstgrasveld in de gebruiksvoorwaarden van de fabrikant, die aan de scheidsrechter dienen getoond te worden.

4. Afbakening van het speelveld

De afbakening van het speelveld moet uitgevoerd worden met een door de KBVB toegelaten product.

Het rechtstreeks aanbrengen van kalk in poedervorm is verboden.

Op besneeuwde velden mogen producten gebruikt worden die verplaatsbaar zijn zoals zand, gestampte baksteen, enz.

Op een speelveld in kunstgras mogen eveneens belijningen worden aangebracht voor andere sporten.

5. Hoekvlaggen

De kleur van de vlaggenstokken mag verschillen van die van de vlaggen, maar zij moet voor alle vier dezelfde zijn.

De vier vlaggen moeten identiek zijn.

6. Toegelaten personen in de neutrale zone of in de technische zone armbanden (B6.86 - zie schema)

7. Te vermelden in de rubriek opmerkingen van het wedstrijdblad

- a. de vaststellingen en motieven voor het uitstellen of staken van een wedstrijd wegens ongeschikt of onbespeelbaar speelveld.
- b. de melding op welk speelveld werd gespeeld indien de wedstrijd, wegens onbespeelbaar speelveld, plaatsvond op een goedgekeurd bijveld, gelegen binnen een straal van 5 km.

Toegelaten personen in de neutrale zone of in de technische zone - armbanden

Drager armband (min. 10 cm. breed)		Drager van uniform of middel waardoor gemakkelijk identificeerbaar
Functie	Kleur armband	
Terreinafgevaardigde	Wit	1 Politie
Afgevaardigde bezoekende club (*)	Nationale kleuren	1 Veiligheidsverantwoordelijken van beide ploegen
Terreincommissarissen	Clubkleuren	1 Stewards
Medische staf (geneesheer, verzorger)	Geel	1 Hulpdiensten
Technische staf (trainers)	Rood	3 Geaccrediteerde fotografen
Officiële instantie	Paars	3 Geaccrediteerde pers- en televisieploegen
		2 Wisselerspelers

- (1) Mogen zich vrij verplaatsen in de neutrale zone
- (2) Moeten in technische zone blijven, behalve de wisselerspelers die zich opwarmen. Bij wedstrijden van het recreatief voetbal moet de technische staf zich niet in de technische zone bevinden.
- (3) Mogen in de neutrale zone, maar buiten een zone van 3 meter vanaf de buitenlijn van het speelveld:
 - Over de breedte van het speelveld
 - Over de lengte van het speelveld, langs de kant waar geen assistent-scheidsrechter optreedt

(*) De afgevaardigden van de bezoekende clubs in het recreatief voetbal kunnen hun functie ook uitoefenen met een armband in de clubkleuren.

REGEL

2

DE BAL

DE BAL

1. Eigenschappen en afmetingen

De bal:

- is bolvormig
- is gemaakt van geschikt materiaal
- heeft een omtrek van niet meer dan 70 cm en niet minder dan 68 cm
- weegt niet meer dan 450 gram en niet minder dan 410 gram bij het begin van de wedstrijd
- heeft een druk gelijk aan 0,6 - 1,1 atmosfeer (600-1100 g/cm²) op zeeniveau

Alle ballen die gebruikt worden in een officieel kampioenschap georganiseerd onder de auspiciën van FIFA of de confederaties moeten voldoen aan de eisen en één van de logo's weergeven van the FIFA Quality Programme for Footballs.

Elk logo op een bal geeft aan dat deze officieel is getest en in overeenstemming is bevonden met specifieke technische eisen, aanvullend aan de minimumeisen gesteld in Regel 2 en moet goedgekeurd zijn door de IFAB.

Voor competities van nationale bonden mag geëist worden dat de te gebruiken ballen één van deze logo's dragen.

In officiële competitiewedstrijden, georganiseerd onder auspiciën van FIFA, de confederaties of de nationale bonden, is iedere vorm van commerciële publiciteit op de bal verboden. Enkel het embleem van de competitie, de organisator van de competitie of de fabrikant is toegelaten. De competitiereglementering mag de afmetingen en het aantal van dergelijke vermeldingen beperken.

2. Vervanging van een onbruikbare bal

Indien de bal onbruikbaar wordt tijdens de wedstrijd:

- wordt de wedstrijd onderbroken
- wordt de wedstrijd hervat met een scheidsrechtersbal

Indien de bal onbruikbaar wordt tijdens het nemen van een beginschop, doelschop, hoekschop, vrije schop, strafschop of inworp, wordt deze hernomen.

Indien de bal onbruikbaar wordt tijdens een strafschop of strafschoppenserie, terwijl de bal in voorwaartse richting beweegt en voordat de bal een speler, de doelpaal of doellat raakt, moet de strafschop hernomen worden.

De bal mag tijdens de wedstrijd enkel vervangen worden met toestemming van de scheidsrechter.

3. Bijkomende ballen

Bijkomende ballen mogen rond het speelveld geplaatst worden om ze gedurende een wedstrijd te gebruiken op voorwaarde dat zij voldoen aan de voorschriften van Regel 2 en hun gebruik onder controle van de scheidsrechter valt.

DE BAL

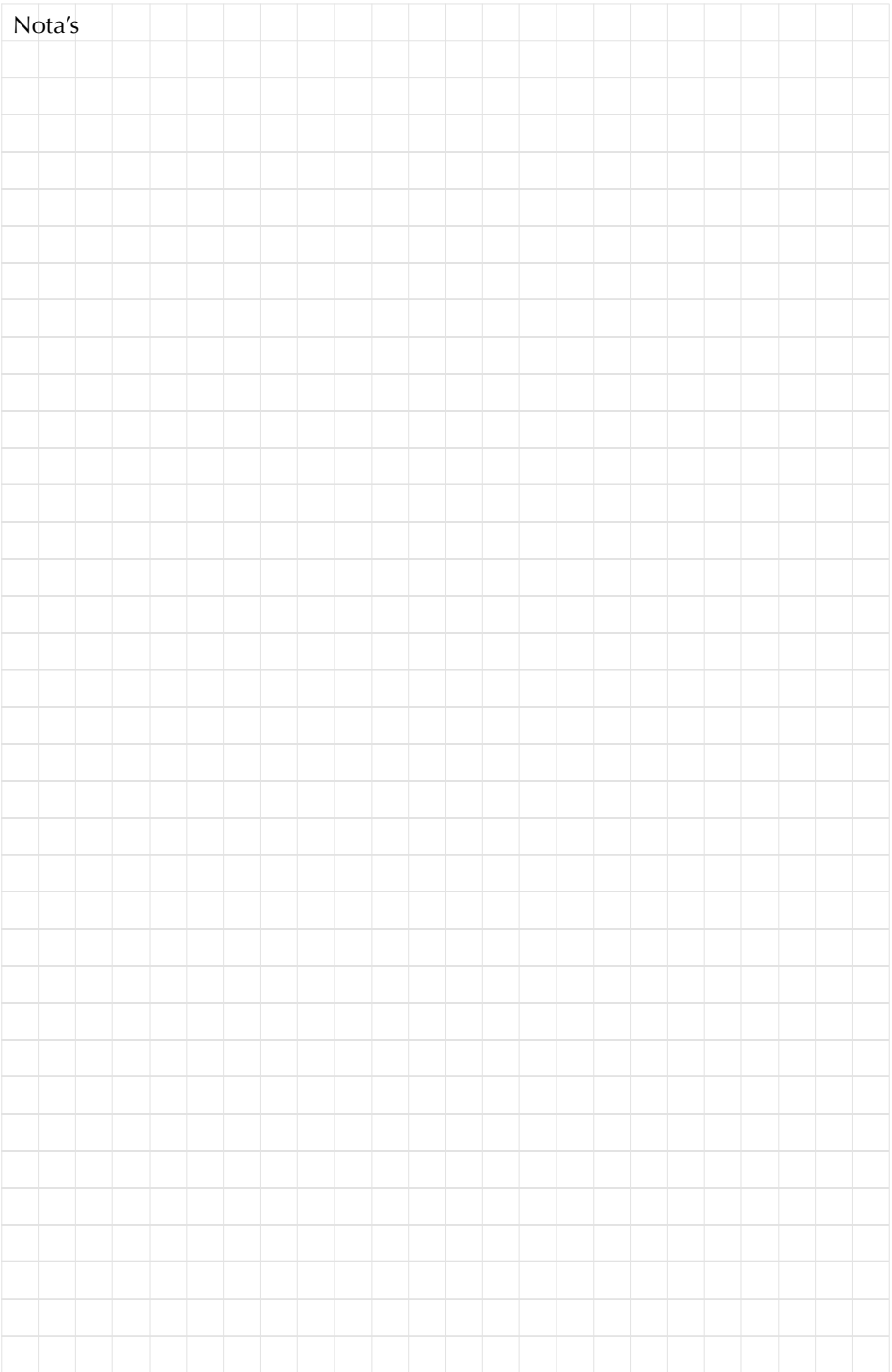
1. Toegelaten bal in wedstrijden van (B6.44):

1. U6 tot U9: nr.3
2. U10 tot U15 (uitgez. U15 elite) en vrouwelijke jeugd U13 tot U16: nr.4
3. Seniores, U15 elite, U16 tot U21 en vrouwelijke jeugd U20: nr.5

2. Te vermelden in de rubriek opmerkingen van het wedstrijdblad

1. het staken van de wedstrijd bij gebrek aan ballen
2. een inbreuk op de afmetingen van de bal (er moet gespeeld worden)

Nota's

A large grid of graph paper with approximately 25 columns and 45 rows, intended for taking notes.

REGEL

3

DE SPELERS

DE SPELERS

03

1. Aantal spelers

Een wedstrijd wordt gespeeld door twee ploegen, elk uit niet meer dan elf spelers bestaande, van wie één de doelverdediger moet zijn. Een wedstrijd mag niet beginnen of verder gezet worden indien een ploeg bestaat uit minder dan zeven spelers.

Valt een ploeg terug op minder dan zeven spelers omdat één of meerdere van haar spelers vrijwillig het speelveld verlieten, dan is de scheidsrechter niet verplicht de wedstrijd te onderbreken en mag hij voordeel toepassen. In dergelijke gevallen waar een ploeg geen zeven spelers meer telt, moet de scheidsrechter na de eerste spelonderbreking de wedstrijd niet meer laten hervatten.

Indien het reglement van een competitie bepaalt dat alle spelers en wisselers moeten gekend zijn vóór de aftrap en een ploeg de wedstrijd aanvangt met minder dan 11 spelers, dan mogen enkel de spelers en wisselers die op het wedstrijdblad ingeschreven zijn, bij hun aankomst het elftal vervolledigen.

2. Aantal wissels

Officiële competities

Het aantal wisselers, tot een maximum van 5, die mogen gebruikt worden tijdens eender welke officiële competitiewedstrijd, zal bepaald worden door FIFA, de confederaties of de nationale bonden.

Voor mannen- en vrouwenkampioenschappen van eerste elftallen van clubs in de hoogste afdeling of internationale "A" teams waar de competitie-reglementen mogelijk maken dat er maximaal vijf wisselers mogen ingezet worden geldt voor elk team:

- dat het maximaal drie wisselmomenten heeft*
- dat het in aanvulling hierop ook mag wisselen tijdens de rust

*** Daar waar beide teams tegelijk een wissel doorvoeren, geldt dit als een wisselmoment voor elk team. Meerdere wissels (en verzoeken) door een team gedurende dezelfde onderbreking tijdens het spel, gelden als één gebruikt wisselmoment.**

Verlengingen:

- Als een team nog niet het maximale aantal wissels en/of wisselmomenten heeft gebruikt, dan mogen alle niet gebruikte wissels en wisselmomenten worden gebruikt tijdens de verlengingen

- Daar waar competitie-reglementen het toestaan om een extra wissel te gebruiken tijdens de verlengingen, heeft elk team ook een extra wisselmoment
- Wissels kunnen ook plaatsvinden in de periode tussen het einde van de reguliere speeltijd en de verlengingen, en tijdens de rust in de verlengingen - deze gelden niet als gebruikt wisselmoment

De competitie-reglementen moeten bepalen

- hoeveel wissels er mogen gebeuren, gaande van 3 tot maximum 15
- of er een bijkomende wissel mag gebeuren wanneer een wedstrijd met extra tijd gespeeld wordt (zelfs al heeft de ploeg al dan niet zijn totaal aantal toegelaten wissels opgebruikt)

Andere wedstrijden

In internationale wedstrijden van "A" teams mogen er maximaal 15 wisselers op het wedstrijdblad staan waarvan er maximum 6 mogen ingezet worden.

In alle andere wedstrijden mag een groter aantal wisselers gebruikt worden op voorwaarde dat:

- de betrokken ploegen overeenstemming bereiken over het maximum aantal
- de scheidsrechter vóór de wedstrijd wordt ingelicht

Indien de scheidsrechter niet ingelicht wordt of indien er geen overeenstemming wordt bereikt vóór de wedstrijd, mogen er maximaal 6 wisselers ingezet worden.

Doorlopende wissels

Het gebruik van doorlopende wissels is enkel toegelaten in jeugd, veteranen, G-voetbal en grassroots/recreatief voetbal, en ressorteert onder de overeenkomst van de betrokken federatie, confederatie of FIFA.

Extra definitieve wissels in verband met een hersenschudding (niet van toepassing in VV)

Competities mogen extra definitieve wissels in verband met een hersenschudding gebruiken, dit in overeenstemming met het protocol terug te vinden onder 'Opmerkingen en aanpassingen'.

3. Wisselprocedure

Bij alle wedstrijden moeten de namen van de wisselers vóór de wedstrijd aan de scheidsrechter opgegeven worden. Iedere wisseler, wiens naam vóór de wedstrijd niet werd opgegeven aan de scheidsrechter, mag niet deelnemen aan de wedstrijd.

Om een speler te wisselen door een wisseler moet aan volgende voorwaarden voldaan worden:

- de scheidsrechter moet op de hoogte zijn gebracht voordat een voorgestelde wissel plaatsvindt
- de gewisselde speler:
 - krijgt toelating van de scheidsrechter om het speelveld te verlaten, tenzij hij al van het speelveld was. Hij moet het speelveld verlaten langs het dichtst-

bijzijnde punt op de afbakeningslijn tenzij de scheidsrechter aangeeft dat hij rechtstreeks en onmiddellijk via de middenlijn of eender welk ander punt mag gaan (bv. veiligheid of kwetsuur)

- moet onmiddellijk naar de technische zone of kleedkamer gaan en neemt niet verder deel aan de wedstrijd, behalve waar doorlopende wissels worden toegestaan
- indien een speler die zou moeten gewisseld worden weigert het speelveld te verlaten, dan gaat het spel verder

De wisselspeler betreedt enkel het speelveld:

- tijdens een spelstilstand
- aan de middenlijn
- nadat de speler die vervangen wordt het speelveld heeft verlaten
- na het ontvangen van een signaal van de scheidsrechter

De wissel is uitgevoerd wanneer de wisselspeler het speelveld betreedt. Vanaf dat moment wordt de vervangen speler een gewisselde speler en wordt de wisselspeler een effectieve speler en kan hij eender welke spelherneming uitvoeren.

Alle gewisselde spelers en wisselers vallen onder het gezag en de rechtsbevoegdheid van de scheidsrechter, ongeacht het feit of ze aan het spel deelnemen of niet.

4. Plaatsvervangende doelverdediger

Ieder van de overige spelers mag van plaats wisselen met de doelverdediger, op voorwaarde dat:

- de scheidsrechter op de hoogte is gebracht voordat de plaatsvervangende gebeurt
- de plaatsvervangende gebeurt tijdens een onderbreking van de wedstrijd

5. Overtredingen en sancties

Indien een wisselspeler de wedstrijd start in plaats van een effectieve speler en de scheidsrechter hiervan niet op de hoogte werd gebracht:

- laat de scheidsrechter de wisselspeler toe om verder deel te nemen aan de wedstrijd
- wordt geen enkele disciplinaire sanctie tegenover deze wisselspeler genomen
- de effectieve speler wordt dan wisselspeler
- wordt het aantal toegelaten wissels voor de ploeg in kwestie niet teruggebracht
- brengt de scheidsrechter over dit voorval verslag uit bij de bevoegde instantie

Bij een wissel uitgevoerd tijdens de rustpauze of vóór de verlengingen, moet de procedure uitgevoerd worden alvorens de tweede speelhelft of de verlengingen beginnen. Indien de scheidsrechter hiervan niet op de hoogte werd gebracht, dan mag de betrokken wisselspeler verder spelen en wordt er disciplinair niet opgetreden maar de feiten worden gerapporteerd bij de bevoegde instanties.

Als een speler van plaats wisselt met de doelverdediger zonder voorafgaande toestemming van de scheidsrechter:

- laat de scheidsrechter het spel doorgaan

- waarschuwt de scheidsrechter de betrokken spelers bij de eerstvolgende spelonderbreking maar niet indien de wissel plaats vond tijdens de rust (met inbegrip van de verlengingen) of de periode tussen het einde van de wedstrijd en het begin van de verlengingen of de strafschoppenserie

Voor elke andere overtreding van deze Regel:

- worden de betrokken spelers gewaarschuwd
- wordt het spel hervat met een indirecte vrije schop voor de tegenpartij vanaf de plaats waar de bal was toen het spel werd onderbroken

6. Uitsluiting van spelers en wisselers

Een speler die werd uitgesloten:

- voor weergave op het wedstrijdblad kan in geen enkel geval op het wedstrijd-
blad opgenomen worden
- na weergave op het wedstrijdblad en voor de beginschop mag vervangen worden door één van de opgegeven wisselers, die niet mag vervangen worden; het aantal wissels dat het team kan uitvoeren wordt niet verminderd
- na de beginschop kan niet meer vervangen worden

Een opgegeven wisseler die werd uitgesloten, zowel vóór als na het begin van de wedstrijd, mag niet vervangen worden.

7. Extra personen op het speelveld

De trainer en andere officials die op het wedstrijdblad staan vermeld (uitgezonderd de spelers of wisselers) worden beschouwd als team officials. Eenieder die niet staat opgegeven op het wedstrijdblad als speler, wisseler of team official is een vreemd persoon.

Indien een team official, wisseler, gewisselde speler, uitgesloten speler of vreemd persoon het speelveld betreedt, dan moet de scheidsrechter:

- het spel enkel onderbreken indien er invloed is op het spel
- deze van het speelveld laten verwijderen bij spelonderbreking
- de gepaste disciplinaire maatregelen treffen

Indien het spel wordt gestopt en de onderbreking is te wijten aan:

- een team official, wisseler, gewisselde speler of uitgesloten speler, dan wordt het spel hervat met een directe vrije schop of strafschoot
- een vreemd persoon, dan wordt het spel hervat met een scheidsrechtersbal

Indien een bal in doel gaat en het ingrijpen in het spel verhindert niet dat een verdediger de bal kan spelen, dan wordt het doelpunt goedgekeurd indien de bal in doel gaat (zelfs indien er contact werd gemaakt met de bal) tenzij het ingrijpen gebeurde door het aanvallend team.

8. Speler buiten speelveld

Indien een speler die de toelating van de scheidsrechter nodig heeft om het speelveld te betreden, het speelveld betreedt zonder toelating, dan moet de scheidsrechter:

- het spel onderbreken (maar niet onmiddellijk indien de speler niet ingrijpt in het spel of op een match official of indien voordeel kan worden toegepast)
 - de speler waarschuwen om het speelveld te betreden zonder toelating
- Indien de scheidsrechter het spel onderbreekt, moet het hervat worden:
- met een directe vrije schop op de plaats van de invloed op het spel
 - met een indirecte vrije schop voor de tegenpartij op de plaats waar de bal was op het ogenblik van de spelonderbreking indien er geen invloed was op het spel

Overschrijdt een speler per ongeluk één van de afbakeningslijnen van het speelveld, dan wordt dit niet als een overtreding maar wel als een spelactie beschouwd.

9. Doelpunt gescoord met een extra persoon op het speelveld

Indien de scheidsrechter vaststelt, nadat een doelpunt gescoord is en vóór het spel hervat wordt, dat een extra persoon op het speelveld was op het ogenblik dat gescoord werd en deze persoon ingreep in het spel:

- moet de scheidsrechter het doelpunt afkeuren indien de extra persoon:
 - een speler, een wisselspeler, een gewisselde speler, een uitgesloten speler of een team official was van de ploeg die scoorde. Het spel wordt hervat met een directe vrije schop van op de positie van de extra persoon
 - een vreemd persoon was die ingreep in het spel tenzij een doelpunt werd aangetekend zoals hierboven werd beschreven in “extra persoon op het speelveld”. Het spel wordt hervat met een scheidsrechtersbal
- moet de scheidsrechter het doelpunt toekennen indien de extra persoon:
 - een speler, een wisselspeler, een gewisselde speler, uitgesloten speler of een team official was van de ploeg waartegen gescoord werd
 - een vreemd persoon was die niet ingreep in het spel

In alle gevallen moet de scheidsrechter de extra persoon laten verwijderen van het speelveld.

Indien, nadat een doelpunt werd gescoord en het spel werd hervat, de scheidsrechter merkt dat zich een extra persoon op het speelveld bevond wanneer het doelpunt werd gescoord, dan kan het doelpunt niet afgekeurd worden. Indien de extra persoon zich nog steeds op het veld bevindt, moet de scheidsrechter:

- het spel onderbreken
- de extra persoon laten verwijderen
- gepast hervatten met een scheidsrechtersbal of directe vrije schop

De scheidsrechter moet het incident melden aan de bevoegde instanties.

10. Aanvoerder van het team

Elk team moet een aanvoerder op het speelveld hebben die een onderscheiden-
de armband draagt. De aanvoerder van het team heeft geen speciale status of privileges maar beschikt over een zekere verantwoordelijkheid voor het gedrag van zijn team.

AANVULLING

DE SPELERS

03

1. Vervolledigen van een onvolledige ploeg

Een onvolledige ploeg mag zich tijdens de wedstrijd vervolledigen (B6.58).

Het vervolledigen van de titularissen van een ploeg mag gebeuren:

a. door een speler die als effectieve speler is ingeschreven, maar nog niet aanwezig is.

Vb. Speler X is als titularis ingeschreven.

Bij de aftrap is hij afwezig en er wordt gestart met 10 spelers. Enkel speler X mag zijn elftal vervolledigen.

Indien speler X niet opdaagt en een wisselspeler wil zijn plaats innemen, dan kan dit enkel via een wissel.

b. door een ingeschreven wisselspeler, waardoor echter een wissel is uitgevoerd.

c. door iedere gekwalificeerde speler die niet is ingeschreven. In dat geval dienen de betreffende vakken van het digitale of papieren wedstrijdblad bij de aanvang van de wedstrijd open gelaten te worden en nadien aangevuld.

Vb. De namen van 8 effectieve spelers en van 4 wisselers zijn ingeschreven (drie lijnen blijven open) op het ogenblik dat de wedstrijd aanvangt.

Iedere gekwalificeerde speler (dus ook een ingeschreven wisselspeler) kan dan op ieder moment van de wedstrijd zijn elftal vervolledigen.

2. Aantal wisselers en wissels

2.1. Soorten wissels

We onderscheiden 3 soorten van wissels (B6.59):

2.1.1. De gewone wissels: waarbij er een bepaald maximaal aantal spelers mag gewisseld worden, te putten uit een maximaal toegelaten aantal ingeschreven wisselers op het wedstrijdblad.

2.1.2. De doorlopende wissels: waarbij al de ingeschreven wisselers op het wedstrijdblad mogen opgesteld worden, en waarbij een gewisselde speler opnieuw aan het spel mag deelnemen.

2.1.3. De verplichte wissels, waarbij al de wisselers na een "time out" of de rust het veld ingestuurd worden, en minstens het volgende quarter uitspelen, zodat er een minimum speelgelegenheid van 50% voor elke speler gegarandeerd wordt.

2.2. Systeem van wissels - Toegelaten aantal wisselers en toegelaten aantal wissels (B6.59)

2.2.1. Zonder af te kijken van de door de spelregels bepaalde grenzen,

	Gewone wissels	Doorlopende wissels	Verplichte wissels	Maximum aantal wisselerspelers	Maximum aantal wissels (***)
PROFVOETBAL					
Belofencompetitie 1A - 1B	x			9	5
SUPER LEAGUE					
Vrouwen	x			9	5
BEKER VAN BELGIE					
Heren / Vrouwen / U19	x			7	5
ELITE JEUGD					
U18	x			7	5
U15, U16		x		5	
U8 tot U14		x		6	
PROVINCIALE BEKERS					
Heren / Vrouwen	x			5	5
EERSTE PLOEGEN AMATEURS					
1ste nationale VV	x			7	5
1ste nationale vrouwenafdeling				5	5
2de en 3de afdelingen VV	x			5	5
Interprovinciale vrouwenafdelingen VV	x			5	5
Provinciale afdelingen	x			5	5
RESERVEN AMATEURS					
1ste nationale, 2de en 3de afdelingen		x		5	
Provinciaal / gewestelijk		x		5	
JEUGD					
Wedstrijdvorm 5/5 t.e.m. U13		x(**)		3	
Wedstrijdvorm 8/8 t.e.m. U13				4	
Wedstrijdvorm 11/11 U14 - U15 - U16 - U17	Mogelijkheid bij kwetsuur (*)		x	5	
Wedstrijdvorm 8/8 U14 - U15 - U16 - U17	Mogelijkheid bij kwetsuur (*)		x	4	
U19- U21		x		5	
RECREATIEF VOETBAL SENIORS					
Seniors (stijgen en dalen)	x			5	5
Reserven, Veteranen en Vrouwen		x		5	
(*) Als basisregel geldt de verplichte wissel. Maar in geval van blessure tijdens een quarter, mag de gekwetste speler gewisseld worden, maar mag hij niet meer aan het spel deelnemen tijdens deze wedstrijd.					
(**) Maar sensibilisering om elke speler minstens 50% speelgelegenheid te gunnen!					
(***) Tijdens drie wisselmomenten buiten de rust voor elke ploeg.					
Afwijking: wedstrijd met verlengingen					
In een wedstrijd, die met verlengingen wordt gespeeld, mag in deze verlengingen een extra-ervanger worden ingezet. Voor de wedstrijden voor de Beker van België heren, Beker van België U19, Beker van België Vrouwen en de Super League vrouwenvoetbal wordt dit aantal verhoogd tot 6.					

en mits de scheidsrechter vóór de wedstrijd wordt ingelicht, kan het aantal wisselers dat op het wedstrijdblad mag ingeschreven worden en het aantal wissels dat is toegestaan tijdens vriendschappelijke wedstrijden en toernooien in gezamenlijk overleg bepaald worden door de deelnemende ploegen voor zover de scheidsrechter hierover wordt ingelicht. Het systeem van de doorlopende wissels is er slechts van toepassing in gezamenlijk overleg.

2.2.2. De namen van de wisselers dienen voor de aanvang van de wedstrijd op het wedstrijdblad vermeld te zijn.

Op het papieren wedstrijdblad dienen ongebruikte vakken geschrapt te worden vóór de wedstrijd, de namen van spelers die niet komen opdagen dienen te worden doorgehaald na de wedstrijd en door de scheidsrechter te worden geparafeerd.

Wanneer de scheidsrechter vóór aanvang van de wedstrijd vaststelt dat een ploeg meer wisselers heeft ingeschreven dan maximaal toegelaten, zal hij deze ploeg verzoeken dit aantal te verminderen tot het toegelaten maximum. Bij weigering zal de scheidsrechter de wedstrijd niet aanvangen.

2.2.3. De wisselers moeten gekozen worden uit het maximum op het wedstrijdblad toegestane aantal.

2.3. *Wisselprocedure*: zie bovenstaande tabel. Wanneer een ploeg meer wissels wil doorvoeren dan reglementair toegelaten, moet de scheidsrechter de aanvoerder van de betrokken ploeg hiervan op de hoogte brengen. Wil de aanvoerder de wissel toch doorvoeren, moet de wedstrijd definitief gestaakt worden.

2.4. *Procedure voor "doorlopende wissels"*: zie punt 4 hierna.

2.5. Borden voor wissels: zie punt 7, regel 5.

2.6. De spelers of vervangers mogen niet veranderen van ploeg, wanneer meerdere wedstrijden gelijktijdig worden gespeeld.

3. Procedure gewone- en verplichte wissels

De aanvoerder, handelend op eigen initiatief of op verzoek van de trainer of de team official, brengt de scheidsrechter op de hoogte van iedere wissel (in het Profvoetbal geldt een bijzondere procedure). Bij verplichte en doorlopende wissels moeten de wissels niet vermeld worden op het wedstrijdblad.

4. Procedure doorlopende wissels

Een doorlopende wissel kan plaatshebben op elk moment van de wedstrijd mits de wisselprocedure, voorgeschreven in de Spelregels, gevolgd wordt. Eenzelfde speler mag zonder beperking gewisseld worden en vervolgens opnieuw aan het spel deelnemen.

De wissels moeten niet vermeld worden.

Indien een speler wordt uitgesloten tussen het eindsignaal van de eerste speel-

helft en het beginsignaal van de tweede speelhelft, moet zijn ploeg de tweede speelhelft met één speler minder op het speelveld aanvatten.

5. Permutatie

In uitzonderlijke gevallen (zieke of gekwetste speler) mag, nadat de scheidsrechter zijn kleedkamer verlaten heeft en vóór de aftrap, een permutatie plaatshebben tussen een speler en een wisselspeler. Deze handelwijze wordt niet beschouwd als een wissel. Zonder het aanvangsuur uit te stellen, moet de scheidsrechter de aanvoerder van de tegenpartij inlichten en na de wedstrijd het digitale of papieren wedstrijdblad aanpassen.

6. Aanvoerder (B6.60)

Iedere ploeg moet een aanvoerder hebben die een armband draagt die een gemakkelijke identificatie toelaat.

Indien de aanvoerder het spel verlaat om welke reden ook, wordt zijn functie waargenomen door de speler die hiertoe door zijn ploegmaats wordt gekozen. Bij discussie duidt de scheidsrechter zelf een aanvoerder aan. Bij weigering moet de scheidsrechter de wedstrijd staken.

De scheidsrechter zal de aanvoerder uitleg geven over belangrijke beslissingen in de wedstrijd.

Alleen de aanvoerder mag op een respectvolle manier met de scheidsrechter spreken tijdens deze toelichting

De aanvoerder draagt de verantwoordelijkheid van zijn medespelers, vraagt hun om de scheidsrechter te respecteren, afstand te houden en hem niet te omsingelen.

Elke medespeler die de rol van hun aanvoerder negeert en/of de scheidsrechter benadert op een onrespectvolle manier of door woord of gebaar te tonen het niet eens te zijn met een beslissing van de scheidsrechter zal gewaarschuwd worden.

Wanneer de aanvoerder de doelman is, zal een veldspeler aangeduid worden die de ploeg vertegenwoordigt wanneer de scheidsrechter uitleg geeft, als de doelman op dat moment niet in de nabijheid is.

7. Richtlijnen bij het invullen van het wedstrijdblad

1. Ingeval een ploeg niet opdaagt of zich aanmeldt met minder dan 7 spelers of indien de scheidsrechter het speelveld ongeschikt of onbespeelbaar verklaart, moet het wedstrijdblad de namen van de aanwezige spelers van beide ploegen vermelden.
2. Het wedstrijdblad moet uiterlijk twintig minuten vóór het aanvangsuur van de wedstrijd door de bezochte afgevaardigde behoorlijk ingevuld zijn, met inbegrip van de identiteit van al zijn spelers. De bezoekende afgevaardig-

de moet de identiteit van al zijn spelers invullen binnen de tien volgende minuten.

3. een speler-trainer moet én als effectieve speler (of als wisselspeler) én als trainer op het wedstrijdblad ingeschreven worden.
4. de scheidsrechter controleert nauwkeurig alle gegevens op juistheid en volledigheid.

8. Te vermelden in de rubriek opmerkingen van het wedstrijdblad.

- a. de afwezigheid van een ploeg.
- b. het besluit de wedstrijd niet aan te vangen of definitief te staken omdat een ploeg zich aanbiedt met of tijdens de wedstrijd herleid wordt tot minder dan zeven spelers.
- c. het besluit de wedstrijd niet aan te vangen omdat een ploeg het aantal ingeschreven wisselers niet wil verminderen tot het toegelaten maximum (enkel bij gebruik papieren wedstrijdblad).
- d. het besluit de wedstrijd definitief te staken omdat een ploeg meer wissels wil doorvoeren dan reglementair is toegelaten.
- e. het besluit de wedstrijd definitief te staken omdat een ploeg weigert de functie van aanvoerder in te vullen en omdat de keuze van de scheidsrechter om een aanvoerder aan te duiden geweigerd werd.
- f. de vaststelling dat de scheidsrechter niet op de hoogte werd gebracht van het feit dat een opgegeven wisselspeler, bij aanvang van de wedstrijd, het speelveld betrad in plaats van een opgegeven titularis.
- g. Het feit dat een ploeg, daar waar relevant, zich niet houdt aan het systeem van de verplichte wissels.

REGEL

4

**UITRUSTING
VAN DE SPELERS**

UITRUSTING VAN DE SPELERS

04

1. Veiligheid

Een speler mag geen uitrusting noch iets anders dragen dat gevaarlijk is.

Alle soorten sieraden (halskettingen, ringen, armbanden, oorknoppen, lederen bandjes, rubberen bandjes, enz.) zijn verboden en moeten uitgedaan worden. Juwelen mogen niet met tape bedekt worden.

De spelers moeten vóór het begin van de wedstrijd gecontroleerd worden en de wisselers alvorens zij het speelveld betreden. Indien een speler verboden kledij, uitrusting of sieraden draagt, moet de scheidsrechter de speler bevelen:

- het betreffende onderdeel te verwijderen
- bij de eerstvolgende spelonderbreking het speelveld te verlaten indien hij niet in staat of onwillig is om te gehoorzamen

Een speler die opzettelijk weigert te gehoorzamen of het verboden onderdeel opnieuw draagt, moet gewaarschuwd worden.

2. Verplichte uitrusting

De verplichte basisuitrusting van een speler bestaat uit de volgende afzonderlijke onderdelen:

- een shirt met mouwen
- een korte broek
- kousen - tape of eender welk materiaal dat er boven op wordt gedragen moet dezelfde kleur hebben als het deel van de sok waarop het werd aangebracht of dat het bedekt
- scheenbeschermers - deze moeten bestaan uit geschikt materiaal **en een passende grootte hebben** om een aanvaardbare graad van bescherming te bieden en moeten bedekt zijn door de sokken. **Spelers zijn verantwoordelijk voor de grootte en geschiktheid van hun scheenbeschermers**
- schoeisel

De kapitein moet de armband dragen die is verstrekt en goedgekeurd door de betreffende organisator van de competitie of een éénkleurige armband waarop ook het woord 'captain' of de letter 'C' of een vertaling daarvan mag staan, die ook éénkleurig moet zijn. (zie ook 'Algemene wijzigingen')

Een speler die per ongeluk zijn schoeisel of scheenbeschermer verliest, moet dit zo snel mogelijk in orde brengen en niet later dan bij de eerstvolgende spelonderbreking. Indien vooraleer dit gebeurt de bewuste speler de bal speelt en/of een doelpunt scoort, dan wordt dit doelpunt goedgekeurd.

3. Kleuren

- beide ploegen moeten kleuren dragen die hen onderscheiden van elkaar en ook van de scheidsrechter en de assistent-scheidsrechters
- iedere doelverdediger moet kleuren dragen die hem onderscheiden van de andere spelers, de scheidsrechter en de assistent-scheidsrechters
- indien de truien van beide doelverdedigers dezelfde kleur hebben en geen van hen een vervangtrui heeft, laat de scheidsrechter het spel beginnen

Ondershirts moeten:

- éénzelfde kleur hebben als de hoofdkleur van de mouw van het shirt
- een patroon van kleuren hebben dat exact het patroon van de mouw volgt

Ondershorts of spanbroeken moeten dezelfde kleur hebben als de hoofdkleur van de short of van het onderste deel van de short - spelers van hetzelfde team moeten dezelfde kleur dragen

4. Andere uitrusting

Ongevaarlijke beschermende uitrusting zoals **handschoenen**, hoofddekseis, gezichtsmaskers, knie- en elleboogbeschermers, gemaakt uit soepele, lichte en opgevulde materialen, zijn toegelaten net als doelverdedigerpetjes en sportbrillen. **Doelverdedigers mogen trainingsbroeken dragen.**

Indien een hoofddekseis wordt gedragen (met uitzondering van een pet voor de doelverdediger), moet deze:

- zwart van kleur zijn of van de overheersende kleur van de trui (op voorwaarde dat de spelers van eenzelfde ploeg een hoofddekseis dragen van dezelfde kleur)
- in overeenstemming zijn met de professionele verschijning van de uitrusting van de speler
- mag deze niet vastgehecht zijn aan de trui
- mag deze geen gevaar opleveren noch voor de speler die het draagt noch voor een andere speler (meer bepaald het sluitingssysteem ter hoogte van de keel)
- mag deze niets meer omvatten dan de omvang van de muts zelf (uitstekende elementen)

Elektronische communicatie

Spelers (met inbegrip van wisselers, gewisselde en uitgesloten spelers) hebben geen toelating om enige vorm van elektronische of communicatieapparatuur (behalve in geval van EPTS) te dragen. Het gebruik van eender welke vorm van communicatie door team officials is niet toegelaten tenzij voor gebruik voor de gezondheid of veiligheid van de spelers of omwille van tactische of coaching redenen. Enkel kleine, mobiele handtoestellen (bv. microfoons, koptelefoons, oortjes, gsm, smartphone, smartwatch, tablet, laptop) mogen gebruikt worden. Een team official die niet toegelaten materiaal gebruikt of die op een onaantoonbare manier reageert ten gevolge van het gebruik van elektronische communicatiemiddelen zal uit de technische zone uitgesloten worden.

Elektronische prestatie en volgsystemen (EPTS)

Daar waar draagbare apparatuur als onderdeel van elektronische prestatie en tracking systemen (EPTS) wordt gebruikt in officiële kampioenschappen ressorterend onder de auspiciën van FIFA, de confederaties of de nationale voetbalfederatie, moet de organisator van de competitie ervoor zorgen dat de technologie die wordt bevestigd aan de uitrusting van de spelers niet gevaarlijk is en voldoet aan de vereisten voor draagbare EPTS onder het FIFA Quality Programme for EPTS.

Daar waar elektronische prestatie en tracking systemen (EPTS) wordt gebruikt door de competitie- of matchorganisator, is het zijn verantwoordelijkheid dat de informatie en data die door de EPTS worden verzonden naar de technische zone tijdens officiële kampioenschapswedstrijden nauwkeurig en betrouwbaar zijn.

Het FIFA Quality Programme for EPTS ondersteunt de organisatoren van competities in hun proces van het goedkeuren van betrouwbare en nauwkeurige EPTS.

5. Slogans, boodschappen, beelden en advertenties

De uitrusting mag geen slogans, boodschappen of beelden van politiek, religieus of persoonlijk karakter vertonen.

De spelers mogen geen onderkleding tonen met slogans of beelden van politieke, religieuze of persoonlijke opschriften of andere reclame dan het logo van de fabrikant.

De speler en of de ploeg van een speler zal door de organisator van de competitie of door de FIFA bestraft worden bij overtreding van deze Regel.

Principes

- regel 4 heeft betrekking op de gehele uitrusting (met inbegrip van de kledij) die door spelers, wisselers en gewisselde spelers gedragen wordt en heeft ook betrekking op alle team officials in de technische zone
- de volgende worden gewoonlijk toegelaten:
 - het nummer en de naam van de speler, het teamlogo, doelgerichte slogans die het voetbalspel, respect en integriteit promoten of commerciële slogans toegestaan door de regels van de competitie of deze van de federatie, confederatie of FIFA
 - de gegevens van een wedstrijd: teams, datum, competitie, de wedstrijdlocatie
- toegelaten slogans, statements of beelden moeten beperkt worden tot de voorzijde van de shirt en/of armbanden
- in sommige gevallen kunnen deze slogans, statements of beelden enkel zichtbaar zijn op de aanvoerdersarmband

Interpretatie van de Spelregel

Bij de interpretatie of een slogan, statement of beeld toegelaten is, moet er rekening gehouden worden met spelregel 12 waarbij gesteld wordt dat een scheidsrechter actie moet ondernemen tegen een speler die zich schuldig maakt aan:

- grove, beledigende taal en/of gebaren of scheldwoorden en/of acties

- handelen op een provocerende, kwetsende of opruiende manier

Eender welke slogan, statement of beeld die valt binnen deze categorieën is niet toegelaten.

Daar waar religieuze en persoonlijke boodschappen gemakkelijk kunnen gedefinieerd worden, zijn politieke slogans minder duidelijk. Slogans, statements of beelden die betrekking hebben op het volgende zijn niet toegelaten:

- éénder welke persoon, nog in leven of overleden (tenzij hij deel uitmaakt van de officiële competitienaam)
- éénder welke lokale, regionale, nationale of internationale politieke partij, organisatie, groepering, enz.
- éénder welke lokale, regionale, nationale regering of zijn departement, kantoor of functie
- éénder welke organisatie die discriminerend is
- éénder welke organisatie wiens doel/acties gericht zijn op het aanvallen van een omschreven aantal mensen
- éénder welke specifieke actie of evenement

Bij het herdenken van een belangrijk nationaal of internationaal evenement, moet er rekening gehouden worden met de gevoeligheden van de tegenspeler (met inbegrip van zijn supporters) en het publiek in het algemeen.

De competitie regels kunnen verder ook beperkingen/restricties bevatten in relatie tot de grootte, het aantal en de locatie van de toegelaten slogans, statements en beelden. Het is aangewezen dat twistpunten aangaande deze slogans, statements en beelden worden uitgeklaard voorafgaand aan de wedstrijd of de competitie.

6. Overtredingen en sancties

Bij een overtreding van deze Regel moet het spel niet onderbroken worden en de speler:

- wordt door de scheidsrechter verzocht het speelveld te verlaten om zijn uitrusting in orde te brengen
- verlaat het speelveld bij de eerstvolgende spelonderbreking, tenzij hij zijn uitrusting al in orde heeft gebracht

Een speler aan wie is opgedragen om het speelveld te verlaten om zijn uitrusting in orde te brengen of te veranderen moet:

- door een scheidsrechter of assistent-scheidsrechter de uitrusting laten nakijken vooraleer hij wordt toegelaten het speelveld opnieuw te betreden
- mag het speelveld weer betreden, met toestemming van de scheidsrechter, die kan gegeven worden tijdens het spel

Een speler die het speelveld opnieuw betreedt zonder toestemming van de scheidsrechter moet gewaarschuwd worden en indien het spel onderbroken wordt om de gele kaart te tonen, dan wordt een indirecte vrije schop toegekend op de plaats waar de bal zich bevond toen het spel werd onderbroken, tenzij er werd ingegrepen in het spel en er een directe vrije schop (of strafschop) wordt toegekend op de plaats waar er werd ingegrepen.

UITRUSTING VAN DE SPELERS

04

1. Kleur van de basisuitrusting (B6.63)

Alle spelers van een ploeg, uitgezonderd de doelverdediger, moeten spelen in een uitrusting van dezelfde kleur.

Wanneer in wedstrijden van eerste ploegen, naar het oordeel van de scheidsrechter, de kleur van de shirts, broeken en kousen van beide ploegen niet genoeg verschilt, moet hij de spelers van de bezochte ploeg verplichten een shirt, broek of kousen van een andere kleur te dragen.

Voor wedstrijden van jeugd en reserven volstaat het om enkel het shirt te vervangen.

Bij kampioenschap- of bekerwedstrijden tussen eerste ploegen van Hogere Afdelingen (m.i.v. **interprovinciale vrouwenafdelingen**), vrouwen en heren, moet de bezoekende ploeg zich aanpassen. Wanneer het verschil toch niet afdoende is, stelt de thuisploeg, die het voorrecht geniet in haar eigen kleuren te mogen spelen, aan de bezoekende spelers een reserveshirt, -broek en -kousen ter beschikking.

Wanneer in lagere afdelingen een ploeg shirts draagt in dezelfde kleur als het shirt van de scheidsrechter, dan moet de thuisclub de scheidsrechter voorzien van een propere uitrusting die in kleur verschilt van de uitrusting van beide ploegen (vb. fluorescerend vestje).

In bijzondere omstandigheden (hevige hitte of stortregen) mag de scheidsrechter bij de rust, na de tegenpartij ervan ingelicht te hebben, toestaan dat een ploeg een uitrusting aantrekt in een andere kleur, voor zover geen verwarring ontstaat met de uitrusting van de tegenpartij en de nummering overeenkomt met deze op het digitale of papieren wedstrijdblad.

2. Kleur van de onderkleding

In jeugdelftallen mag de kleur van de zichtbare onderkleding verschillen van de hoofdkleur van de mouw van de trui en/of van de broek, of van de kleur van het onderste deel van deze laatste. Dit geldt dus niet voor de wedstrijden van de eerste ploeg, de beloften en de reserven.

Wel moet de kleur van de onderkleding voor alle spelers van eenzelfde ploeg hetzelfde zijn.

3. Niet-reglementaire kledij (B6.64)

De kledij van de speler is onder meer niet reglementair indien:

- wat betreft de eerste ploeg, de beloften en de reserven, de kleur van de zichtbare onderkleding verschilt van de hoofdkleur van de mouw van het shirt en/of van de broek, of van de kleur van het onderste deel van deze laatste, al naargelang;
- de kleur van de zichtbare onderkleding verschilt van deze van de andere spelers van de ploeg;
- de slogans, de verklaringen of de toegestane beelden/foto's zich niet op de voorkant van de trui, op de mouw en/of op de aanvoerdersband bevinden. In bepaalde gevallen mag de slogan, de verklaring of het beeld/de foto enkel op de aanvoerdersband te zien zijn.
- de kousen de benen niet bedekken tot onder de knie;
- de schoenveters niet correct vastgebonden zijn;
- de schoenen aluminium noppen dragen en het een wedstrijd betreft die gespeeld wordt:
 - a) op een kunstgrasveld, waarop het verboden is aluminium noppen te gebruiken, met uitzondering van de terreinen van de eerste ploegen van de clubs van het Profvoetbal;
 - b) in de spelvormen niet-11/11;
- de beenbeschermers de voorkant van het scheenbeen niet bedekken;
- de uitrusting een voorwerp bevat dat voor de andere spelers gevaar oplevert.

4. Nummering van de spelers (B6.65)

De spelers van alle ploegen zijn verplicht een op de rugzijde duidelijk genummerd shirt te dragen. Dit nummer dient vermeld op het wedstrijdblad en moet gecontroleerd worden door de scheidsrechter.

In de spelvormen niet -11/11 is een rugnummer niet verplicht.

5. Juwelen

Het dragen van gevaarlijke voorwerpen en/of juwelen is verboden en de spelers die hun uitrusting niet kunnen of willen in orde brengen of die hun juwelen niet kunnen of willen uitdoen, mogen aan het spel niet deelnemen.

De scheidsrechter beslist soeverein om een voorwerp al dan niet toe te laten, op voorwaarde dat hij eerst nauwkeurig nagaat of het voorwerp geen gevaar oplevert voor de drager of de andere spelers en of het niet is opgenomen in de verbodsbepalingen van Spelregel 4.

6. Te vermelden in de rubriek opmerkingen van het wedstrijdblad.

- a. de vaststelling dat beide doelverdedigers aantraden in shirts van dezelfde kleur
- b. iedere inbreuk op de verplichte rugnummering (er moet wel gespeeld worden)
- c. ledere inbreuk op de kleur van de shirt, broek en kousen

REGEL

5

DE SCHEIDSRECHTER

DE SCHEIDSRECHTER

05

1. Het gezag van de scheidsrechter

Elke wedstrijd staat onder leiding van een scheidsrechter, die het volledige gezag heeft om de Spelregels toe te passen met betrekking tot de wedstrijd waarvoor hij is aangesteld.

2. Beslissingen van de scheidsrechter

Beslissingen zullen genomen worden naar best vermogen van de scheidsrechter in overeenstemming met de Regels van het Voetbalspel en in de “Geest van het voetbalspel” en zijn gefundeerd op de mening van de scheidsrechter die de bevoegdheid heeft om gepaste maatregelen te treffen binnen het kader van de Regels van het Voetbalspel.

De beslissingen van de scheidsrechter betreffende spelaangelegenheden, inbegrepen het al dan niet valideren van een doelpunt en de uitslag van de wedstrijd, zijn bindend. De beslissingen van de scheidsrechter en de andere match officials moeten steeds gerespecteerd worden.

Indien het spel hervat werd of indien de scheidsrechter het einde van de eerste of tweede speelhelft (met inbegrip van de verlengingen) heeft aangegeven en het speelveld heeft verlaten of de wedstrijd heeft gestaakt, dan mag de scheidsrechter zijn beslissing om te hernemen niet veranderen wanneer hijzelf, of op advies van een andere match official, inziet dat de beslissing onjuist was. Daarentegen, indien aan het einde van de speelhelft, de scheidsrechter het speelveld verlaat om naar de RRA te gaan of om de spelers de instructie te geven naar het speelveld terug te keren, dan belet dit niet dat een beslissing wordt veranderd voor een voorval dat plaats vond voor het einde van de speelhelft.

Behalve zoals beschreven in Spelregel 12 punt 3 en het VAR protocol, mag een disciplinaire sanctie alleen toegepast worden nadat het spel werd hervat indien een andere match official de overtreding vaststelde en deze trachtte te communiceren aan de scheidsrechter vooraleer het spel hervat werd. De spelherneming die samenhangt met de bestraffing is niet van toepassing.

Indien een scheidsrechter in de onmogelijkheid verkeert verder te leiden, dan mag het spel doorgaan onder toezicht van de assistent-scheidsrechters en de vierde official tot bij de eerstvolgende spelonderbreking.

3. Bevoegdheden en plichten

De scheidsrechter:

- past de Spelregels toe

- leidt de wedstrijd in samenwerking met de assistent-scheidsrechters en, waar van toepassing, met de vierde official
- treedt op als tijdopnemer en noteert alle feiten die van belang zijn voor de wedstrijd en voorziet de bevoegde instanties van een wedstrijdverslag, met inbegrip van informatie betreffende disciplinaire acties of andere incidenten die voor, tijdens of na de wedstrijd gebeuren
- houdt toezicht op en/of geeft de spelhervatting aan

Voordeel

- laat het spel doorgaan wanneer een inbreuk of overtreding gebeurt en de ploeg waartegen een overtreding werd begaan hieruit voordeel kan halen en bestraft de oorspronkelijke inbreuk of overtreding indien het verwachte voordeel op dat moment of binnen enkele seconden achterwege blijft.

Disciplinaire actie

- bestraft de zwaarste overtreding, in termen van bestraffing, hervatting, fysieke ernst en tactische impact, indien meer dan één overtreding tegelijkertijd gebeurt.
- neemt disciplinaire sancties tegen spelers die zich schuldig maken aan een overtreding die bestraft moet worden met een waarschuwing of een uitsluiting.
- heeft de bevoegdheid om disciplinair op te treden vanaf het ogenblik dat het speelveld wordt betreden voor de inspectie voor de wedstrijd tot het speelveld wordt verlaten bij het eindsignaal (met inbegrip van de strafschoppenserie). Indien, vooraleer het speelveld wordt betreden bij het startsignaal, een speler een overtreding begaat die een uitsluiting rechtvaardigt, dan heeft de scheidsrechter de bevoegdheid de speler niet te laten deelnemen aan de wedstrijd (zie Regel 3.6); de scheidsrechter zal elk bijkomend randgedrag rapporteren.
- heeft de bevoegdheid gele of rode kaarten te tonen en waar het competitieglement het voorziet tijdelijk spelers uitsluiten (niet voor de Belgische competitie), vanaf het betreden van het speelveld bij de start van de wedstrijd tot aan het eindsignaal met inbegrip van de rustpauze, de verlengingen en de strafschoppenserie.
- treedt op tegen team officials die zich op een onverantwoorde manier gedragen en geeft hen een verbale opmerking of toont hen een gele kaart voor een waarschuwing of een rode kaart voor een uitsluiting van het speelveld en de directe omgeving, met inbegrip van de technische zone. Indien de overtreder niet geïdentificeerd kan worden, dan zal de hoofdtrainer aanwezig in de technische zone gesanctioneerd worden.
- Een lid van de medische staf die een inbreuk begaat waarvoor de uitsluiting volgt mag actief blijven indien het team geen ander medisch staflid meer voorhanden heeft en hij mag verzorging toedienen indien dit nodig is.
- handelt op voorspraak van de assistent-scheidsrechters of vierde official betreffende incidenten die de scheidsrechter niet heeft gezien.

Kwetsuren

- laat het spel doorgaan tot de bal uit het spel is wanneer, volgens de scheidsrechter, een speler slechts licht gekwetst is.

- onderbreekt het spel als de speler ernstig gekwetst is en ziet erop toe dat een gekwetste speler tot buiten het speelveld gebracht wordt. Een gekwetste speler mag niet verzorgd worden op het speelveld en mag pas terugkeren nadat het spel hervat werd; indien de bal in het spel is, moet dit gebeuren vanaf de zijlijn maar indien de bal uit het spel is, mag dit vanaf eender welke afbakeningslijn.

Uitzonderingen op de reglementering om het speelveld te verlaten zijn enkel van toepassing

- bij kwetsuur van een doelverdediger
- wanneer de doelverdediger en een veldspeler met elkaar botsen en verzorging nodig hebben
- wanneer spelers van dezelfde ploeg met elkaar botsen en verzorging nodig hebben
- bij zeer ernstige kwetsuur
- wanneer een speler gekwetst is ten gevolge van een fysieke overtreding waarvoor de tegenstrever werd gewaarschuwd of uitgesloten (e.g. een roekeloze tackle of ernstig gemeen spel), indien de verzorging snel kan gebeuren
- wanneer een strafs chop werd toegekend en de gekwetste speler de strafs chop zal nemen
- ziet er op toe dat een speler met een bloedende wonde het speelveld verlaat. De speler mag pas terugkeren na signaal van de scheidsrechter die zich ervan vergewist of geïnformeerd wordt door een andere match official dat het bloeden gestopt is en er geen bloed op de uitrusting is
- indien de scheidsrechter de dokter(s) en/of brancardiers toelaat op het speelveld, moet de speler het speelveld verlaten, ofwel op een draagbaar ofwel al gaande. Indien de speler dit niet doet, moet hij gewaarschuwd worden wegens onsportief gedrag
- indien de scheidsrechter beslist heeft een gekwetste speler, die voor verzorging het speelveld moet verlaten, te waarschuwen met een gele kaart of uit te sluiten met een rode kaart, dan moet hij deze kaart tonen alvorens de gekwetste speler het speelveld verlaat
- als het spel voor geen andere reden onderbroken werd of de opgelopen kwetsuur van een speler geen gevolg is van een overtreding van de Spelregels, moet het spel hervat worden met scheidsrechtersbal

Invloed van externe factoren

- onderbreekt, staakt tijdelijk of definitief de wedstrijd voor iedere overtreding van de Regels van het Voetbalspel bijvoorbeeld indien:
 - de verlichting ontoereikend is
 - een voorwerp gegooid door een toeschouwer de scheidsrechter, één van de assistent-scheidsrechters, een speler of een team official raakt, mag de scheidsrechter naargelang de ernst van het incident de wedstrijd voortzetten, hem tijdelijk staken of definitief stopzetten
- indien een toeschouwer een fluitsignaal geeft en de scheidsrechter oordeelt dat dit fluiten ingrijpt in het spel dan moet de scheidsrechter de wedstrijd onder-

breken en het spel hervatten met scheidsrechtersbal

- wanneer een extra bal, een ander voorwerp of dier op het speelveld komt tijdens de wedstrijd, moet de scheidsrechter:
 - de wedstrijd alleen onderbreken (en hervatten met een scheidsrechtersbal) als hij/het ingrijpt in het spel, tenzij de bal in doel gaat en de ingreep een verdediger niet weerhoudt om de bal te spelen. Het doelpunt wordt goedgekeurd indien de bal in doel gaat (zelfs indien contact met de bal werd gemaakt) tenzij het ingrijpen gebeurde door het aanvallend team
 - het spel laten doorgaan indien hij/het niet ingrijpt in het spel en laten verwijderen bij de eerstvolgende mogelijkheid
- laat niet toe dat onbevoegde personen het speelveld betreden

4. Video Assistant Referee (VAR)

Het gebruik van Video Assistant Referees (VAR's) is enkel toegelaten in het geval dat de wedstrijd/competitie organisator heeft voldaan aan alle vereisten van het Implementation Assistance and Approval Programme (IAAP) zoals beschreven in het IAAP-document van FIFA en een schriftelijke toelating heeft ontvangen van FIFA.

De scheidsrechter wordt enkel geholpen door een VAR in het geval van een “overduidelijke vergissing” of een “ernstig gemist incident” in relatie tot:

- al dan niet gescoord doelpunt
- al dan niet strafschoep
- rechtstreekse rode kaart (geen tweede gele kaart)
- verkeerde identiteit waarbij de scheidsrechter de verkeerde speler van het team dat de overtreding maakte uitsluit of waarschuwt

De ondersteuning van de VAR zorgt voor herhalingen van het incident. De scheidsrechter maakt de uiteindelijke beslissing die mogelijk alleen berust op informatie van de VAR of op de scheidsrechter die de herhaling rechtstreeks bekijkt (On-field Review).

Behalve voor een “ernstig gemist incident” moet de scheidsrechter (en indien het geval ook de andere on-field match officials) altijd een beslissing nemen (met inbegrip van de beslissing om een mogelijke overtreding niet te bestraffen); deze beslissing wordt niet gewijzigd tenzij het een “overduidelijke vergissing” betreft.

Reviews nadat het spel werd hernomen

Indien het spel werd onderbroken en werd hernomen, dan mag de scheidsrechter enkel een review vragen en de gepaste disciplinaire bestraffing nemen voor de verkeerde identiteit of voor een mogelijke uitsluiting met betrekking tot gewelddadig gedrag, spuwen, bijten of extreem agressieve, beledigende en/of aanstootgevende acties.

5. De uitrusting van de scheidsrechter

Verplichte uitrusting:

- fluitje(s)
- uurwerk(en)
- rode en gele kaarten
- notitieboekje (of andere middelen om de wedstrijdgegevens bij te houden)

Andere uitrusting:

Scheidsrechters mogen het volgende gebruiken:

- communicatiemiddelen met de assistenten - beepvlaggen/oortjes, enz.
- EPTS of andere meetinstrumenten voor de prestatie

Scheidsrechters en andere on-field match officials mogen geen juwelen of ander elektronisch materiaal dragen met inbegrip van camera's.

05

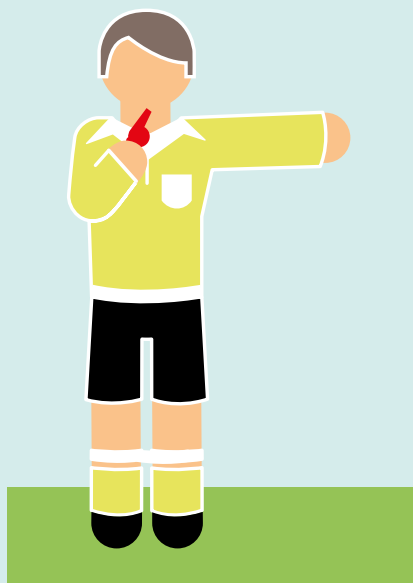

SIGNALLEN VAN DE SCHEIDSRECHTER

05

Indirecte vrije schop

Directe vrije schop

Voordeel 1

Naast het actueel gangbare "twee armen"-signaal om voordeel te tonen, wordt ook het signaal met één arm nu toegelaten omdat het niet altijd gemakkelijk is voor scheidsrechters om met beide armen gestrekt te lopen.

Voordeel 2

Hoekschop

Doelschop

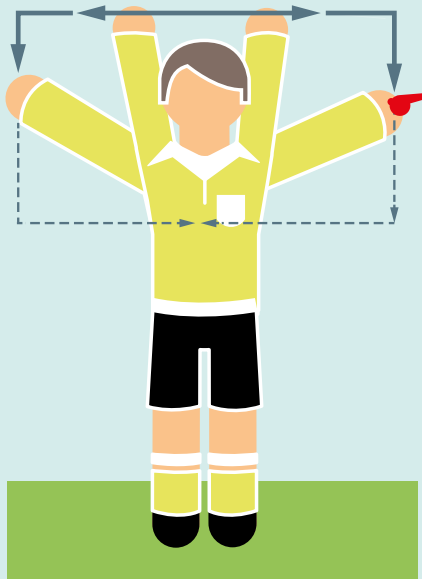
Strafschop

Rode of gele kaart

Connectie met VAR

VAR

7. Aansprakelijkheid van scheidsrechters

Een scheidsrechter of assistent-scheidsrechter of vierde official kan niet aansprakelijk gesteld worden voor:

- enige soort verwonding opgelopen door een speler, official of toeschouwer
- enige schade aan eigendommen van welke soort dan ook
- enige andere schade geleden door enig individu, club, bedrijf, bond of elk ander organisme, ten gevolge van, of mogelijk ten gevolge van, welke beslissing dan ook die hij mag nemen in het kader van de Spelregels of met betrekking tot de normale procedures die vereist zijn om een wedstrijd te organiseren, te spelen en te leiden

05

Een dergelijke beslissing kan zijn:

- een beslissing dat de toestand van het speelveld of dat de weersomstandigheden zo zijn dat ze het al dan niet mogelijk maken dat een wedstrijd gespeeld kan worden
- een beslissing om een wedstrijd definitief te staken om welke reden dan ook
- een beslissing inzake de geschiktheid van de uitrusting van het speelveld en de tijdens de wedstrijd gebruikte bal
- een beslissing om een wedstrijd al dan niet te onderbreken vanwege overlast van het publiek of vanwege enig probleem in de publieke zones
- een beslissing om het spel al dan niet te onderbreken om toe te staan dat een gekwetste speler van het speelveld geëvacueerd wordt om verzorgd te worden
- een beslissing om te eisen dat een gekwetste speler van het speelveld wordt geëvacueerd om verzorgd te worden
- een beslissing om een speler al dan niet toe te staan bepaalde kleding of uitrusting te dragen
- een beslissing (voor zover dit tot zijn verantwoordelijkheid gerekend kan worden) om al dan niet toe te staan dat wie dan ook (inclusief ploeg- of terreinofficials, veiligheidsbeambten, fotografen of andere mediavertegenwoordigers) aanwezig zijn in de nabijheid van het speelveld
- iedere andere beslissing die hij kan nemen in overeenstemming met de Spelregels of in overeenstemming met zijn taken conform de voorwaarden van de FIFA, confederatie, nationale bond of competitierglementen of voorschriften waaronder de wedstrijd wordt gespeeld

DE SCHEIDSRECHTER

VÓÓR DE WEDSTRIJD

1. Uur van aankomst op het terrein

In lagere afdelingen moet de scheidsrechter voor wedstrijden van eerste ploegen ten laatste 60 minuten vóór aanvang van de wedstrijd aanwezig zijn. Voor alle andere wedstrijden volstaat 30 minuten.

In hogere afdelingen komen de officials samen in een vergaderplaats, ten laatste 90 minuten vóór aanvang van de wedstrijd (B6.70).

2. Afwezigheid/terugtrekking scheidsrechter of assistent-scheidsrechter

a. Wedstrijd met 4de official

De 4de official leidt de wedstrijd of vervangt de assistent-scheidsrechter, maar wordt zelf niet vervangen. De vervangen official mag, indien hij het fysiek nog aankan, de functie van 4de official uitoefenen (in Profvoetbal geldt een bijzondere procedure).

b. Wedstrijd met assistent-scheidsrechters

De assistent-scheidsrechters, in rangorde van hun aanduiding, leiden de wedstrijd (B6.75). Indien de aangeduide scheidsrechter laattijdig aankomt, neemt iedereen bij de eerstvolgende spelonderbreking de plaats in van de oorspronkelijke aanduiding. Bij afwezigheid van of uitvallen van een assistent-scheidsrechter, ongeacht het resultaat van de opgestarte vervangingsprocedure, wordt de wedstrijd aangevangen of voortgezet (B6.75).

De vervanging van de assistent-scheidsrechter gebeurt volgens de rangorde, bepaald in het Bondsreglement (B6.77) en de vervanger treedt in alle omstandigheden op als tweede assistent-scheidsrechter

c. Wedstrijd zonder officiële assistent-scheidsrechters

De wedstrijd wordt geleid door een gelegenheidsscheidsrechter, aangeduid volgens de rangorde bepaald in het Bondsreglement.

Een gelegenheidsscheidsrechter moet de leiding van de wedstrijd enkel afstaan aan de officiële scheidsrechter of assistent-scheidsrechter die laattijdig aankomt. Deze moet de eerste spelonderbreking afwachten om op het speelveld te komen. (B6.78)

Mocht de gelegenheidsscheidsrechter de leiding van de wedstrijd niet kunnen verderzetten ten gevolge van een blessure, omdat hij onwel is geworden, enz., ttz. om een andere reden dan deze die reeds voorzien zijn in de Regels van het voetbalspel, in het bondsreglement of in onderhavige aanvullingen bij de regels van het voetbalspel, dient de vervangingsprocedure opnieuw worden toegepast volgens de rangorde die is voorzien in het bondsreglement.

Het initiatief om de vervangingsprocedure op te starten moet uitgaan van de bezochte club. - Als uitzondering, in wedstrijden 8v8 en 5v5, heeft de bezochte club voorrang bij het aanduiden van de scheidsrechter (B6.74). Geen enkele klacht zal ontvankelijk verklaard worden indien ze niet het voorwerp heeft uitgemaakt van bezwaar geformuleerd door de klagende club, behoorlijk ter kennis gebracht aan de tegenstrever en aan de gelegenheidsscheidsrechter en genoteerd op het papieren wedstrijdblad of ingevoerd in het digitale wedstrijdblad en dit op de volgende tijdstippen (B6.80):

- bij vervanging voor het begin van de wedstrijd: dient voor de beginschop te gebeuren
- bij tussentijdse vervanging: dient te gebeuren voor het afsluiten van het wedstrijdblad

3. Keuring van het speelveld (B6.69)

De scheidsrechter keurt onmiddellijk na zijn aankomst het speelveld en hij laat zich hierbij niet vergezellen van clubleiders en/of spelers. Bij afwezigheid van de scheidsrechter keurt de 1ste assistent-scheidsrechter of de gelegenheidsscheidsrechter het speelveld.

Het opmeten van het speelveld of de doelen moet enkel gebeuren bij twijfel of op verzoek van de aanvoerder of de afgevaardigde van de bezoekende ploeg. De thuisclub bezorgt de scheidsrechter het nodige meetmateriaal.

Indien onmiddellijk verbeteringen mogelijk zijn, moet de scheidsrechter ze doen uitvoeren, zonder dat daardoor de aanvang van de wedstrijd mag vertraagd worden.

Indien de scheidsrechter beslist tot het spelen van de wedstrijd, kan de bezoekende ploeg:

- **weigeren te spelen** (zij moet de redenen aan de scheidsrechter meedelen).
- **aanvaarden onder voorbehoud te spelen** (deze keuze is enkel mogelijk bij ongeschikt speelveld en zij moet dit voorbehoud en de ingeroepen redenen, minstens 20 minuten vóór de wedstrijd, op uitdrukkelijke wijze aan de scheidsrechter kenbaar maken, zodat mogelijke verbeteringen nog kunnen uitgevoerd worden).

Bijzonderheid:

Indien de scheidsrechter oordeelt dat de aan het speelveld grenzende installaties een gevaar inhouden voor spelers en officials, is het hem toegelaten de wedstrijd niet aan te vangen of op ieder ogenblik te staken.

4. Overzicht van verwerking en versturen van wedstrijdgegevens

A. Richtlijnen bij gebruik van het digitale wedstrijdblad:

1. met zijn gebruikersnaam en wachtwoord logt de scheidsrechter in op het digitale wedstrijdblad.
2. eens de scheidsrechter is ingelogd, kan enkel hij nog wijzigingen aanbrengen in de samenstelling van de beide elftallen en in de samenstelling van de technische en medische staf.

3. de scheidsrechter vergelijkt de gegevens op de identiteitsbewijzen (= naam, voornaam en geboortedatum) met de gegevens op het digitale wedstrijdblad. Indien de gegevens niet overeenstemmen, klikt hij op “wedstrijdgegevens” en vermeldt hij in de rubriek “opmerkingen” het of de vastgestelde verschil(len).
4. vervolgens downloadt hij het digitale wedstrijdblad en print het uit (te gebruiken als hulpmiddel bij de identificatie van de spelers).
5. Een speler/wisselspeler die uitgesloten wordt vooraleer de wedstrijd digitaal gestart werd (vb.: uitsluiting na terreinkeuring), moet verwijderd worden van het wedstrijdblad. Deze speler/wisselspeler mag vervangen worden.
6. tot slot klikt hij op “wedstrijd starten” en dit exact 10 minuten voor aanvang van de wedstrijd.
7. Een speler/wisselspeler die uitgesloten wordt nadat de wedstrijd digitaal gestart werd (vb.: uitsluiting na incidenten voor de aanvang van de wedstrijd), mag vervangen worden door een opgegeven wisselspeler die zelf niet mag vervangen worden.

VOOR DE WEDSTRIJD	NA DE WEDSTRIJD	
Beide ploegen gegevens verstuurd + SR uitprint + wedstrijd gestart	Verbinding OK	Invullen en versturen
Beide ploegen gegevens verstuurd + SR uitprint + wedstrijd gestart	Geen internet - geen PC - SR kan niet inloggen	Uitprint invullen en ondertekenen en thuis, na keuze voor digitaal wedstrijdblad invullen
Beide ploegen gegevens verstuurd + uitprint SR kan niet inloggen	Verbinding OK	Controle opstellingen + wedstrijd starten + uitloggen + invullen + versturen
Beide ploegen gegevens verstuurd + uitprint SR kan niet inloggen	Verbinding NOK	Uitprint invullen en ondertekenen en thuis, na keuze voor digitaal wedstrijdblad, invullen
Geen internet - geen PC - één of beide ploegen geen opstelling - SR kan niet inloggen roze wedstrijdblad	Roze wedstrijdblad invullen en ondertekenen	Thuis, na keuze voor papieren wedstrijdblad, invullen

C. Richtlijnen bij gebruik van papieren wedstrijdblad:

1. vóór aanvang van de wedstrijd moet de scheidsrechter de ongebruikte lijnen, voorzien voor de wisselers, doorhalen en paraferen.
2. in de rubriek “opmerkingen” noteert hij eventuele onregelmatigheden.
3. in de voorziene vakken noteert hij zijn arbitragekosten (vergoeding en verplaatsingskosten).

D. Richtlijnen bij gebruik van zowel het digitale als het papieren wedstrijdblad

1. ingeval een ploeg niet opdaagt of zich aanmeldt met minder dan 7 spelers of indien de scheidsrechter het speelveld ongeschikt of onbespeelbaar verklaart, moet het wedstrijdblad de namen van de aanwezige spelers van beide ploegen vermelden. (B6.93)
2. Het wedstrijdblad, wordt, volledig ingevuld, twintig minuten vóór het voor de aftrap bepaalde uur aan de scheidsrechter voorgelegd. (In het Profvoetbal is dit vijvenzeventig minuten) (B6.91)
3. Tien minuten voor het geplande aanvangsuur van de wedstrijd valt het invullen van het wedstrijdblad onder de verantwoordelijkheid van de scheidsrechter wat betreft de toepassing van spelregel 3.6 (Uitsluiting van spelers of wisselers).
4. Een speler-trainer moet én als effectieve speler (of als wisselspeler) én als trainer op het wedstrijdblad ingeschreven worden.

5. Identificatie

a. van spelers (B6.105)

Met uitzondering voor de wedstrijden van de eerste ploegen van de clubs van het Profvoetbal moet de scheidsrechter vóór elke wedstrijd de identiteit controleren van alle spelers van wie de naam op het wedstrijdblad voorkomt. Deze controle gebeurt in aanwezigheid van de betrokken spelers en van de officiële afgevaardigde van beide ploegen.

Ontbrekende identiteitsbewijzen mogen nog worden voorgelegd na de wedstrijd en dit tot op het ogenblik dat het digitale wedstrijdblad definitief wordt afgewerkt of tot op het ogenblik dat het papieren wedstrijdblad wordt ondertekend door de scheidsrechter en de beide afgevaardigden.

Desgevallend kan de scheidsrechter beslissen het nazicht tijdens de rust of na de wedstrijd te doen.

Dit dient echter uiterlijk te gebeuren:

- vóór de handgeschreven ondertekening van het wedstrijdblad door de betrokken partijen of
- vóór de digitale afsluiting ervan door de scheidsrechter in de installaties van de organiserende club van de wedstrijd of
- alvorens hij zijn kleedkamer verlaat, indien de scheidsrechter het blad niet afsluit in de installaties van de organiserende club

Geldige identiteitsbewijzen zijn (B6.104)

Volgende documenten kunnen als geldig officieel identiteitsbewijs worden voorgelegd:

- 1° een geldige door de overheid uitgereikte identiteitskaart of paspoort, of elk ander geldig door de overheid afgeleverd document met foto dat iemands identiteit bewijst
- 2° een vervangdocument met foto, afgeleverd door de plaatselijke politiediensten in geval van verlies of diefstal van de gemeentelijke identiteitskaart of van elk ander officieel document zoals bedoeld onder 1°
- 3° een afdruk van de gegevens met foto vermeld op de chip van de elektronische identiteitskaart
- 4° een afdruk van de gegevens met foto opgenomen in het toepasselijke digitale platform na lezing en koppeling van het identiteitsbewijs

Indien een officieel identiteitsbewijs ontbreekt, moet de scheidsrechter, na afloop van de wedstrijd:

1. het voorziene vakje naast de naam van de speler aanvinken/aankruisen.
2. in het vak "opmerkingen" eveneens de naam vermelden van de speler die geen of een dubieus identiteitsbewijs voorlegde, alsmede de naam van zijn club. Bij dubieus identiteitsbewijs moet de scheidsrechter ook de reden van twijfel vermelden.

Na controle geeft de scheidsrechter de identiteitsbewijzen onmiddellijk terug aan de afgevaardigde.

N.B : een scheidsrechter mag om geen enkele reden verbieden een speler toe te laten te spelen. Hij moet zich beperken tot het opstellen van een verslag voor het bevoegd comité. (zie punt 10 h)

b. van niet-spelende leden in de neutrale zone

De terreinafgevaardigde, de afgevaardigde van de bezoekende ploeg, alle terreincommissarissen en de trainers moeten een officieel identiteitsbewijs voorleggen.

Zonder officieel identiteitsbewijs worden ze niet toegelaten in de neutrale zone, uitgezonderd de terreinafgevaardigde.

De identiteit van de personen, die volgens de hierboven vermelde bepalingen niet mogen plaatsnemen in de neutrale/technische zone, wordt door de scheidsrechter op het digitale wedstrijdblad verwijderd of op het papieren wedstrijdblad geschrapt.

6. Controle van de uitrusting

Wisselers moeten niet aanwezig zijn vóór aanvang van de wedstrijd.

In wedstrijden met doorlopende wissels moeten de aanwezige wisselers hun uitrusting laten controleren vóór de wedstrijd, terwijl de uitrusting van de bij de aftrap afwezige wisselers gecontroleerd wordt bij hun betreden van het speelveld.

7. Borden voor wissels (B6.59)

Verplicht in wedstrijden van de eerste ploeg in 1ste nationale en 2de en 3de afdeling.

De bezochte club stelt 2 sets genummerde borden van verschillende kleur ter beschikking.

De bezochte club gebruikt rode borden met witte cijfers, de bezoekende club gele borden met zwarte cijfers.

Het gebruik van een elektronisch bord is toegelaten.

8. Onderrichtingen aan de terreinafgevaardigde

De scheidsrechter moet vóór elke ontmoeting precieze richtlijnen geven aan de terreinafgevaardigde.

9. Geven van richtlijnen aan de assistent-scheidsrechters

De scheidsrechter is verplicht aan zijn assistent-scheidsrechters de nodige richtlijnen (zie Regel 6) te geven.

10. Te vermelden in de rubriek opmerkingen van het wedstrijdblad

- a. de motieven en het tijdstip van melding van het voorbehoud
- b. het besluit om een wedstrijd niet aan te vangen of tijdelijk of definitief te staken ingeval er gevaar dreigt voor spelers en/of officials
- c. het niet tijdig voorleggen van het volledig ingevuld digitale of papieren wedstrijdblad
- d. het ontbreken van het identiteitsbewijs van de terreinafgevaardigde
- e. het tijdelijk of definitief staken van de wedstrijd wegens weersomstandigheden
- f. de afwezigheid van een lid van het arbitrageteam
- g. de reden waarom een papieren wedstrijdblad gebruikt werd
- h. het verschil tussen het identiteitsbewijs en de opgegeven naam en geboortedatum

TIJDENS DE WEDSTRIJD

Vanaf de wedstrijden van eerste elftallen mogen de scheidsrechters vrijblijvend gebruik maken van de vanishing spray.

1. Intrede op het speelveld

Bij een seniorenwedstrijd die telt voor een competitie, waaraan klimmen en/of dalen verbonden is, voor de Beker van België of voor een provinciale beker, uitgezonderd voor wedstrijden van het recreatief voetbal, moeten de spelers van beide ploegen in evenwijdige rijen het speelveld betreden, onmiddellijk na de scheidsrechter(s).

2. Teken om het spel te hervatten

Een spelhervatting, waarbij het fluitsignaal niet verplicht is, moet door de scheidsrechter met een armbeweging of verbaal worden aangegeven (niet bij doelschop en inworp).

Het fluitsignaal is verplicht bij:

- aftrap (1ste en 2de speelhelft) of na doelpunt
- een spelonderbreking:
 - voor een vrije schop of een strafschoep
 - wanneer de wedstrijd tijdelijk of definitief gestaakt wordt
 - bij einde van een speelperiode wanneer de speelduur voorbij is
- een spelhervatting voor:
 - vrije schoppen wanneer de reglementaire afstand vereist is
 - strafschoepen
- een spelhervatting na een onderbreking wegens:
 - een gele of een rode kaart
 - kwetsuur
 - wissel

Het fluitsignaal is NIET verplicht bij:

- een spelonderbreking voor:
 - doelschop, hoekschoep of inworp
 - doelpunt
- een spelhervatting na:
 - vrije schop, doelschop, hoekschoep of inworp

Overdreven gebruik van het fluitsignaal vermindert het effect wanneer nodig. Wanneer het spel met een fluitsignaal moet hervat worden, zal de scheidsrechter de spelers duidelijk maken dat zij op dit signaal moeten wachten.

3. Voordeel

Indien de scheidsrechter voordeel toepast, moet hij dit onmiddellijk tonen met het conventionele teken, zodat de spelers begrijpen dat hij de overtreding gezien heeft.

Indien dit voordeel, zich niet concretiseert binnen enkele seconden, kan hij op zijn beslissing terugkomen en bestraft hij de initiële overtreding met een vrije schop. Dit geldt echter niet wanneer de bevoordeelde ploeg de bal zelf verliest door een verkeerde actie (pas, buitenspel,...).

Indien de scheidsrechter, na het afbreken van een beloftevolle aanval (SPA) of na het ontnemen van een open scoringskans (DOGSO), toch voordeel toekent dan moet hij bij het toepassen van de disciplinaire sanctie na de volgende spelonderbreking, geen gele kaart tonen voor de SPA-overtreding doch wel voor de DOGSO-overtreding.

Opmerking: terugkomen op de initiële overtreding na het teken gegeven te hebben, is geen scheidsrechterlijke vergissing.

4. Disciplinaire maatregelen

Naast het tonen van de gele en de rode kaart (zie Spelregel 12) kan de scheidsrechter ook een verbale opmerking maken.

5. Uitsluiting voor twee gele kaarten

Indien een speler een tweede gele kaart krijgt, zal de scheidsrechter hem uitsluiten door hem eerst de gele en onmiddellijk nadien de rode kaart te tonen. Indien de uitgesloten speler zich daarna nog onbetamelijk gedraagt, zal de scheidsrechter dit vermelden in een afzonderlijk scheidsrechtersverslag.

6. Disciplinaire maatregelen tegen personen in de neutrale zone

Bij het opleggen van disciplinaire sancties is er geen onderscheid tussen spelers en team officials.

Om de orde op de bank te herstellen, mag hij de hulp invoeren van de terreinafgevaardigde of neemt hij zelf de nodige maatregelen (verbale opmerking, gele kaart of verwijzing uit de neutrale zone door het geven van een rode kaart).

Een speler-trainer, die uit de neutrale zone wordt verwezen, kan nadien niet meer aan het spel deelnemen.

7. Richtlijnen i.v.m. tijdelijk of definitief staken van een wedstrijd

Deze richtlijnen gelden voor alle categorieën van wedstrijden

Overeenkomstig Spelregel 5 kan de scheidsrechter een wedstrijd tijdelijk of definitief staken.

De toegestane wachttijden om een wedstrijd tijdelijk te onderbreken, worden vermeld in de aanvullingen van Spelregel 8.

Redenen om een wedstrijd tijdelijk of definitief te staken, kunnen zijn (niet gelimiteerde lijst):

1. weersomstandigheden of invallende duisternis
2. één of beide ploegen beschik(t)(ken) niet meer over ten minste 7 spelers
3. wanordelijkheden op het speelveld

4. een speelveld dat onbespeelbaar of ongeschikt wordt
5. het uitvallen van de lichtinstallatie
6. agressie op een lid van het arbitrageteam
7. verbaal geweld (spreekkoren) en wanordelijkheden buiten het speelveld.

Voor punten 6 en 7 gelden bovendien de hiernavolgende specifieke richtlijnen:

Agressie op een lid van het arbitrageteam.

- wanneer een lid van het arbitrageteam een kwetsuur oploopt ingevolge agressie, moet de wedstrijd definitief gestaakt worden
- wanneer een lid van het arbitrageteam zich ingevolge agressie zwaar bedreigd voelt, blijven er twee mogelijkheden:
 - de wedstrijd mag definitief gestaakt worden of
 - de te volgen procedure bij verbaal geweld (spreekkoren) en wanordelijkheden buiten het speelveld, mag ingezet worden

De scheidsrechter moet steeds een uitgebreid verslag opstellen.

Verbaal geweld (spreekkoren), discriminatie en wanordelijkheden buiten het speelveld in het AMATEURVOETBAL (B6.55).

Stap 1:

- hij roept beide aanvoerders en de terreinafgevaardigde en hij vraagt hun medewerking om de supporter(s) tot kalmte aan te manen.
 - het informeren van de toeschouwers kan zowel verbaal (bv. in wedstrijd U15) gebeuren door de terreinafgevaardigde als met behulp van het omroepsysteem voor een grote groep supporters.
 - beide aanvoerders dienen betrokken te worden in het sensibiliseren van hun supporters. Laat de wedstrijd pas opnieuw aanvangen nadat deze boodschap (mogelijk in verschillende talen) werd gecommuniceerd, zodat de aandacht van de toeschouwers volledig wordt gevestigd op de boodschap zelf.

Stap 2:

- indien de houding van het publiek niet verbetert, onderbreekt hij de wedstrijd en vraagt de spelers tijdelijk naar de kleedkamers te gaan.
 - hij vraagt de afgevaardigde om zich naar de supporters te begeven of via het omroepsysteem te communiceren om hen een laatste maal tot kalmte aan te manen
 - maak van de gelegenheid gebruik om duidelijk te maken aan de afgevaardigde(n) en de aanvoerders dat na stap 2 bij herhaling van deze ongeregelde heden, van welke aard of vanuit welke hoek ook, de wedstrijd definitief zal worden stopgezet (stap 3)
- hij hervat het spel na een betekenisvolle onderbreking (duur overeenkomstig de reglementaire wachttijden).
 - deze tijd nodig bij de onderbreking hangt volledig af van het aanvoelen van de scheidsrechter en moet gebruikt worden om de gemoederen te bedaren en de rust te herstellen

Stap 3:

- hij moet de wedstrijd definitief staken indien tijdens de onderbreking de houding van het publiek niet verbetert of indien, nadat de rust was weergekeerd, de houding van het publiek terug verslechtert.

Het opmaken van een gedetailleerd feitenverslag is steeds verplicht (zelfs indien men enkel de eerste fase zou hebben doorlopen)

Het correct doorlopen van de procedure (fase na fase) is van kapitaal belang voor het repressief comité

8. Terugkeer naar de kleedkamers

Bij het einde van iedere speelhelpt laat de scheidsrechter de spelers als eersten de kleedkamers binnengaan, zodat hij toezicht kan houden.

De assistent-scheidsrechter die het dichtst bij de kleedkamers staat, begeeft zich naar de ingang/tunnel ervan om de terugkeer van de spelers te bewaken. De andere assistent-scheidsrechter vervoegt de scheidsrechter.

De 4de official houdt toezicht over de technische zones en de ingang naar de kleedkamers en verlaat als laatste het speelveld.

Indien de thuispelers na de wedstrijd op het speelveld blijven, mag de scheidsrechter onmiddellijk na de bezoekers naar de kleedkamer gaan.

Indien de bezoekers na de wedstrijd op het speelveld cooling-down (afkoeling) wensen te doen, zal de scheidsrechter pas naar de kleedkamer gaan nadat hij de afgevaardigde van de bezoekers attent heeft gemaakt op zijn verantwoordelijkheid ingeval van incidenten.

9. Weigering te spelen

Indien een ploeg het speelveld verlaat zonder toelating van de scheidsrechter of weigert de aftrap te nemen na een gecontesteerd doelpunt, moet de scheidsrechter de aanvoerder de nodige tijd geven om zijn spelers te verzoeken het spel te hervatten. Bij weigering moet de wedstrijd definitief gestaakt worden.

10. Terugkeren van een speler op het speelveld

Een speler mag het speelveld niet opnieuw betreden zonder een teken van toelating van de scheidsrechter.

Tijdens het spel mag de speler uitsluitend via de zijlijn het speelveld betreden.

11. Quick restart

Een "snelle" hervatting is enkel toegelaten wanneer aan de volgende criteria is voldaan:

- een snelle vrije schop betekent dat het spel onmiddellijk moet hervat worden na de onderbreking
- de scheidsrechter moet in alle gevallen de situatie onder controle hebben
- de vrije schop behoeft geen management door de scheidsrechter
- er wordt geen tactiek gebruikt door de tegenspeler(s) om het hervatten te vertragen
- er is geen disciplinaire actie noodzakelijk
- er is geen medische verzorging nodig voor een speler of spelers

Indien de scheidsrechter de situatie moet "managen", gaat de mogelijkheid om een snelle vrije schop te nemen verloren. De spelers moeten dan wachten op het signaal van de scheidsrechter vooraleer het spel te hervatten.

Indien de scheidsrechter, na het afbreken van een beloftevolle aanval (SPA) of na het ontnemen van een open scoringskans (DOGSO), toch een quick restart toe-

laat, dan moet hij bij het toepassen van de disciplinaire sanctie na de volgende spelonderbreking, geen gele kaart tonen voor de SPA-overtreding doch wel voor de DOGSO-overtreding.

Indien de scheidsrechter van mening is dat de geest van de Spelregel niet werd toegepast, dient hij tussen te komen om ervoor te zorgen dat het spel op een correcte manier wordt hervat.

12. Procedure bij mogelijke hersenschudding

Bij mogelijke hersenschudding van een speler onderbreekt de scheidsrechter onmiddellijk het spel zodat de medische staf of de team officials zich kunnen vergewissen van zijn gezondheidstoestand. Dit onderzoek dient minimum drie minuten te duren waarna hij het spel opnieuw mag hervatten.

Met uitzondering van een hoofdblessure van de doelverdediger, wordt het spel tijdens deze drie minuten terug hervat.

NA DE WEDSTRIJD

1. Richtlijnen bij gebruik van het digitale wedstrijdblad

Uiterlijk 1 uur na de wedstrijd moet het digitale wedstrijdblad afgewerkt en verzonden zijn. Om dit mogelijk te maken, moet de scheidsrechter achtereenvolgens:

- a. inloggen op het digitale wedstrijdblad
- b. per club vermelden: opmerkingen, onregelmatigheden, wissels, gele en rode kaarten (voor de wissels, gele en rode kaarten gelden dezelfde instructies als bij gebruik van een papieren wedstrijdblad)
- c. klikken op “wedstrijdgegevens” en het digitale wedstrijdblad vervolledigen (uitslag, fair-play, enz.). Enkel de scheidsrechter kan nog wijzigingen aanbrengen
- d. Voor kampioenschapswedstrijden en bekerwedstrijden van eerste elftallen vrouwen en heren: chronologisch invullen van de gemaakte doelpunten na het klikken op “goals”. Per ploeg de doelpuntenmaker, minuut en soort doelpunt (goal, strafschop, own goal) aangeven
- e. het voorziene vakje aanvinken indien een scheidsrechtersverslag dient opge maakt zodat dat later kan gebeuren (uiterlijk op de 1ste werkdag - zie B11.22: Het scheidsrechtersverslag, dat de reden van de uitsluiting of incidenten beschrijft, wordt ten laatste de eerste werkdag na de dag van de wedstrijd vóór 17.00 uur via het digitale platform overgemaakt aan de secretaris van de bevoegde disciplinaire instantie
- f. na nazicht klikken op “bevestigen” en versturen

2. Richtlijnen bij gebruik van het papieren wedstrijdblad

De scheidsrechter noteert:

a. *de uitslag (in cijfers en letters)*

- na afloop van de voorziene speelduur
- in de voorziene rubriek
- na verlengingen en/of na een strafschopperserie (in de rubriek “Opmerkingen”).
- Enkel in de rubriek “opmerkingen”
- Na een gestaakte wedstrijd wegens incidenten dient de uitslag, op het moment van staken, ook vermeld te worden in het scheidsrechtersverslag.

b. *de wissels (behalve wedstrijden met doorlopende wissels)*

c. *de uitsluiting wegens een 2de gele kaart in dezelfde wedstrijd*

- de minuut van beide kaarten noteren in het desbetreffende vakje
- geen scheidsrechtersverslag maken over deze uitsluiting.

d. *de rechtstreekse uitsluiting*

- de minuut van de uitsluiting noteren in het vakje “directe uitsluiting”.
- een scheidsrechtersverslag maken over deze uitsluiting.

e. de opmerkingen

- bij uitsluitingen of onregelmatigheden wordt in de rubriek “Opmerkingen” genoteerd: “Verslag volgt”. Indien een officiële waarnemer aanwezig is, moet de scheidsrechter deze op de hoogte brengen.

Wanneer geen wissels, waarschuwingen, uitsluitingen of opmerkingen dienen genoteerd, moet de scheidsrechter de voorziene vakjes doorstrepen en paraferen.

Toevoegingen of schrappingen moet de scheidsrechter eveneens paraferen.

De terreinafgevaardigde en de afgevaardigde van de bezoekers (bij diens afwezigheid de aanvoerder) ondertekenen na de wedstrijd het wedstrijdblad “Voor akkoord” op de daartoe voorziene plaatsen.

Indien ze weigeren, vermeldt de scheidsrechter dit in de rubriek “Opmerkingen”.

De scheidsrechter ondertekent als laatste.

Nota Bene:

- De scheidsrechter moet zijn notities betreffende waarschuwingen, uitsluitingen, wissels, enz. gedurende heel het seizoen bewaren
Hij moet ze voorleggen op elk verzoek van de bevoegde bondsinstantie, meer bepaald bij het verschijnen voor de repressieve comités
- Indien een ingeschreven speler niet is komen opdagen, zal de scheidsrechter na de wedstrijd de naam van deze speler doorstrepen op het papieren wedstrijdblad en paraferen of verwijderen op het digitale wedstrijdblad
- De afgevaardigde van de bezoekende ploeg mag in alle omstandigheden en in alle wedstrijden vervangen worden door een niet spelende aangeslotene of bij ontstentenis door de aanvoerder van de ploeg, die mag voort spelen

3. Te melden met een scheidsrechtersverslag

- a. een rechtstreekse uitsluiting van een speler
- b. iedere laakbare houding van spelers, officials en publiek vóór, tijdens of na de wedstrijd
- c. het tijdelijk of definitief staken van de wedstrijd wegens incidenten
- d. de schadevaststelling aan de installaties

4. Termijn indienen wedstrijdgegevens

- a. bij gebruik digitale wedstrijdblad: uiterlijk 1 uur na de wedstrijd
- b. bij gebruik papieren wedstrijdblad: uiterlijk de 1ste werkdag na de wedstrijd.

5. Termijn indienen scheidsrechtersverslag

EERSTE PLOEGEN PROFVOETBAL (B11.22)

Het scheidsrechtersverslag wordt ten laatste de eerste kalenderdag na de wedstrijd vóór 10.00 uur via het toepasselijke digitale platform overgemaakt aan de secretaris van het Disciplinair Comité voor het Profvoetbal.

AMATEUR VOETBAL (B11.22)

Het scheidsrechtersverslag, dat de reden van de uitsluiting of incidenten beschrijft, wordt ten laatste de eerste werkdag na de dag van de wedstrijd vóór 17.00 uur via

het digitale platform overgemaakt aan de secretaris van de bevoegde disciplinaire instantie. Naast het toekennen van de code dient de scheidsrechter ook telkens toelichting te geven bij de gebeurde feiten.

6. Vergissing bij de registratie van een gele of rode kaart (B11.181)

De scheidsrechter dient zijn vergissing bij de identificatie van de speler, bestraft met een gele of rode kaart, te erkennen uiterlijk de eerste werkdag volgend op het einde van de wedstrijd (referee@voetbalvlaanderen.be).

7. Beschadigingen aan de installatie van de bezochte club

Indien bij gelegenheid van een wedstrijd de bezochte club vaststelt dat haar installaties werden beschadigd, zal de scheidsrechter, alvorens de installatie te verlaten, in aanwezigheid van de afgevaardigde van beide clubs de nodige vaststellingen doen.

Op het digitale of papieren wedstrijdblad, onder de rubriek opmerkingen, vermeldt hij de vaststelling van de schade en op het papieren wedstrijdblad laat hij de beide afgevaardigden ondertekenen. In een afzonderlijk verslag aan het bevoegd comité detailleert hij de schade (tucht@voetbalvlaanderen.be).

8. Te vermelden in de rubriek opmerkingen van het wedstrijdblad

- a. het ontbreken van het identiteitsbewijs van de terreinafgevaardigde
- b. het definitief staken van de wedstrijd wegens weersomstandigheden
- c. het uitvallen en de vervanging van een collega SR/AR

REGEL

6

**DE OVERIGE
MATCH OFFICIALS**

DE OVERIGE MATCH OFFICIALS

06

De andere scheidsrechters van de wedstrijd (twee assistent-scheidsrechters, vierde scheidsrechter, twee bijkomende assistent-scheidsrechters, een reserve assistent-scheidsrechter, een Video Assistant Referee (VAR) en tenminste één Assistent VAR (A-VAR)) kunnen worden aangeduid voor wedstrijden. Zij zullen de scheidsrechter bijstaan bij het leiden van de wedstrijd volgens de Spelregels, maar de uiteindelijke beslissing zal altijd worden genomen door de scheidsrechter.

De scheidsrechter, assistent-scheidsrechters, vierde scheidsrechter, twee bijkomende assistent-scheidsrechters en een reserve assistent-scheidsrechter zijn de 'on-field' match officials.

De VAR en A-VAR zijn de 'video' match officials (VMO's) en staan de scheidsrechter bij in overeenstemming met de Regels van het Voetbalspel en het VAR-protocol.

De match officials staan onder leiding van de scheidsrechter. In het geval van ongepaste inmenging of ongepast gedrag, zal de scheidsrechter hen van hun taken ontheffen en maakt een verslag op voor de bevoegde autoriteiten.

De andere 'on-field' match officials helpen de scheidsrechter met overtredingen en inbreuken wanneer ze over een duidelijker beeld beschikken dan de scheidsrechter. Deze dienen een verslag op te maken aan de bevoegde autoriteiten over ernstige feiten of andere incidenten die plaatsvonden buiten het gezichtsveld van de scheidsrechter en andere match officials. Zij moeten de scheidsrechter en match officials adviseren bij de opmaak van het rapport.

De 'on-field' match officials assisteren de scheidsrechter bij de inspectie van het speelveld, de ballen waarmee gespeeld wordt, de uitrusting van de spelers (ook wanneer de problemen al opgelost werden) en houden de tijd, doelpunten, waarschuwingen, enz. bij.

De competitiegereglementen moeten duidelijk zijn wie de scheidsrechter vervangt wanneer deze de wedstrijd niet kan starten, verderzetten of andere gerelateerde veranderingen. In het bijzonder, moet het duidelijk zijn dat als de scheidsrechter niet in staat is om de wedstrijd voort te zetten, de vierde scheidsrechter of de eerste assistent-scheidsrechter of eerste bijkomende assistent-scheidsrechter de wedstrijd over neemt.

1. Assistent-scheidsrechters

Zij geven aan wanneer:

- de bal volledig het speelveld verlaat en welke ploeg recht heeft op een hoekschop, doelschop of inworp

- een speler bestraft mag worden omdat hij zich in buitenspelpositie bevindt
- een wisselprocedure wordt gevraagd
- bij strafschop, de doelverdediger te vroeg de doellijn verlaat alvorens deze gegeven is en de bal de doellijn volledig overschreden heeft. Wanneer er bijkomende assistent-scheidsrechters aangeduid zijn, zal de assistent-scheidsrechter plaats nemen op de zijlijn ter hoogte van het strafschooppunt

De assistent-scheidsrechter controleert ook de wisselprocedure.

Bovendien mogen zij het speelveld betreden om de afstand van 9.15 m te doen respecteren.

2. Vierde scheidsrechter

De vierde scheidsrechter zal de scheidsrechter bijstaan bij:

- het uitvoeren van de wisselprocedure
- nakijken van de uitrustingen van de spelers en wisselers
- het opnieuw betreden van het speelveld op aangeven van de scheidsrechter
- toezicht houden op de reserveballen
- geeft de minimale hoeveelheid extra tijd aan die de scheidsrechter wil spelen aan het einde van elke helft (inclusief extra tijd)
- het informeren van de scheidsrechter van onverantwoord gedrag door iemand uit de technische zone

3. Bijkomende assistent-scheidsrechter

Zij geven aan wanneer:

- de bal volledig de doellijn overschreden heeft, inclusief wanneer een doelpunt werd gemaakt
- welke ploeg recht heeft op een hoekschop, doelschop
- bij strafschop, de doelverdediger te vroeg de doellijn verlaat alvorens deze gegeven is en of de bal de doellijn volledig overschreden heeft

4. Reserve assistent-scheidsrechter

Een reserve assistent-scheidsrechter kan een assistent-scheidsrechter, vierde scheidsrechter of een bijkomende assistent-scheidsrechter vervangen die niet in staat is de wedstrijd verder te zetten en mag daarnaast ook de scheidsrechter helpen op dezelfde manier als de overige 'on-field' match officials.

5. Video match officials

Een Video Assistant Referee (VAR) is een match official die de scheidsrechter kan bijstaan bij het nemen van een beslissing door het gebruik van beelden bij een "overduidelijke vergissing" of een "ernstig gemist incident" met betrekking tot een al dan niet doelpunt, een al dan niet strafschop, een rechtstreekse rode kaart (geen tweede gele kaart) of in het geval van verkeerde identiteit wanneer de scheidsrechter de verkeerde speler waarschuwt of uitsluit van het team dat de overtreding maakte.

Een Assistent-Video Assistant Referee (A-VAR) is een match official die de VAR vooral helpt bij:

- het bekijken van de beelden op TV terwijl de VAR een “check” of “review” verricht
- een overzicht bijhoudt van VAR-gerelateerde incidenten en eender welke communicatie- of technologieproblemen
- het helpen bij de communicatie van de VAR met de scheidsrechter, vooral wanneer deze een “check” of een “review” uitvoert bvb. om de scheidsrechter te zeggen de wedstrijd te onderbreken, de herneming uit te stellen, enz.
- de “verloren” tijd opnemen wanneer de wedstrijd wordt onderbroken voor een “check” of een “review”
- informatie verstrekken over VAR-gerelateerde beslissingen tegenover betrokken partijen

06

Signalen van de bijkomende assistent-scheidsrechter

AANVULLING

DE OVERIGE MATCH OFFICIALS

06

1. Administratieve verantwoordelijkheid

Een assistent-scheidsrechter, slachtoffer van fysieke agressie, mag zelf klacht indienen of een verslag opstellen.

Alle andere feiten moet hij melden aan de scheidsrechter, de enige officiële getuige en verslaggever van de wedstrijd.

2. Bevoegdheid van de gelegheidsassistent-scheidsrechter

Een gelegheidsassistent-scheidsrechter heeft dezelfde bevoegdheid als een officieel aangeduide assistent-scheidsrechter.

3. Onderrichtingen aan de assistent-scheidsrechters

Zie Handleiding voor assistent-scheidsrechters - van 133 t.e.m. 164

4. Samenwerking met een assistent-scheidsrechter van de club

De scheidsrechter preciseert en becommentarieert de specifieke punten van de officiële onderrichtingen die hij wenst toegepast te zien.

Nota's

06

REGEL

7

**DE DUUR VAN
DE WEDSTRIJD**

DE DUUR VAN DE WEDSTRIJD

07

1. Speeltijd

Een wedstrijd bestaat uit twee gelijke helften van 45 minuten, die alleen verminderd mogen worden indien overeengekomen tussen de scheidsrechter en de twee deelnemende ploegen en moet in overeenstemming zijn met de competitie-reglementen.

2. De rustpauze na de eerste helft

De spelers hebben recht op een rustpauze na de eerste helft. Deze onderbreking mag niet langer duren dan 15 minuten. Een korte drankpauze is toegelaten tijdens de rustperiode in de verlengingen (deze mag niet langer duren dan één minuut). In de competitie-reglementen moet de duur van de rustpauze na de eerste helft opgenomen zijn. De duur van de rustpauze na de eerste helft mag alleen met toestemming van de scheidsrechter gewijzigd worden.

3. Bijtellen van de verloren tijd

In elke helft wordt speeltijd bijgeteld die verloren is gegaan door:

- de wissels
- het beoordelen (verzorgen) en/of evacueren van gekwetste spelers
- tijd rekken
- tuchtmaatregelen
- medische spelonderbrekingen toegelaten volgens het competitie-reglement zoals drankpauzes (mogen niet langer dan één minuut duren) of afkoelpauzes (90 seconden tot 3 minuten)
- “checks” en “reviews” door tussenkomst van de VAR
- vieringen van een doelpunt
- enige andere reden, alsook aanzienlijke vertraging tot een herstart van de wedstrijd (vb. als gevolg van het ingrijpen door een vreemd persoon/voorwerp)

De vierde official geeft aan het einde van de laatste minuut van iedere speelhelft de door de scheidsrechter bepaalde minimale extra tijd aan. De toegevoegde tijd kan door de scheidsrechter verlengd worden, maar niet ingekort.

De scheidsrechter mag een vergissing in tijdopname tijdens de eerste speelhelft niet corrigeren door de tweede speelhelft te verlengen of in te korten.

4. Strafschop

Indien een strafschop moet genomen of hernomen worden, wordt de duur van elke speelhelft verlengd tot de strafschop zijn uitwerking heeft gehad.

5. Definitief gestaakte wedstrijd

Een definitief gestaakte wedstrijd wordt herspeeld, tenzij de competitie-reglementen anders bepalen.

AANVULLING

DE DUUR VAN DE WEDSTRIJD

1. Duur van de officiële wedstrijden (kampioenschap, nationale en provinciale beker)

Duur	Competitief voetbal			Recreatief voetbal	
	Heren seniores	Jeugd-voetbal	Vrouwen-voetbal	Heren-voetbal	Vrouwen-voetbal
2 x 45	de seniores, behalve voor deze van een bepaalde leeftijd opgesteld in de provinciale reserven (veteranen)	U19-U21 <i>Elite jeugd</i> U18-U17	Eerste ploegen U20	De seniores, behalve bij bepaalde competities	
2 x 40		<i>Elite jeugd</i> U16-U15			Vrouwen seniores
2 x 35	Seniores bij bepaalde competities van veteranen			Seniores bij bepaalde competities veteranen	
4 x 20		U12 tot U17 <i>Elite jeugd</i> U11-U14	U13 en U16		
4 x 15		U8 tot U11	U9 en U11		
Zelfs bij onderling akkoord mag deze duur niet verkort worden. Hij mag ook niet verlengd worden, behalve in de gevallen waar het reglement verlengingen en/of een strafschoppenserie voorziet.					
U6 en U7: zie hetgeen bepaald is door Voetbal Vlaanderen					

2. Duur van de vriendschappelijke wedstrijden en toernooien

Bovenstaande bepalingen zijn eveneens van toepassing op vriendschappelijke wedstrijden en wedstrijden van toernooien. Toch kan voor deze wedstrijden, in buitengewone omstandigheden en mits onderling akkoord tussen de betrokken clubs, de duur worden verkort, op voorwaarde dat zulks vooraf aan het publiek wordt ter kennis gebracht.

3. Rust of time-outs

3.1. Wedstrijden met 2 speelhelften

De rust wordt vastgesteld op maximum vijftien minuten.

Kampwisseling na eerste helft, aftrap beurt om beurt bij begin van elke speelhelft

3.2. Wedstrijden met 3 speelhelften

De rust wordt vastgesteld op maximum tien minuten.

Kampwisseling na iedere periode, aftrap beurt om beurt bij iedere periode

3.3. Wedstrijden met 4 quarters

De time-out tussen quarter 1 en quarter 2, en tussen quarter 3 en quarter 4 bedraagt maximaal 2 minuten.

De rust tussen quarter 2 en quarter 3 bedraagt maximum 10 minuten.

Kampwisseling gebeurt enkel na het einde van het 2de quarter (rust). Aftrap gebeurt om beurt bij het begin van elk quarter

07

4. Wedstrijd die de reglementaire duur niet gehad heeft

Indien de scheidsrechter, na het einde van een speelhelft gefloten te hebben, dadelijk bemerkt dat hij de wedstrijd te vroeg onderbroken heeft, moet hij het spel voor de nog overblijvende tijd doen hervatten.

In alle omstandigheden, waarin de scheidsrechter vaststelt dat de speelhelft niet de reglementaire duur gehad heeft, moet hij dit op het wedstrijdblad vermelden, na de afgevaardigden van beide clubs en eventueel de twee assistent-scheidsrechters hierover te hebben ingelicht.

5. Verlengingen - Strafschoppenserie

Wanneer een wedstrijd van mannelijke seniores die betwist wordt buiten reeks zonder rangschikking per punten, op een gelijkspel eindigt worden twee verlengingen gespeeld van 15 minuten elk met kampwisseling na het eerste kwartier. Bij aanvang van de verlengingen moet de scheidsrechter opnieuw tossen volgens de bepalingen via een strafschoppenserie.

Wanneer de stand na deze verlengingen nog steeds gelijk is, wordt de winnaar aangeduid via een strafschoppenserie (B6.112).

De duur van een jeugd- of een vrouwenwedstrijd, sommige wedstrijden van de Beker Van België uitgezonderd, mag nooit verlengd worden. Bij een gelijke stand, na de normale duur van deze wedstrijden, gaat men onmiddellijk over tot een strafschoppenserie (B6.113).

REGEL

8

**HET BEGIN
EN DE HERVATTING
VAN HET SPEL**

HET BEGIN EN DE HERVATTING VAN HET SPEL

Een aftrap start de beide helften van een wedstrijd, beide helften van de verlengingen en start de wedstrijd opnieuw nadat een doelpunt werd gescoord. Vrije schoppen (direct of indirect), strafschoppen, inwerpen, doelschoppen en hoekschoppen zijn andere manieren waarop de wedstrijd opnieuw aangevangen wordt (zie Regels 13 tot en met 17). De wedstrijd wordt hervat met een scheidsrechtersbal wanneer de scheidsrechter de wedstrijd stillet en de Regels van het Voetbalspel niet vereist deze weer aan te vatten met bovenvermelde spelhervattingen.

Bij een inbreuk wanneer de bal niet in het spel is, verandert dit de spelhervatting niet.

1. Beginschop

Procedure

- de scheidsrechter werpt een muntstuk op en de ploeg die de toss wint, kiest welk doel ze zal aanvallen in de eerste helft van de wedstrijd ofwel voor de beginschop
- afhankelijk van hierboven neemt de andere ploeg de beginschop van de wedstrijd of welk doel ze zal aanvallen
- de ploeg die besliste welk doel ze zal aanvallen in de eerste speelhelft, neemt de beginschop van de tweede speelhelft
- voor de tweede helft van de wedstrijd wisselen de ploegen van speelhelft
- na het scoren van een doelpunt, neemt de andere ploeg de beginschop

De beginschop

- alle spelers, behalve de speler die de beginschop neemt, moeten zich op de eigen speelhelft bevinden
- alle tegenspelers van de nemer bevinden zich op ten minste 9.15 m van de bal totdat deze in het spel is
- de bal moet stilliggen op de middenstip
- de scheidsrechter geeft een teken
- de bal is in het spel, wanneer hij getrapt is en duidelijk beweegt
- er mag rechtstreeks gescoord worden uit de beginschop, indien de bal rechtstreeks in het doel van de nemer van de aftrap belandt, dan wordt een hoekschop toegestaan aan de tegenpartij

Overtredingen en sancties

Indien de nemer van de aftrap de bal opnieuw raakt voordat deze is geraakt door een andere speler wordt een indirecte vrije schop toegekend aan de tegenpartij of bij opzettelijk handspel een directe vrije schop.

Voor elke andere overtreding van de aftrapprocedure moet de aftrap hernomen worden.

2. Scheidsrechtersbal

Procedure

- een scheidsrechtersbal is steeds voor de doelvredediger van het verdedigende team in zijn strafschopgebied, indien het spel is gestopt wanneer de bal:
 - zich in het strafschopgebied bevond of
 - voor het laatst geraakt werd in het strafschopgebied
- in alle andere gevallen, laat de scheidsrechter de bal vallen voor één speler van het team dat laatst de bal raakte op de plaats waar deze het laatst werd geraakt door een speler, een vreemd persoon of zoals beschreven in spelregel 9 punt 1 een match official
- alle andere spelers (van beide teams) moeten zich op tenminste 4 m van de bal bevinden tot deze in het spel is

De bal is in het spel zodra deze de grond raakt.

Overtredingen en sancties

Een scheidsrechtersbal wordt hernomen:

- als de bal wordt geraakt door een speler alvorens de bal de grond raakt
- als de bal, nadat deze de grond heeft geraakt, buiten het speelveld terecht komt, zonder te zijn geraakt door een speler

Indien de bal in doel gaat alvorens deze geraakt is door minstens twee spelers, wordt de wedstrijd hervat met:

- doelschop indien de bal in het doel van de tegenpartij komt
- hoekschop indien de bal in eigen doel komt

AANVULLING

HET BEGIN EN DE HERVATTING VAN HET SPEL

1. Wachttijden

Algemene principes:

- bij afwezigheid van een ploeg op het reglementaire uur, stelt de scheidsrechter dit feit vast indien de aanwezige ploeg dit vraagt. Indien dit niet gevraagd wordt, kan hij 10 minuten wachten alvorens deze afwezigheid te noteren. (B7.38)
- bij onvoorziene omstandigheden (B6.111) of ingeval de verlichting uitvalt (B6.35), bedraagt de maximum wachttijd 30 minuten. Na deze wachttijd moet de wedstrijd gestaakt worden (B6.111)

Nota bene:

1. de som van alle toegepaste wachttijden wegens onvoorziene omstandigheden (inclusief de wachttijd toegepast wegens de afwezigheid van een ploeg **die maximum 10 minuten kan bedragen**) mag nooit meer dan 30 minuten per wedstrijd bedragen (B6.111)
2. de som van alle toegepaste wachttijden wegens het uitvallen van de verlichting mag nooit meer dan 30 minuten per wedstrijd bedragen (B6.111)
3. de regels onder 1 en 2 mogen cumulatief worden toegepast (B6.111)
4. wordt de totale duur van alle toegepaste en toegelaten wachttijden overschreden, dan moet de scheidsrechter de wedstrijd definitief staken
5. het aanvangsuur van een wedstrijd mag nooit vertraagd worden om de thuisploeg toe te laten herstellingswerken te beëindigen ingevolge ongeschikt speelveld

2. Te vermelden in de rubriek opmerkingen van het wedstrijdblad

De reden(en) voor het laattijdig aanvangen en het exacte aanvangsuur van de wedstrijd.

De reden(en) voor het overschrijden van de maximum duur van de voorziene wachttijd (met het staken van de wedstrijd tot gevolg).

REGEL

9

**DE BAL IN EN UIT
HET SPEL**

DE BAL IN EN UIT HET SPEL

1. De bal uit het spel

De bal is uit het spel wanneer:

- hij volledig over de doellijn of zijlijn is gegaan, hetzij over de grond, hetzij door de lucht
- het spel is onderbroken door de scheidsrechter
- hij een match official raakt, op het speelveld blijft en:
 - een team start een beloftevolle aanval op of
 - de bal gaat rechtstreeks in doel of
 - het team in balbezit wijzigt

In al deze gevallen wordt het spel hernomen met scheidsrechtersbal.

2. De bal in het spel

De bal is in het spel op ieder ander moment wanneer hij een match official raakt en wanneer hij terugkaatst van een doelpaal, doellat of hoekvlaggenstok en binnen het speelveld blijft.

09

REGEL

10

**HET RESULTAAT
VAN DE WEDSTRIJD
BEPALEN**

HET RESULTAAT VAN DE WEDSTRIJD BEPALEN

1. Doelpunt

Een doelpunt wordt gescoord wanneer de bal volledig over de doellijn is gegaan tussen de doelpalen en onder de doellat, mits er voorafgaandelijk geen overtreding van de Spelregels werd begaan door de ploeg die scoort.

Indien de doelverdediger de bal rechtstreeks in het doel van de tegenstrever werpt, dan wordt een doelschop toegekend.

Wanneer een scheidsrechter een doelpunt toekent voordat de bal volledig de doellijn overschreden heeft, zal hij het spel hervatten met scheidsrechtersbal.

2. Winnende ploeg

De ploeg die het meest heeft gescoord tijdens de wedstrijd, wint. Wanneer beide ploegen evenveel hebben gescoord, of wanneer er niet is gescoord, is er sprake van een gelijkspel.

Indien de competitie-reglementen bepalen dat er een winnaar moet zijn wanneer een wedstrijd of een “uit- en thuiswedstrijd” in een gelijk spel is geëindigd, zijn alleen de volgende procedures toegestaan:

- de regeling van doelpunten aangetekend op verplaatsing
- twee gelijke periodes van verlengingen die niet langer duren dan 15 minuten elk
- de strafschoopserie

Een combinatie van de hierboven vermelde procedures mag toegepast worden.

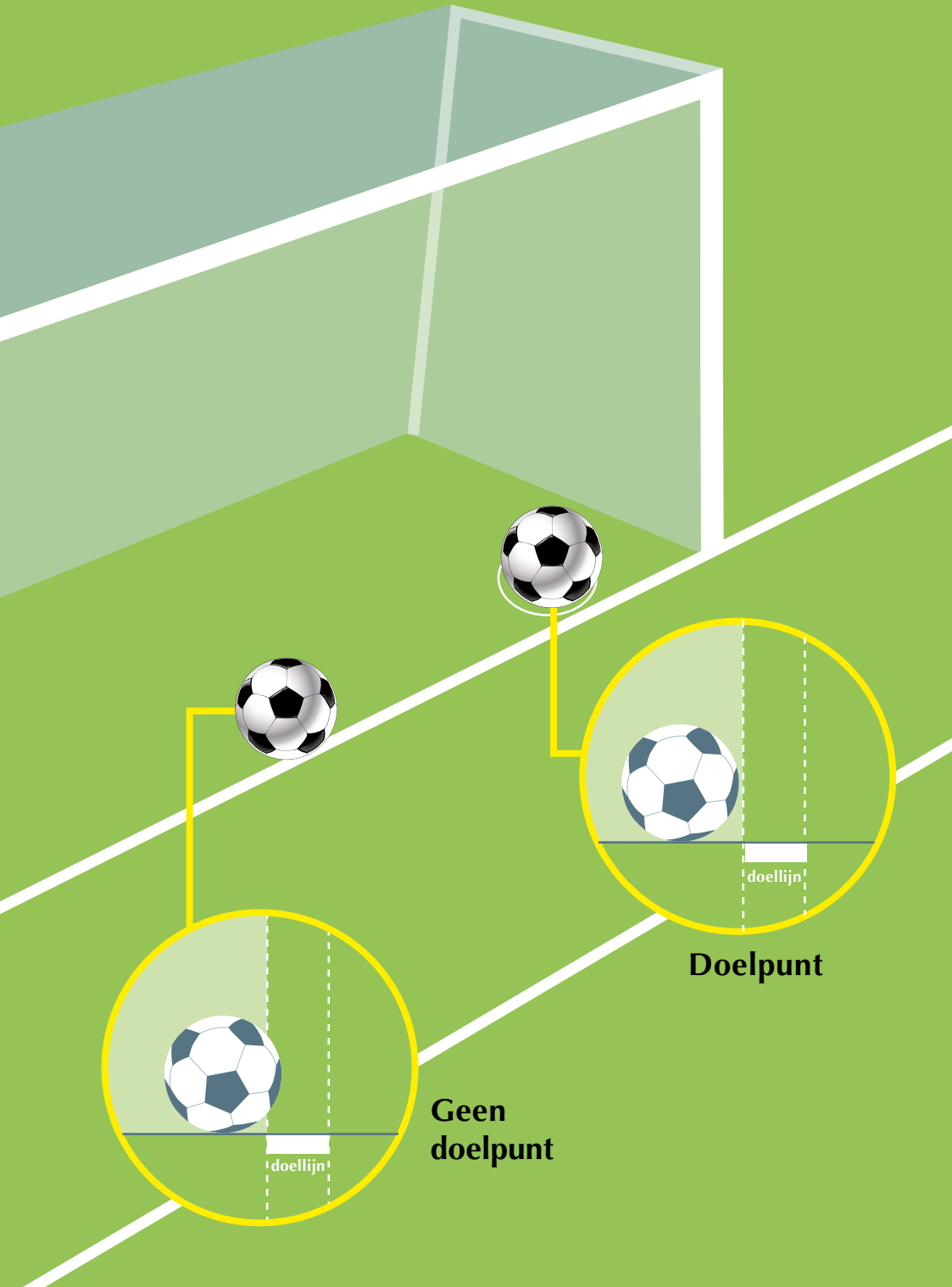
3. Strafschoopserie

De strafschoopserie wordt gehouden nadat de wedstrijd is afgelopen. Tenzij anders aangegeven, zijn de betreffende Spelregels van toepassing. Een speler die is uitgesloten tijdens de wedstrijd mag niet deelnemen; waarschuwingen en gele kaarten die tijdens de wedstrijd zijn gegeven aan spelers en team officials worden niet meegenomen in de strafschoopserie.

Procedure

Voor de start van de strafschoopserie

- tenzij er ander overwegingen zijn (bv. staat van het speelveld, veiligheid, enz.) tost de scheidsrechter met een muntstuk om te bepalen aan welk doel de strafschoppen genomen zullen worden. Deze mag enkel veranderen door veiligheidsredenen of wanneer het doel of de staat van het terrein ongeschikt wordt.
- de scheidsrechter tost opnieuw met een muntstuk en die de toss wint, beslist of zijn ploeg de eerste of de tweede strafschop zal nemen

Doelpunt

Geen doelpunt

doellijn

doellijn

- met uitzondering op een vervanger voor een doelverdediger die niet kan verder spelen, mogen enkel spelers die op het speelveld stonden of spelers die tijdelijk naast het speelveld waren (door bv. verzorging, uitrusting in orde brengen, enz.) op het moment dat de wedstrijd eindigde, de strafschoppen nemen
- met inachtneming van de hiervoor genoemde voorwaarden, is iedere ploeg verantwoordelijk voor de volgorde dat de spelers de strafschoppen zullen nemen. De scheidsrechter wordt niet op de hoogte gebracht van de volgorde
- indien bij het einde van de wedstrijd en voordat of tijdens de strafschoppen genomen worden, een ploeg een groter aantal spelers telt dan de tegenpartij, moet deze ploeg haar aantal spelers verminderen tot het aantal van de tegenpartij en de aanvoerder moet de scheidsrechter op de hoogte brengen van de naam en het nummer van elke niet deelnemende speler. Elke uitgesloten speler mag niet deelnemen aan de strafschoppenserie (behalve zoals hieronder wordt weergegeven)
- een doelverdediger die de strafschoppenserie niet kan aanvatten of verder zetten mag vervangen worden door een wisselspeler indien zijn team niet alle toegestane wissels heeft doorgevoerd of door een speler die niet deelnam aan de strafschoppenserie omdat het team werd verminderd om aan een gelijk aantal spelers te komen. De vervangen doelverdediger mag niet verder deelnemen aan de strafschoppenserie, noch een strafschop nemen
- een wisselspeler die de doelman vervangt, kan in die ronde geen strafschop meer nemen, indien de doelverdediger al een strafschop genomen heeft

Tijdens de strafschoppenserie

- alleen in aanmerking komende spelers en match officials mogen zich tijdens de strafschoppenserie op het speelveld bevinden
- alle in aanmerking komende spelers, met uitzondering van de strafschopnemer en de twee doelverdedigers, moeten in de middencirkel blijven
- de doelverdediger, die tot dezelfde ploeg behoort als de nemer van de strafschop, moet zich opstellen binnen het speelveld, buiten het strafschopgebied en wel op de plek waar de doellijn en de lijn van het strafschopgebied samenkomen
- een speler die in aanmerking komt om deel te nemen aan de strafschoppenserie, mag op elk moment tijdens het nemen van de strafschoppen met zijn doelverdediger van plaats wisselen
- een strafschop heeft zijn uitwerking gehad wanneer de bal niet meer rolt, het speelveld verlaat of de scheidsrechter het spel onderbreekt voor eender welke overtreding; de nemer mag de bal geen tweede keer spelen
- de scheidsrechter neemt nota van de genomen strafschoppen
- indien de doelverdediger een overtreding begaat met als gevolg dat moet hernomen worden, dan moet de doelverdediger verwittigd worden voor de eerste inbreuk en een gele kaart krijgen voor eender welke volgende overtreding
- indien de nemer wordt bestraft voor een overtreding die werd begaan nadat de scheidsrechter aangaf dat de strafschop mocht genomen worden, dan wordt

deze genoteerd als zijnde gemist en wordt een gele kaart gegeven aan de nemer

- indien zowel de doelvredediger als de strafschopnemer tegelijkertijd een overtreding begaan, dan wordt de strafschop genoteerd als zijnde gemist en krijgt de strafschopnemer een gele kaart

Onder de voorwaarden zoals hieronder uitgelegd, nemen beide ploegen vijf strafschoppen

- de strafschoppen worden beurtelings genomen
- elke strafschop moet door een andere speler genomen worden en alle in aanmerking komende spelers moeten een strafschop hebben genomen, voordat een speler een tweede strafschop mag nemen
- de strafschoppenserie zal niet voortgezet worden, zodra een ploeg een aantal doelpunten heeft gescoord, dat door de andere ploeg niet meer kan bereikt worden
- als, nadat elke ploeg vijf strafschoppen heeft genomen, beide ploegen een gelijk aantal of geen doelpunten hebben gescoord, wordt de strafschoppenserie voortgezet, totdat elke ploeg een gelijk aantal strafschoppen heeft genomen en de ene ploeg een doelpunt meer heeft gescoord dan de andere
- bovengenoemde voorwaarden gelden wanneer de strafschoppenserie verder gaat, maar de ploeg mag de volgorde van de nemers veranderen
- de strafschoppenserie mag niet worden uitgesteld/vertraagd door een speler die het speelveld verlaat. De strafschop van die speler zal niet geldig verklaard worden (geen doelpunt) als de speler niet op tijd terug is om deze te nemen

Vervangingen en uitsluitingen tijdens de strafschoppenreeks

- een speler, wisselspeler, gewisselde speler of team official kan nog steeds een waarschuwing krijgen of worden uitgesloten
- een doelman die uitgesloten werd, moet vervangen worden door een in aanmerking komende speler
- een speler, die niet de doelman is, en de strafschoppenserie niet kan verderzetten mag niet vervangen worden
- ook al is een ploeg met minder dan zeven spelers, moet de scheidsrechter de strafschoppenserie voltooien

Nota's

10

REGEL

11

BUITENSPEL

BUITENSPEL

1. Buitenspelpositie

Buitenspelpositie als zodanig is geen overtreding.

Een speler bevindt zich in buitenspelpositie indien:

- een deel van hoofd, lichaam of voeten zich op de helft van de tegenpartij bevindt (met uitzondering van de middellijn) en
- een deel van hoofd, lichaam of voeten dichterbij de doellijn van de tegenpartij is dan de bal en de voorlaatste tegenspeler

De handen en armen van de spelers, alsook van de doelmannen, hebben geen invloed op de buitenspelregel. Met het oog op het kunnen bepalen van buitenspel is de bovenkant van de arm in lijn met de onderkant van de oksel.

Een speler bevindt zich niet in buitenspelpositie indien hij gelijk staat met:

- de voorlaatste tegenspeler of
- de twee laatste tegenspelers

2. Strafbaar buitenspel

Een speler wordt alleen voor zijn buitenspelpositie bestraft indien hij, op het moment dat de bal wordt geraakt of gespeeld door een ploegmaat, actief bij het spel is betrokken door:

- in te grijpen in het spel door het spelen of raken van de bal die door een ploegmaat is gespeeld of geraakt
- een tegenspeler in diens spel te beïnvloeden door:
 - te voorkomen dat een tegenspeler de bal kan spelen of in staat is te spelen door duidelijk het gezichtsveld te blokkeren
 - in duel te gaan met de tegenspeler om de bal te bekomen
 - duidelijk de bal probeert te spelen die dicht bij hem is en deze actie invloed heeft op de tegenspeler
 - een overduidelijke actie te maken die duidelijk invloed heeft op de mogelijkheid van een tegenspeler om de bal te spelen

of

- voordeel te halen uit zijn buitenspelpositie of een tegenspeler in diens spel beïnvloeden wanneer hij de bal speelt die:
 - terugkaatst of afwijkt van de doelpaal, doellat, wedstrijdofficial of een tegenspeler
 - bewust werd gered door een tegenspeler

Een speler die zich in buitenspelpositie bevindt en die de bal ontvangt van een tegenspeler die de bal bewust speelde*, inclusief opzettelijk handspel, wordt

niet beschouwd als een speler die voordeel haalt, tenzij het een bewuste redding door een tegenspeler was.

*'bewust spelen' (met uitzondering van opzettelijk handspel) is wanneer een speler controle heeft over de bal en de mogelijkheid heeft om:

- de bal naar een ploegmaat te spelen;
- de bal in het bezit te krijgen;
- de bal weg te werken (bv. de bal te trappen of koppen)

Als het spelen, de poging om balbezit te krijgen of de bal weg te werken door de speler die controle over de bal heeft onnauwkeurig of niet succesvol is, neemt dit niet weg dat de speler de bal "bewust heeft gespeeld".

De volgende criteria moeten, indien van toepassing, worden gebruikt om te beoordelen of een speler de controle had over de bal en als gevolg daarvan geacht wordt de bal "bewust te hebben gespeeld":

- De bal kwam vanop een afstand en de speler had er goed zicht op
- De bal bewoog niet snel
- De richting van de bal was niet onverwacht
- De speler had tijd om zijn lichaamsbewegingen te coördineren, d.w.z. er was geen sprake van instinctief strekken of springen, of een beweging die beperkt contact/controle mogelijk maakte
- Een bal die over de grond gaat, is gemakkelijker te spelen dan een bal in de lucht

Er is sprake van een redding wanneer een speler de bal die in het doel dreigt te gaan of dichtbij het doel komt, stopt of tracht te stoppen, met eender welk deel van het lichaam, behalve de handen/armen (uitgezonderd de doelman in zijn eigen strafschoopgebied).

In situaties waar:

- een speler terugkomt uit of zich in buitenspelpositie bevindt en in de weg staat van een tegenspeler en ingrijpt in de beweging van de tegenspeler naar de bal is dit een strafbaar buitenspel indien hij ingrijpt in de mogelijkheid van een tegenspeler om de bal te spelen of te betwisten. Indien de speler in de weg van een tegenspeler beweegt en hem in zijn beweging hindert (bv. de tegenspeler afblokt), moet de overtreding bestraft worden met spelregel 12
- een speler in buitenspelpositie naar de bal loopt met de intentie deze te spelen en wordt gestopt met een overtreding vooraleer hij de bal kan spelen of probeert te spelen of met een tegenspeler in duel kan gaan om de bal, wordt de overtreding bestraft alsof ze plaatsvond voor het strafbare buitenspel
- een overtreding wordt begaan tegen een speler in buitenspelpositie die de bal speelt of tracht te spelen of met een tegenspeler in duel gaat, wordt het buitenspel bestraft omdat het plaatsvond voor het ingrijpen in het spel

Het moment waarop buitenspel beoordeeld wordt, is het eerste contactpunt wanneer een bal geraakt of gespeeld wordt.

3. Niet strafbaar

Een speler wordt niet voor zijn buitenspelpositie bestraft indien hij de bal rechtstreeks ontvangt uit een:

- doelschop
- inworp
- hoekschop

4. Overtredingen en sancties

In het geval van een strafbare buitenspelpositie kent de scheidsrechter een indirecte vrije schop toe aan de tegenpartij, te nemen vanaf de plaats waar de overtreding plaatsvond, ook wanneer de speler zich op zijn eigen deel van het speelveld bevindt.

Indien een verdedigende speler voor om het even welke reden zonder toelating van de scheidsrechter het speelveld verlaat, zal hij voor iedere buitenspelsituatie aanzien worden als zijnde op zijn doellijn of op de zijlijn tot bij de volgende spelonderbreking of tot wanneer de verdedigende ploeg de bal richting middenlijn speelt en deze buiten zijn eigen strafschoopgebied is. Indien de speler vrijwillig het speelveld verlaat, moet hij bij de eerstvolgende spelonderbreking gewaarschuwd worden.

Een aanvallende speler die zich in buitenspelpositie bevindt mag buiten het speelveld stappen om aan te geven dat hij niet actief bij het spel betrokken is. Als de speler het speelveld weer betreedt en deelneemt aan het spel voor de eerstvolgende spelonderbreking of voordat de verdedigende ploeg de bal richting middenlijn speelt en deze het strafschoopgebied verlaten heeft, dan wordt de speler gezien als zich te bevinden op de doellijn ten behoeve van de buitenspelregel. Als de speler het speelveld weer betreedt zonder toestemming van de scheidsrechter en zich niet in buitenspelpositie bevindt maar toch voordeel haalt, zal de scheidsrechter de speler een waarschuwing geven.

Indien een aanvaller onbeweeglijk in het doel ligt op het ogenblik dat de bal de doellijn overschrijdt, moet het doelpunt toegekend worden op voorwaarde dat er geen voorafgaande buitenspel- of Regel 12 overtredingen werden begaan. In dat geval zal het spel hernomen worden met een directe of een indirecte vrije schop.

REGEL

12

OVERTREDINGEN EN ONSPORTIEF GEDRAG

OVERTREDINGEN EN ONSPORTIEF GEDRAG

Directe en indirecte vrije schoppen en strafschoppen kunnen enkel toegekend worden voor overtredingen en inbreuken wanneer de bal in het spel is.

1. Directe vrije schop

Een directe vrije schop wordt toegekend aan de tegenpartij indien een speler één van de volgende overtredingen begaat op een wijze die door de scheidsrechter wordt beoordeeld als onvoorzichtig, roekeloos of als gaande met buitensporige kracht:

- een tegenspeler aanvalt
- op een tegenspeler springt
- een tegenspeler trapt of probeert te trappen
- een tegenspeler duwt
- een tegenspeler slaat of probeert te slaan (inclusief kopstoot)
- een tegenspeler tackelt of ermee in duel gaat
- een tegenspeler doet struikelen of tracht te doen struikelen

Indien een overtreding gepaard gaat met contact dan wordt deze bestraft met een directe vrije schop of strafschop.

“Onvoorzichtig” betekent dat de speler een duel ondoordacht aangaat of dat hij onbezonnen handelt. Een disciplinaire sanctie is niet nodig.

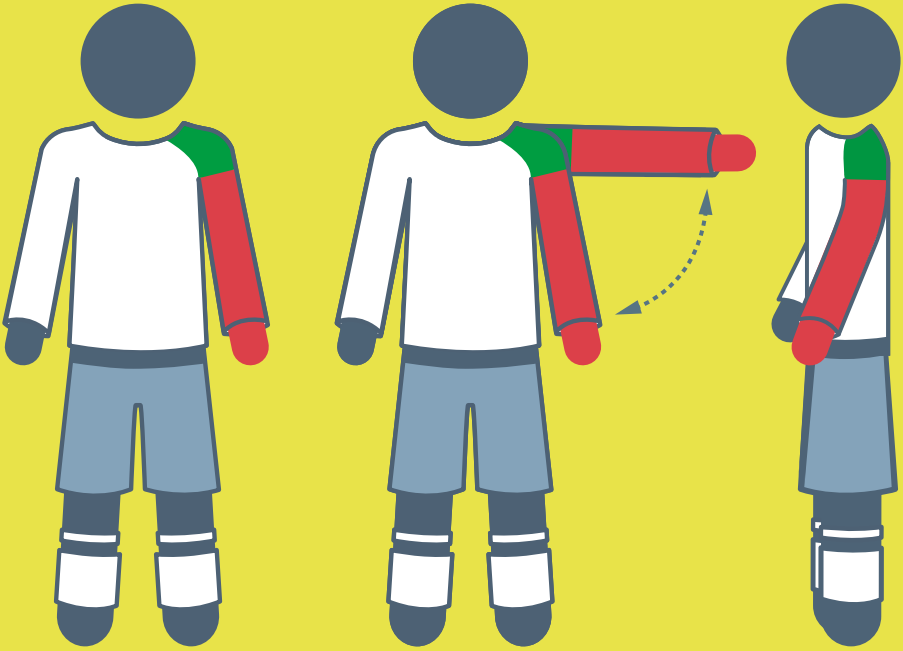
“Roekeloos” betekent dat een speler optreedt zonder rekening te houden met het gevaar of de gevolgen van dit optreden voor zijn tegenspeler. In dat geval moet hij gewaarschuwd worden.

“Met buitensporige kracht” betekent dat de speler de noodzakelijke krachtinspanning ver overschrijdt en dat hij het risico loopt de veiligheid van zijn tegenspeler in gevaar te brengen. In dat geval moet hij uitgesloten worden.

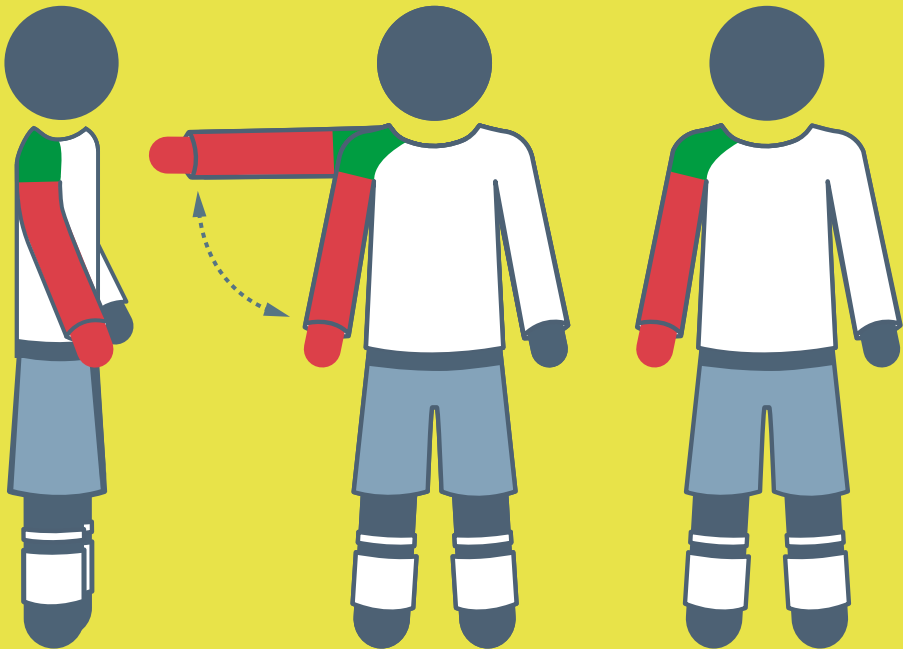
Een directe vrije schop wordt ook toegekend indien een speler één van de volgende overtredingen begaat:

- opzettelijk de bal met de hand speelt (dit geldt niet voor de doelverdediger binnen zijn eigen strafschopgebied)
- een tegenspeler vasthoudt
- een tegenspeler hindert met contact
- bijt of naar iemand spuwt die op de teamlijst staat/een match official
- een voorwerp gooit (of trapt) naar de bal, naar een match official, naar een tegenspeler, of de bal raakt met een vastgehouden voorwerp

Zie ook de overtredingen in Spelregel 3.

● = geen handspel - ● = handspel

12

De bal met de handen spelen

Opdat er sprake kan zijn van handspel moet de bovenste grens van de arm in lijn zijn met de onderkant van de oksel. Niet elk contact van de hand/arm van een speler met de bal is een overtreding.

Het is een overtreding indien een speler:

- opzettelijk de bal raakt met de hand/arm, bijvoorbeeld door de beweging van de hand/arm naar de bal
- de bal raakt met de hand/arm wanneer deze zijn lichaam onnatuurlijk groter maakt. Een speler wordt aanzien als zijn lichaam onnatuurlijk groter gemaakt te hebben wanneer de positie van zijn hand/arm geen gevolg is van of niet te rechtvaardigen valt door een lichaamsbeweging voor die bepaalde situatie. Door zijn hand/arm in zo'n positie te houden, neemt de speler het risico dat zijn hand/arm geraakt wordt door de bal en hij hiervoor bestraft wordt
- scoort in het doel van de tegenspeler:
 - rechtstreeks met hand/arm, zelfs indien dit onopzettelijk gebeurt, met inbegrip van de doelverdediger
 - onmiddellijk nadat de bal zijn hand/arm raakte, zelfs indien dit onopzettelijk gebeurt

Buiten het eigen strafschopegebied gelden voor de doelverdediger dezelfde beperkingen als voor eender welke andere speler voor wat betreft het spelen van de bal met de handen/armen. Indien de doelverdediger de bal speelt met de hand/arm in het eigen strafschopegebied wanneer dit niet is toegelaten, dan wordt een indirecte vrije schop toegekend zonder disciplinaire sanctie. Echter, als de overtreding het spelen van de bal voor de tweede keer is (met of zonder de hand/arm) na een spelhervatting, voordat deze wordt geraakt door een andere speler, dan moet de doelverdediger disciplinair worden bestraft als de overtreding een beloftevolle aanval onderbreekt of de tegenspeler of de tegenpartij een doelpunt of een duidelijke scoringskans ontnemt.

2. Indirecte vrije schop

Een indirecte vrije schop wordt toegekend indien een speler:

- speelt op een gevaarlijke wijze
- een tegenspeler in zijn loop belemmert zonder dat er contact wordt gemaakt
- zich schuldig maakt aan protest, beledigende of opruiende taal en/of acties of andere verbale ongepastheden
- voorkomt dat de doelverdediger de bal uit zijn handen in het spel kan brengen, of trapt of tracht te trappen wanneer de doelverdediger deze aan het loslaten is
- een doelbewuste truc initieert (geldt ook voor een vrije schop of doelschop) zodat de bal naar de doelverdediger kan worden gespeeld met het hoofd, de borst, de knie enz. met als doel de Spelregels te omzeilen. Het maakt daarbij niet uit of de doelverdediger de bal al dan niet met de handen raakt. De doelverdediger wordt bestraft als hij degene is die de doelbewuste truc initieert.
- een andere overtreding begaat, niet eerder genoemd in de Spelregels, waarvoor het spel wordt onderbroken om de speler te waarschuwen of uit te sluiten

Een indirecte vrije schop wordt toegekend, indien een doelverdediger, binnen zijn eigen strafschoopgebied, één van de volgende overtredingen begaat:

- de bal langer dan 6 seconden in de handen/armen vasthoudt alvorens hem los te laten
- de bal weer met de handen/armen aanraakt nadat hij deze in het spel heeft gebracht en zonder dat deze door een andere speler geraakt is
- de bal met de hand of arm raakt tenzij hij deze duidelijk trapt of trachtte te trappen om deze in het spel te brengen, nadat:
 - deze doelbewust door een ploegmaat naar hem werd getrapt met de voet
 - hij deze rechtstreeks heeft ontvangen uit een inworp genomen door een ploegmaat

Een doelverdediger wordt geacht de bal met zijn handen onder controle te hebben wanneer hij de bal:

- tussen zijn handen houdt of tussen zijn hand en enig ander oppervlak heeft (bv. grond, eigen lichaam), of door de bal te raken met eender welk deel van de handen of armen behalve als de bal terugkaatst van de doelverdediger of hij een redding gedaan heeft
- op zijn vlakke hand houdt
- op de grond laat terug botsen of in de lucht gooit

Een doelverdediger in het bezit van de bal met de handen mag niet aangevallen worden door een tegenspeler.

Spelen op een gevaarlijke manier

Gevaarlijk spel is een actie waarbij, in een poging de bal te spelen, het risico bestaat dat een speler (dit geldt ook voor de speler zelf) gekwetst raakt. Het wordt begaan op een tegenspeler die zich dichtbij bevindt en verhindert dat de tegenspeler de bal speelt uit angst om gekwetst te raken.

Een “schaarbeweging” of een “omhaal” is toegestaan mits deze geen gevaar oplevert voor een tegenspeler.

Een tegenspeler in zijn loop belemmeren

Een tegenspeler in zijn loop belemmeren betekent dat een speler zich beweegt in het traject van de tegenspeler om hem te hinderen, te stoppen, te vertragen of om hem te verplichten van richting te veranderen en dit terwijl de bal niet binnen speelbereik is van betrokken spelers.

Alle spelers hebben recht op hun eigen positie op het speelveld; een tegenspeler in de weg staan is niet hetzelfde als bewegen om een tegenspeler in de weg te gaan staan.

Een speler mag de bal afschermen door zich tussen de tegenspeler en de bal op te stellen zolang de bal binnen speelbereik blijft en de speler de tegenspeler niet tegenhoudt met de armen of het lichaam.

Wanneer de bal binnen speelbereik is, mag de speler door een tegenspeler op correcte wijze aangevallen worden.

3. Disciplinaire sancties

De scheidsrechter heeft de bevoegdheid disciplinaire sancties te nemen vanaf het ogenblik dat hij het speelveld betreedt voor de inspectie voor de wedstrijd totdat hij het speelveld verlaat na het eindsignaal (met inbegrip van de strafschoopense-rie).

Indien, vooraaler het speelveld te betreden bij aanvang van de wedstrijd, een speler of team official een overtreding begaat die de uitsluiting rechtvaardigt, dan heeft de scheidsrechter de bevoegdheid om de speler of team official niet te laten deelnemen (Zie Regel 3.6). De scheidsrechter zal ook elk ander wangedrag rapporteren.

Een speler of team official die zowel binnen als buiten het speelveld, een overtreding begaat tegen een tegenspeler, een ploegmaat, de scheidsrechter, een assistent-scheidsrechter of eender welke persoon of tegen de Regels van het Voetbalspel, wordt bestraft naargelang de aard van de overtreding.

De gele kaart wordt gebruikt om aan te geven dat er gewaarschuwd werd en een rode kaart dat er uitgesloten werd.

Een gele of een rode kaart mag enkel getoond worden aan een speler, een team official, een wisselspeler of een gewisselde speler.

Spelers, wisselers en gewisselde spelers

De spelhervatting uitstellen om een kaart te geven

Eens de scheidsrechter beslist heeft een kaart te tonen, hetzij om een speler te waarschuwen of om hem uit te sluiten, wordt het spel niet hervat alvorens de sanctie werd opgelegd, tenzij het niet-overtredende team een snelle vrije schop neemt, een duidelijke open scoringskans heeft en de scheidsrechter de disciplinaire procedure nog niet is gestart. De sanctie wordt gegeven bij de volgende spelonderbreking.

Indien de overtreding de tegenstrever een open scoringskans ontnam, dan wordt de speler gewaarschuwd (gele kaart).

Als de overtreding een beloftevolle aanval beïnvloedde of deze onderbrak, dan ontvangt de speler geen gele kaart.

Voordeel

Indien de scheidsrechter voordeel toekent voor een overtreding die een waarschuwing/uitsluiting rechtvaardigt, dan moet deze waarschuwing/uitsluiting gebeuren bij de eerstvolgende spelonderbreking.

Echter, indien de overtreding de tegenstrever een open scoringskans ontnam, dan moet de speler gewaarschuwd worden voor onsportief gedrag. Als de overtreding een beloftevolle aanval beïnvloedde of deze onderbrak, dan ontvangt de speler geen gele kaart.

Voordeel mag niet worden toegekend in situaties met ernstig gemeen spel, gewelddadig gedrag of bij een overtreding waarvoor een tweede gele kaart moet worden toegekend behalve bij een duidelijke scoringskans. Bij de volgende spelonderbreking moet de scheidsrechter de overtreder uitsluiten.

Indien deze speler echter opnieuw de bal speelt of in duel gaat met een tegen-speler of deze beïnvloedt, dan zal de scheidsrechter het spel onderbreken, de speler uitsluiten en hernemen met een indirecte vrije schop, tenzij de speler een zwaardere overtreding begaat.

Indien een verdediger begint met het vasthouden van een aanvaller buiten het strafschoopgebied en hem blijft vasthouden in het strafschoopgebied, moet de scheidsrechter een strafschoop toekennen.

Overtredingen die met een waarschuwing bestraft worden

Een speler wordt gewaarschuwd (gele kaart), indien hij schuldig is aan:

- de uitvoering van een spelhervatting vertragen
- door woord of gebaar tonen het niet eens te zijn met een beslissing van de scheidsrechter
- het speelveld (opnieuw) betreden of verlaten zonder toestemming van de scheidsrechter
- niet de vereiste afstand in acht nemen bij scheidsrechtersbal, hoekschoop, vrije schop of inworp
- herhaaldelijk de Spelregels overtreden (herhaaldelijke houdt geen specifiek aantal of soort overtreding in)
- onsportief gedrag
- het betreden van de RRA (Referee Review Area)
- het uitdrukkelijk nabootsen van het tv-signaal

Een wisselspeler of gewisselde speler wordt gewaarschuwd en de gele kaart getoond, indien hij schuldig is aan:

- de uitvoering van een spelhervatting vertragen
- door woord of gebaar tonen het niet eens te zijn met een beslissing van de scheidsrechter
- het speelveld (opnieuw) betreden zonder toestemming van de scheidsrechter
- onsportief gedrag
- het betreden van de RRA (Referee Review Area)
- het uitdrukkelijk nabootsen van het tv-signaal

Indien er 2 verschillende overtredingen elkaar opvolgen, die beide een gele kaart rechtvaardigen, dan moeten beide waarschuwingen gegeven worden (2x YC). Bv.: indien een speler het speelveld betreedt, zonder toelating van de scheidsrechter, en vervolgens een roekeloze tackle begaat of een beloftevolle aanval afbreekt, enz.

Waarschuwingen wegens onsportief gedrag

- Er zijn verschillende omstandigheden waarin een speler wegens onsportief gedrag gewaarschuwd moet worden, bv. wanneer hij:
- tracht de scheidsrechter te misleiden door het voorwenden van een kwetsuur of door te doen alsof hij het slachtoffer werd van een overtreding (simulatie)
- tijdens het spel van plaats verwisselt met de doelverdediger zonder toelating van de scheidsrechter (zie Regel 3)
- op roekeloze wijze een overtreding begaat die bestraft moet worden met een directe vrije schop
- de bal met de handen speelt met de bedoeling om een beloftevolle aanval te voorkomen of te onderbreken, **behalve als de scheidsrechter een strafschop toekent voor onopzettelijk handspel**
- **een doelpunt of een open scoringskans verhindert voor een tegenstrever en de scheidsrechter een strafschop toekent wegens onopzettelijk handspel**
- eender welke andere overtreding begaat die ingrijpt in of een beloftevolle aanval stopt behalve wanneer de scheidsrechter een strafschop toekent voor een overtreding waarbij men trachtte de bal te spelen of in een duel om de bal
- een open scoringskans verhindert voor een tegenstrever door een overtreding waarbij men trachtte de bal te spelen of in een duel om de bal en de scheidsrechter een strafschop toekende
- tracht te scoren door de bal met de handen te spelen (ongeacht het feit of de poging al dan niet slaagt) of, in een onsuccesvolle poging, probeert een doelpunt met de handen te verhinderen
- niet toegelaten markeringen op het speelveld aanbrengt
- de bal speelt terwijl hij het speelveld verlaat nadat hij hiervoor toelating heeft gekregen
- zich gedraagt op een wijze die een gebrek aan respect voor het spel vertoont
- een doelbewuste truc initieert (geldt ook voor een vrije schop of doelschop) zodat de bal naar de doelverdediger kan worden gespeeld met het hoofd, de borst, de knie enz. met als doel de Spelregels te omzeilen. Het maakt daarbij niet uit of de doelverdediger al dan niet de bal met de handen raakt. De doelverdediger wordt bestraft als hij degene is die de doelbewuste truc initieert.
- een tegenspeler verbaal afleidt tijdens het spel of bij een spelhervatting

Vieren van een doelpunt

De spelers mogen hun vreugde uiten na het scoren van een doelpunt, maar de viering moet niet worden overdreven; georkestreerde vieringen mogen niet aangemoedigd worden en mogen niet uitmonden in buitensporig tijdverlies.

Het speelveld verlaten om een doelpunt te vieren is geen overtreding die per definitie met een waarschuwing dient bestraft te worden, maar de spelers moeten zo snel mogelijk op het speelveld terugkeren.

Een speler moet gewaarschuwd worden, zelfs indien het doelpunt wordt afgekeurd, indien hij:

- op de omheining klimt en/of de toeschouwers benadert op een manier die

gezondheids- of veiligheidsproblemen veroorzaakt

- gebaren maakt of handelt op provocatieve, spottende of opruiende manier
- zijn hoofd of gezicht bedekt met een masker of iets gelijkaardigs
- zijn trui uittrekt of er zijn hoofd mee bedekt

Het vertragen van een spelhervatting

Scheidsrechters moeten spelers waarschuwen die de spelhervatting tactisch vertragen door:

- te doen alsof men gaat inwerpen en dan plots de inworp overlaten aan een ploegmaat
- te treuzelen bij het verlaten van het speelveld na gewisseld te zijn
- overdreven lang te talmen bij het uitvoeren van een spelhervatting
- de bal weg te trappen of hem in de handen mee te nemen of een incident uit te lokken door de bal nog doelbewust te spelen nadat de scheidsrechter het spel heeft onderbroken
- een vrije schop te nemen op een verkeerde plaats met als enige bedoeling de vrije schop te doen hernemen

Overtredingen die met een uitsluiting bestraft worden

Een speler, wisselspeler of gewisselde speler wordt uitgesloten indien hij één van de volgende overtredingen begaat:

- de tegenpartij een doelpunt of een duidelijke scoringskans ontnemen door **opzettelijk** de bal met de hand te spelen (dit geldt niet voor de doelverdediger binnen zijn eigen strafschoopgebied)
- **een doelpunt of een open scoringskans verhindert voor een tegenstrever wegens onopzettelijk handspel buiten haar eigen strafschoopgebied**
- een tegenspeler die zich globaal in de richting van het doel van de tegenpartij begeeft, een doelpunt of duidelijke scoringskans ontnemen met een overtreding waarvoor een vrije schop of strafschoop moet toegekend worden (behalve zoals hieronder wordt weergegeven)
- ernstig gemeen spel
- bijten of spuwen op of naar een tegenspeler of een ander persoon
- gewelddadig gedrag
- grove, beledigende taal of een scheldwoord gebruiken en/of beledigende acties
- een tweede waarschuwing ontvangen in dezelfde wedstrijd
- betreden van de VOR (Video operating Room)

Een speler, wisselspeler of gewisselde speler die uitgesloten werd, moet de omgeving van het speelveld en de technische zone verlaten.

Verhinderen van een doelpunt of een duidelijke scoringskans

Wanneer een speler een overtreding begaat op een tegenspeler in zijn eigen strafschoopgebied en zijn tegenspeler een duidelijke scoringskans ontnemt en de scheidsrechter kent een strafschoop toe wordt hij gewaarschuwd indien de overtreding een poging was om de bal te spelen of in een duel om de bal. In alle andere omstandigheden (bv. vasthouden of een trek- of duwfout, geen mogelijkheid om

de bal te kunnen spelen, enz.) moet de overtredende speler uitgesloten worden.

Wanneer een speler een doelpunt of een open scoringskans verhindert voor een tegenstrever wegens **opzettelijk handspel**, wordt de speler uitgesloten, ongeacht de plaats van de overtreding (dit geldt niet voor de doelverdediger binnen zijn eigen strafschoopgebied)

Wanneer een speler een doelpunt of een open scoringskans verhindert voor een tegenstrever wegens onopzettelijk handspel en de scheidsrechter een strafschoop toekent, dan krijgt de overtreder een waarschuwing

Een speler, uitgesloten speler, wisselspeler of gewisselde speler die het speelveld betreedt zonder toelating van de scheidsrechter en ingrijpt in het spel of op een tegenstrever en de tegenpartij een doelpunt of een duidelijke scoringskans ontnemt moet uitgesloten worden.

Met de volgende criteria moet rekening gehouden worden:

- de afstand tussen de plaats van de overtreding en het doel
- de richting van de spelontwikkeling
- de waarschijnlijkheid dat de bal onder controle blijft of komt
- de positie van de verdedigers en hun aantal

Ernstig gemeen spel

Een tackle of aanval die de veiligheid van de tegenspeler in gevaar brengt, of met buitensporige kracht of geweld wordt uitgevoerd moet worden bestraft als ernstig gemeen spel.

Iedere speler die, bij het betwisten van de bal, naar een tegenspeler springt langs voren, van op zij of langs achter door gebruik te maken van één of beide benen en hierbij met buitensporige kracht de veiligheid van de tegenspeler in gevaar brengt, begaat ernstig gemeen spel.

Gewelddadig gedrag

Een speler maakt zich schuldig aan gewelddadig gedrag als hij buitensporige kracht of geweld gebruikt of tracht te gebruiken tegen een tegenspeler zonder het opzet de bal te willen spelen, of ten opzichte van een ploegmaat, een teamofficial, een match official, een toeschouwer of enig ander persoon los van het feit of er contact plaats vindt.

Bovendien is een speler schuldig aan gewelddadig gedrag wanneer hij zonder de bal te spelen, doelbewust een tegenspeler of enig ander persoon met de hand of arm raakt aan het hoofd of gezicht tenzij de hierbij gebruikte kracht verwaarloosbaar is.

Team officials

Indien een overtreding wordt begaan door iemand uit de technische zone (wisselspeler, gewisselde speler, uitgesloten speler of team official) en de overtreder niet kan geïdentificeerd worden, dan zal de hoofdtrainer, aanwezig in de technische zone, gesanctioneerd worden.

Verwittiging

De volgende overtredingen resulteren gewoonlijk in een verwittiging; herhaaldelijke of overduidelijke overtredingen leiden tot een waarschuwing of een uitsluiting.

- het speelveld betreden op een respectvolle en niet confronterende manier
- nalaten samen te werken met een match official zoals instructies of vragen negeren van assistent-scheidsrechters of vierde official
- minder ernstige meningsverschillen (door woord of gebaar) bij beslissingen
- het occasioneel verlaten van de technische zone zonder een andere overtreding te begaan

Waarschuwing

De volgende overtredingen leiden tot een waarschuwing (maar zijn niet-limitatief):

- het duidelijk en herhaaldelijk niet respecteren van de grenzen van de technische zone
- het vertragen van de spelherneming door de eigen ploeg
- het vrijwillig betreden van de technische zone van de tegenstrever (niet confronterend)
- kritiek door woord of gebaar met inbegrip van:
 - werpen of trappen van drinkflessen of andere voorwerpen
 - acties die een gebrek aan respect tonen ten overstaan van de match officials zoals sarcastisch applaudiseren
- de RRA betreden
- buitensporig of herhaaldelijk vragen naar een rode of gele kaart
- buitensporig het TV-signaal voor een VAR-review tonen
- provocerende of ophitsende gebaren maken
- aanhoudend onaanvaardbaar gedrag (met inbegrip van herhaaldelijke overtredingen die tot een waarschuwing leiden)
- een gebrek aan respect voor het voetbalspel tonen

Uitsluiting

De volgende overtredingen leiden tot een uitsluiting (maar zijn niet-limitatief):

- het vertragen van de spelherneming door de tegenpartij zoals de bal bijhouden, wegtrappen, de beweging van een speler hinderen
- vrijwillig de technische zone verlaten om:
 - kritiek te tonen tegen een match official of ermee in discussie te gaan
 - provocerend of ophitsend te handelen
- het betreden van de technische zone van de tegenstrever op een agressieve of confronterende wijze
- het bewust trappen of gooien van een voorwerp op het speelveld
- het speelveld betreden om:
 - een confrontatie aan te gaan met een match official (bij het einde van elke speelhelpt)
 - in te grijpen in het spel, bij een tegenstrever of match official
- de VOR betreden

- fysiek of agressief gedrag (met inbegrip van spuwen en bijten) tegen een tegenstrever, een wisselspeler, een team official, een match official, een toeschouwer of eender welke ander persoon zoals ballenrapers, veiligheid- of competitieofficials, enz.
- het ontvangen van een tweede waarschuwing in dezelfde wedstrijd
- het gebruik van grove, beledigende taal of scheldwoorden en/of beledigende acties
- het gebruik van niet toegelaten elektronische apparatuur of communicatiemiddelen en/of zich gedragen op een ongepaste manier als gevolg van het gebruik hiervan
- gewelddadig gedrag

Overtredingen waarbij met een voorwerp (of de bal) geworpen wordt
In alle gevallen moet de scheidsrechter de gepaste disciplinaire sanctie nemen: waarschuwen voor onsportief gedrag als de overtreding roekeloos was uitsluiten voor gewelddadig gedrag als de overtreding met buitensporige kracht gebeurde.

4. Spelherhvatting na overtredingen en wangedrag

Als de bal uit het spel is, wordt het spel hervat in overeenstemming met de eerder genomen beslissing.

Als de bal in het spel is en een speler begaat op het speelveld een fysieke overtreding op:

- een tegenspeler - indirecte of directe vrije schop of strafschoop
- een ploegmaat, wisselspeler, gewisselde speler, uitgesloten speler, team official of match official - een directe vrije schop of strafschoop

Alle verbale overtredingen worden bestraft met een indirecte vrije schop.

Indien de scheidsrechter het spel onderbreekt voor een overtreding begaan door een speler, binnen of buiten het speelveld, tegen een “vreemd voorwerp/persoon”, dan wordt het spel hervat met een scheidsrechtersbal, tenzij er een vrije schop wordt toegekend vanwege het verlaten van het speelveld zonder de toestemming van de scheidsrechter. De indirecte vrije schop wordt genomen op het punt van de dichtstbij gelegen afbakeningslijn waar de speler het speelveld heeft verlaten.

- als, wanneer de bal in het spel is:
- een speler een overtreding begaat op een match official of een tegenspeler, wisselspeler, gewisselde speler, uitgesloten speler, team official buiten het speelveld of
- een wisselspeler, gewisselde speler, uitgesloten speler, team official een overtreding begaat tegen of ingrijpt op een tegenstrever of match official buiten het speelveld dan wordt het spel hervat met een vrije schop op de dichtstbij gelegen afbakeningslijn waar de overtreding werd begaan; of een strafschoop indien dit een overtreding is die met een directe vrije schop wordt bestraft indien deze in het strafschoopgebied van de overtreder gebeurt.

Als een overtreding gebeurt buiten het speelveld door een speler op een speler, wisselspeler, gewisselde speler, team official van de eigen ploeg, dan laat de scheidsrechter het spel hervatten met een indirecte vrije schop op de dichtstbij gelegen afbakeningslijn waar de overtreding gebeurde.

Indien een speler contact maakt met de bal met een in de hand gehouden voorwerp (schoen, scheenbeschermer, enz.) zal deze bestraft worden met een directe vrije schop (of strafschoep).

Als een speler die binnen of buiten het speelveld staat een voorwerp (anders dan de wedstrijdbal) naar een tegenspeler gooit of trapt of een voorwerp (met inbegrip van een bal) naar een wisselspeler, gewisselde speler, uitgesloten speler, team official van de tegenpartij of naar een match official, of naar de wedstrijdbal gooit of trapt, dan laat de scheidsrechter het spel hervatten met een directe vrije schop of strafschoep op de plaats waar de tegenspeler of de bal geraakt werd of kon geraakt worden. Als deze positie buiten het speelveld is, dan wordt de vrije schop genomen op de dichtstbij gelegen afbakeningslijn waar de overtreding werd begaan; of een strafschoep indien deze in het strafschoepgebied van de overtreder gebeurt.

Als een wisselspeler, gewisselde speler, uitgesloten speler, speler die tijdelijk het speelveld heeft verlaten of team official een voorwerp gooit of trapt op het speelveld en dit heeft een invloed op het spel, een tegenspeler of match official, dan wordt het spel hernomen met een directe vrije schop (of strafschoep) op de plaats waar het voorwerp ingreep in het spel of de tegenspeler, match official of de bal raakte of zou geraakt hebben.

BAL IN HET SPEL

DADER		SLACHTOFFER				
	EFFECTIEVE TEGENSTANDER	EFFECTIEVE MEDEMAAT	Teamofficial / Wisselspeler / Gewisselde speler / Uitgesloten speler	(Assistent)-R	VREEMD PERSOON	Bal
OP HET SPEELVELD						
EFFECTIEVE SPELER	DVS of IVS plaats fout (ook verbaal) DVS plaats fout	DVS of IVS plaats fout (ENKEL verbaal) DVS plaats fout	DVS of IVS plaats fout (ENKEL verbaal) DVS plaats fout	DVS of IVS plaats fout (ENKEL verbaal) DVS plaats fout	SB	SB
WISSELSPELER / GEWISSELDE SPELER / TEAMOFFICIAL / UITGESLOTEN SPELER	SB	SB	SB	SB	SB	SB
VREEMD PERSOON						
WERPEN / GOOIEN / TRAPPEN VOORWERP						
EFFECTIEVE SPELER	DVS	DVS	DVS	DVS	SB	DVS
WISSELSPELER / GEWISSELDE SPELER / TEAMOFFICIAL / UITGESLOTEN SPELER	DVS	DVS	DVS	DVS	SB	DVS
VREEMD PERSOON	SB	SB	SB	SB	SB	SB
ACTIES						
EFFECTIEVE SPELER	raakt bal met een voorwerp in zijn handen (schon / scheenbeschermers / drinkrus / ...)					
DVS						
BUITEN HET SPEELVELD						
EFFECTIEVE SPELER	DVS atakeningsslijn	IVS atakeningsslijn	DVS (of IVS bij eigen team) atakeningsslijn	DVS atakeningsslijn	SB	OP HET SPEELVELD
WISSELSPELER / GEWISSELDE SPELER / TEAMOFFICIAL / UITGESLOTEN SPELER	DVS atakeningsslijn	SB	SB	DVS atakeningsslijn	SB	
VREEMD PERSOON	SB	SB	SB	SB	SB	
WERPEN / GOOIEN / TRAPPEN VOORWERP						
EFFECTIEVE SPELER op of buiten speelveld	DVS atakeningsslijn	IVS atakeningsslijn	DVS (of IVS bij eigen team) atakeningsslijn	DVS atakeningsslijn	SB	
WISSELSPELER / GEWISSELDE SPELER / TEAMOFFICIAL / UITGESLOTEN SPELER	DVS atakeningsslijn	SB	SB	DVS atakeningsslijn	SB	
VREEMD PERSOON	SB	SB	SB	SB	SB	DVS plaats tussenkomst
DADER - VERBAL						
NEUTRALE ZONE						
EFFECTIEVE SPELER	IVS atakeningsslijn	IVS atakeningsslijn	IVS atakeningsslijn	IVS atakeningsslijn	SB	
WISSELSPELER / GEWISSELDE SPELER / TEAMOFFICIAL / UITGESLOTEN SPELER	IVS atakeningsslijn	IVS atakeningsslijn	SB	IVS atakeningsslijn	SB	
ACTIES						
VERLATEN OF BETREDEN SPEELVELD ZONDER TOESTEMMING						
DADER						
EFFECTIEVE SPELER	Dader betreft + komt tussen in spel	Dader betreft + schiedrechter legt het spel stil	Dader verlaat + schiedrechter legt het spel stil	Dader verlaat en overtre- ding vreemd persoon + schiedrechter legt het spel stil	IVS atakeningsslijn waar speelveld wordt verlaten	
EFFECTIEVE SPELER	DVS	IVS plaats BAL	IVS plaats BAL	IVS plaats BAL	IVS atakeningsslijn waar speelveld wordt verlaten	

AANVULLING

OVERTREDINGEN EN ONSPORTIEF GEDRAG

1. Wat is een spelfase?

Een spelfase is het geheel van de spelacties en spelfeiten die zich afspelen tussen het in het spel brengen van de bal en de spelonderbreking die daarop volgt.

2. Wedstrijden tussen ploegen die aan verschillende strafstelsels onderworpen zijn

Voor deze wedstrijden is de procedure van toepassing die gangbaar is voor de hoogste spelerscategorie.

3. Boodschap op onderkleding

Indien een speler een boodschap op zijn onderkleding toont, moet de scheidsrechter een verslag opmaken voor het repressief comité.

4. Gele kaart

Indien de scheidsrechter een speler een gele kaart wil tonen en deze speler op dat ogenblik een overtreding begaat die eveneens met geel moet bestraft worden, zal de scheidsrechter dit achtereenvolgens met twee gele en een rode kaart aangeven.

5. Herroepen van een gele of rode kaart

De scheidsrechter kent een vrije schop toe aan een aanvaller en toont de tegen-speler:

- een gele kaart wegens het afbreken van een beloftevolle aanval of
- een rode kaart wegens het ontnemen van een scoringskans

Hij stelt daarna vast dat de assistent-scheidsrechter signaleerde voor een eerdere overtreding.

Indien de scheidsrechter de voorafgaande overtreding aanvaardt, vervalt de gele of rode kaart en zal het spel, naargelang de aard van de voorafgaande overtreding, met een indirecte of directe vrije schop hervat worden.

Deze procedure is eveneens van toepassing bij buitenspel.

Uitzondering:

Indien de beloftevolle aanval of de scoringskans afgebroken of ontnomen wordt door een overtreding, waarvan de intensiteit op zich reeds geel of rood rechtvaardigt, dan blijft de disciplinaire maatregel behouden.

6. Uitsluiting speler-team official/dokter

Een dokter die als speler wordt uitgesloten, moet naar de kleedkamer terugkeren. Een dokter die als team official wordt uitgesloten moet de neutrale zone verlaten. Hij mag enkel het speelveld of de neutrale zone opnieuw betreden om er de “eerste zorgen” te verlenen, volgens het algemeen principe dat in noodgevallen medische hulpverlening aan niemand mag geweigerd worden.

7. Terugkeer naar de kleedkamer

Een speler, een wisselspeler of een gewisselde speler moet onmiddellijk na zijn uitsluiting, naar de kleedkamer terugkeren en mag zich nadien niet meer ophouden in de neutrale zone of in het beschermingsgebied dat toegang geeft tot de kleedkamer.

Het spel wordt pas hervat nadat de uitgesloten speler de kleedkamers is binnengegaan (ligt de kleedkamer niet in de nabijheid het speelveld, dan wordt het spel hervat nadat de uitgesloten speler de neutrale zone heeft verlaten en zich duidelijk richting kleedkamer begeeft).

Na het verlaten van de kleedkamer mag de uitgesloten speler plaats nemen achter de afrastering, op voorwaarde dat hij burgerkledij draagt. Dit geldt eveneens voor de uitgesloten speler-trainer.

Een uitgesloten trainer moet niet naar de kleedkamer terugkeren. Hij mag dadelijk plaats nemen in de publieke zones.

REGEL

13

VRIJE SCHOPPEN

**VOETBAL
VLAANDEREN**

VRIJE SCHOPPEN

1. Soorten vrije schoppen

Directe en indirecte vrije schoppen worden toegekend aan de andere ploeg wanneer een speler, wisselspeler, gewisselde speler, uitgesloten speler of team official schuldig is aan een overtreding of inbreuk op de spelregels.

Teken van een indirecte vrije schop

De scheidsrechter geeft aan dat het een indirecte vrije schop betreft door zijn arm boven zijn hoofd te heffen. Hij moet zijn arm in die positie houden, totdat de schop is genomen en de bal is aangeraakt door een andere speler of uit het spel is of wanneer het duidelijk is dat geen doelpunt kan gescoord worden.

Een indirecte vrije schop moet hernomen worden wanneer de scheidsrechter nalaat zijn arm in de lucht te steken om aan te geven dat de vrije schop indirect is en deze rechtstreeks in doel gaat.

Bal in het doel

Indien bij een directe vrije schop de bal rechtstreeks in het doel van de tegenpartij wordt getrapt, wordt een doelpunt toegekend.

Indien bij een indirecte vrije schop de bal rechtstreeks in het doel van de tegenpartij wordt getrapt, wordt een doelschop toegekend.

Indien bij zowel een directe als indirecte vrije schop de bal rechtstreeks in het eigen doel wordt getrapt, wordt een hoekschop toegekend aan de tegenpartij.

2. Procedure

Alle vrije schoppen worden genomen op de plaats waar de overtreding zich heeft voorgedaan met uitzondering van:

- een indirecte vrije schop voor de aanvallende ploeg binnen het doelgebied moet genomen worden vanaf de lijn van het doelgebied, die evenwijdig loopt met de doellijn, vanaf een plek zo dicht mogelijk bij de plaats van de overtreding
- een vrije schop voor de verdedigende ploeg binnen het doelgebied mag genomen worden vanaf elke willekeurige plaats binnen dat gebied
- overtredingen begaan bij vrije schoppen waarbij spelers het speelveld (opnieuw) betreden of verlaten zonder toestemming van de scheidsrechter, worden genomen op de plaats waar de bal was op het ogenblik van de spelonderbreking. Maar indien een speler een overtreding begaat buiten het speelveld, dan moet het spel hervat worden met een vrije schop op de dichtstbij gelegen afbakeningslijn waar de overtreding werd begaan. Voor directe vrije schoppen wordt een strafschop toegekend indien dit in het strafschopgebied van de overtreder gebeurt.

- de gevallen waarin de Regels van het Voetbalspel een andere positie aanwijst (Zie regel 3, 11, 12)

De bal:

- moet stilliggen op het ogenblik dat de schop genomen wordt en de nemer mag de bal niet opnieuw raken alvorens hij werd geraakt door een andere speler
- is in het spel wanneer deze is getrapt en duidelijk beweegt

Alvorens de bal in het spel is, bevinden de tegenspelers zich:

- op ten minste 9,15 m van de bal, tenzij ze op de eigen doellijn tussen de doelpalen staan
- buiten het strafschoopgebied bij vrije schoppen die genomen worden in het strafschoopgebied van de tegenpartij

Daar waar drie of meer verdedigende spelers een muur vormen, moeten alle aanvallende spelers tenminste op 1 m afstand van de muur plaats nemen tot de bal in het spel is.

Een vrije schop kan worden genomen door het opheffen van de bal met een voet of beide voeten tegelijkertijd.

Doen alsof een vrije schop wordt genomen om de tegenspelers in verwarring te brengen, is toegestaan als onderdeel van het voetbal.

Als een speler, tijdens het correct nemen van een vrije schop, de bal met opzet tegen een tegenspeler trapt om de bal nogmaals te kunnen spelen, zonder dit te doen op een onvoorzichtige of roekeloze wijze, of gepaard gaande met buitensporige kracht, dan moet de scheidsrechter het spel laten doorgaan.

3. Overtredingen en sancties

Indien een vrije schop wordt genomen en een tegenspeler bevindt zich dicht bij de bal dan de vereiste afstand, wordt de vrije schop overgenomen tenzij de voordeelregel kan worden toegepast.

Indien een speler een vrije schop snel neemt en de tegenspeler die zich op minder dan 9,15 m bevindt de bal onderschept, dan laat de scheidsrechter het spel verder gaan.

Echter, een tegenspeler, die opzettelijk verhindert dat een vrije schop snel kan genomen worden, moet gewaarschuwd worden wegens het vertragen van de spelhervatting.

Indien, wanneer een vrije schop genomen wordt, een tegenspeler zich op minder dan 1 m afstand bevindt van de muur, opgesteld door drie of meer verdedigende spelers, dan wordt een indirecte vrije schop toegekend voor de verdediging.

Als bij het nemen van een vrije schop door de verdedigende ploeg binnen het eigen strafschoopgebied, één of meer tegenspelers zich nog in het strafschoopgebied bevinden omdat de nemer besluit de bal snel te nemen terwijl de tegenspelers geen tijd genoeg hadden om het strafschoopgebied te verlaten, dan moet de scheidsrechter het spel laten doorgaan. Indien een tegenspeler die zich in

het strafschopgebied bevindt wanneer de vrije schop wordt genomen of het strafschopgebied betreedt vooraleer de bal in het spel is, de bal raakt of betwist vooraleer deze in het spel is, dan wordt de vrije schop hernomen.

Als de nemer, nadat de bal in het spel is, de bal opnieuw raakt, voordat deze is geraakt door een andere speler, wordt een indirecte vrije schop toegekend; als de nemer opzettelijk de bal speelt met hand of arm:

- wordt er een directe vrije schop toegekend
- wordt er een strafschop toegekend indien de overtreding in het strafschopgebied van de verdedigende ploeg plaats vond, tenzij de doelman de nemer was van de vrije schop. In dit geval wordt er een indirecte vrije schop toegekend.

REGEL

14

STRAFSCHOP

**VOETBAL
VLAANDEREN**

STRAFSCHOP

Een strafschop wordt toegekend tegen de ploeg die binnen het eigen strafschopgebied, of naast het speelveld zoals in regel 12 en 13 geschreven, een overtreding begaat waarvoor een directe vrije schop wordt toegekend.

Uit een strafschop kan rechtstreeks gescoord worden.

1. Procedure

De bal moet stilliggen, **waarbij een deel van de bal het centrum van het strafschoppunt raakt of erboven uitsteekt** en de doelpalen, doellat en doelnetten mogen niet bewegen.

De speler die de strafschop neemt moet duidelijk geïdentificeerd zijn.

De verdedigende doelverdediger moet op de doellijn tussen de doelpalen blijven, met het aangezicht naar de strafschopnemer, totdat de bal getrapt wordt. De doelman mag zich niet gedragen op een onsportieve manier die de strafschopnemer afleidt. Bv. het nemen van de strafschop vertragen of het aanraken van de doelpalen, doellat of het doelnet

Al de spelers, behalve de strafschopnemer en de doelman, bevinden zich:

- op ten minste 9,15 m van de strafschopstip
- achter de strafschopstip
- binnen het speelveld
- buiten het strafschopgebied

Nadat de spelers hun posities hebben ingenomen in overeenstemming met deze Regel, geeft de scheidsrechter het teken dat de strafschop mag genomen worden.

De strafschopnemer trapt de bal in voorwaartse richting; de bal schoppen met de hiel is toegestaan op voorwaarde dat deze zich in voorwaartse richting beweegt.

Wanneer de bal wordt getrapt, moet de verdedigende doelman met ten minste één voet of een deel ervan ter hoogte van of achter de doellijn staan of ze raken.

De bal is in het spel wanneer deze is getrapt en duidelijk beweegt.

De nemer mag de bal niet meer spelen alvorens deze geraakt is door een andere speler.

De strafschop kent zijn uitwerking wanneer de bal stopt met bewegen, uit het spel gaat of wanneer de scheidsrechter het spel onderbreekt voor eender welke inbreuk op de spelregels.

De wedstrijd moet verlengd worden voor een strafschop die wordt genomen aan het einde van iedere helft of aan het einde van een verlenging. Wanneer bijko-

mende tijd wordt bijgeteld dan is de strafschop uitgewerkt wanneer de bal stopt met bewegen, uit het spel gaat, gespeeld wordt door eender welke andere speler (met inbegrip van de strafschnemer) met uitzondering van de verdedigende doelverdediger of wanneer de scheidsrechter het spel onderbreekt voor een overtreding begaan door de nemer of het team van de nemer. Indien een speler van het verdedigende team (met inbegrip van de doelverdediger) een overtreding begaat en de strafschop wordt gemist/gestopt, dan wordt de strafschop hernomen.

2. Overtredingen en sancties

Nadat de scheidsrechter het teken voor het nemen van een strafschop heeft gegeven, moet deze getrapt worden. Indien deze niet getrapt wordt, dan mag de scheidsrechter disciplinair ingrijpen vooraleer hij opnieuw het signaal geeft om de strafschop te nemen.

Indien zich, voordat de bal in het spel is, één van de volgende situaties voordoen:

- een ploegmaat van de strafschnemer wordt alleen bestraft voor een overtreding als:
 - de overtreding duidelijke impact had op de doelman; of
 - de overtredende speler de bal speelt of met een tegenstrever in duel gaat en vervolgens scoort, probeert te scoren of een doelmans creëert
- een ploegmaat van de doelman wordt alleen bestraft voor een overtreding als:
 - de overtreding duidelijke impact had op de strafschnemer; of
 - de overtredende speler de bal speelt of met een tegenstrever in duel gaat waardoor de tegenstrever niet kan scoren, kan proberen te scoren of een doelmans creëren
- de strafschnemer of een ploegmaat de Regels van het Voetbalspel overtreedt:
 - als de bal in het doel gaat, wordt de strafschop hernomen
 - als de bal niet in het doel gaat, onderbreekt de scheidsrechter het spel en de wedstrijd wordt hervat met een indirecte vrije schopIn volgende gevallen zal het spel gestopt worden en hernomen worden met indirecte vrije schop, ongeacht of de bal al dan niet in doel gaat:
 - wanneer de strafschop achteruit geschopt wordt
 - wanneer een ploegmaat van de strafschnemer de strafschop trapt; in dit geval geeft de scheidsrechter een waarschuwing aan de speler die de bal getrapt heeft
 - wanneer een speler doet alsof hij de bal gaat trappen, nadat de aanloop beëindigd is (zijn aanloop onderbreken mag wel); de scheidsrechter moet de strafschnemer een waarschuwing geven.
- de doelverdediger begaat een overtreding:
 - als de bal in het doel gaat, wordt het doelpunt goedgekeurd
 - als de bal het doel mist, of terugkaatst van de doelpalen of doellat wordt de strafschop enkel hernomen indien de overtreding van de doelverdediger een duidelijke impact had op de strafschnemer

- indien de bal door de doelverdediger wordt verhinderd in doel te gaan, dan wordt de strafschoep hernomen

Indien de overtreding van de doelverdediger resulteert in het hernemen van de strafschoep dan wordt hij verwittigd voor de eerste overtreding in de wedstrijd en krijgt hij een gele kaart voor eender welke er op volgende overtreding.

- Een medespeler van de doelverdediger maakt een overtreding:
 - als de bal in doel gaat, wordt het doelpunt goedgekeurd
 - als de bal niet in doel gaat, wordt de strafschoep hernomen
- als spelers van beide ploegen een overtreding begaan, dan wordt de strafschoep hernomen tenzij een speler een zwaardere overtreding begaat (bv. ongeoorloofde schijnbeweging van de strafschoepnemer)
- als zowel de doelverdediger als de strafschoepnemer tegelijkertijd een overtreding begaan, dan krijgt de strafschoepnemer een gele kaart en wordt het spel hernomen met een indirecte vrije schoep voor de verdedigende ploep

Als, nadat de strafschoep is genomen:

- de strafschoepnemer de bal opnieuw raakt voordat deze is geraakt door een andere speler:
 - wordt een indirecte vrije schoep toegekend aan de tegenpartij (of directe vrije schoep als het gaat over het opzettelijk spelen van de bal met hand of arm)
- de bal wordt geraakt door een vreemd voorwerp/persoon, terwijl de bal zich in voorwaartse richting beweegt:
 - wordt de strafschoep hernomen tenzij de bal in doel gaat en het ingrijpen verhinderde de doelverdediger of een verdedigende speler niet om de bal te kunnen spelen, in dat geval wordt het doelpunt geldig verklaard indien de bal in doel gaat (zelfs indien er contact werd gemaakt met de bal) tenzij het ingrijpen gebeurde door het aanvallende team
- de bal terug in het speelveld springt van de doelverdediger, de doellat of een doelpaal en dan wordt geraakt door een vreemd voorwerp/persoon:
 - onderbreekt de scheidsrechter het spel
 - wordt het spel hervat met een scheidsrechtersbal op de plaats waar de bal werd geraakt door een vreemd voorwerp/persoon.

3. Samengevat

Overtreding	Resultaat van de trap	
	Doelpunt	Geen doelpunt
Aanvaller	Impact: Strafschop hernemen Geen impact: Doelpunt	Impact: Indirecte vrije schop Geen impact: Niet hernemen
Verdediger	Impact: Doelpunt Geen impact: Doelpunt	Impact: Strafschop hernemen Geen impact: Niet hernemen
Verdediger én aanvaller	Impact: Strafschop hernemen Geen impact: Doelpunt	Impact: Strafschop hernemen Geen impact: Niet hernemen
Doelverdediger	Doelpunt	Geen redding: strafschop wordt niet hernomen tenzij de nemer duidelijk beïnvloed werd door de doelman Wel een redding: strafschop wordt hernomen en verwittiging voor de doelverdediger voor de eertse overtreding en een gele kaart voor eender welke er op volgende overtreding
Doelverdediger én strafschopnemer tegelijkertijd	Indirecte vrije schop en gele kaart voor de strafschopnemer	Indirecte vrije schop en gele kaart voor de strafschopnemer
Bal achteruit trappen	Indirecte vrije schop	Indirecte vrije schop
Ongeoorloofde schijnbeweging	Indirecte vrije schop en gele kaart voor nemer	Indirecte vrije schop en gele kaart voor nemer
Verkeerde strafschopnemer	Indirecte vrije schop en gele kaart voor verkeerde nemer	Indirecte vrije schop en gele kaart voor verkeerde nemer

Nota's

REGEL

15

INWORP

INWORP

Wanneer de bal volledig over de zijlijn is gegaan, hetzij over de grond, hetzij door de lucht, wordt een inworp toegekend aan de tegenpartij van de speler die de bal het laatst raakte.

Uit een inworp kan niet rechtstreeks gescoord worden:

- indien de bal na inworp rechtstreeks in het doel van de tegenpartij gaat, moet de scheidsrechter een doelschop toekennen
- belandt de bal na inworp rechtstreeks in het doel van de nemer van de inworp, dan moet de scheidsrechter een hoekschop toekennen

1. Procedure

Op het moment van inwerpen moet de inwerper:

- rechtop staan met de voorzijde van het lichaam in de richting van het speelveld
- met een gedeelte van elke voet op of achter de zijlijn staan
- de bal met beide handen inwerpen van achter het hoofd en daarboven loslaten op de plaats waar deze het speelveld verliet

Alle tegenspelers moeten ten minste 2 m afstand houden van de plaats op de zijlijn waar de inworp wordt genomen.

De bal is in het spel onmiddellijk nadat deze het speelveld binnenkomt. Indien, na een correct uitgevoerde inworp, de bal de grond raakt alvorens in het speelveld te komen, dan wordt de inworp hernomen door dezelfde ploeg en vanop dezelfde plaats. Indien de inworp niet correct wordt uitgevoerd, dan wordt de inworp hernomen door een speler van de tegenpartij.

Indien een speler, bij het correct uitvoeren van een inworp, de bal opzettelijk op een tegenspeler werpt om de bal opnieuw in zijn bezit te krijgen en dit werpen niet onvoorzichtig, roekeloos of met buitensporige kracht gebeurde, dan moet de scheidsrechter het spel laten doorgaan.

De inwerper mag de bal niet opnieuw raken, voordat deze is geraakt door een andere speler.

2. Overtredingen en sancties

Als de inwerper, nadat de bal in het spel is gebracht, de bal opnieuw raakt wordt een indirecte vrije schop toegekend aan de tegenpartij.

Als de inwerper de bal opzettelijk met zijn handen raakt:

- wordt een directe vrije schop toegekend aan de tegenpartij

- wordt een strafschop toegekend indien de overtreding in het strafschopgebied van de verdedigende ploeg plaats vond, tenzij de doelman de bal met zijn handen neemt. In dit geval wordt er een indirecte vrije schop toegekend

Indien een tegenspeler de inwerper ongeoorloofd misleidt of hindert (alsook dichter komt dan 2 m van de inwerper), wordt hij gewaarschuwd wegens onsportief gedrag en indien de inworp al genomen werd, zal een indirecte vrije schop gegeven worden.

Voor elke andere overtreding van deze Regel wordt de inworp genomen door een speler van de tegenpartij.

REGEL

16

DOELSCHOP

DOELSCHOP

Een doelschop wordt toegekend wanneer de bal volledig over de doellijn is gegaan, hetzij over de grond, hetzij door de lucht, en het laatste is aangeraakt door een speler van de aanvallende ploeg, mits niet is gescoord.

Vanuit een doelschop kan rechtstreeks gescoord worden, maar alleen in het doel van de tegenpartij; indien de bal rechtstreeks in eigen doel gaat, zal een hoekschop toegekend worden.

1. Procedure

- de bal die stilligt wordt getrapt door een speler van de verdedigende ploeg op een willekeurige plaats binnen het doelgebied
- de bal is in het spel wanneer deze geraakt wordt en duidelijk beweegt
- de tegenspelers blijven buiten het strafschopgebied totdat de bal in het spel is

2. Overtredingen en sancties

Als de nemer, nadat de bal in het spel is gebracht, de bal opnieuw raakt, voordat deze is geraakt door een andere speler, wordt een indirecte vrije schop toegekend aan de tegenpartij. Als de nemer, opzettelijk de bal met de hand speelt:

- wordt een directe vrije schop toegekend aan de tegenpartij
- wordt een strafschop toegekend wanneer de overtreding plaatsvond binnen het strafschopgebied van de nemer tenzij de nemer de doelverdediger is en er bijgevolg een indirecte vrije schop wordt toegekend

Indien, wanneer een doelschop wordt genomen, één of meerdere tegenspelers zich in het strafschopgebied bevinden omdat ze niet de tijd kregen deze te verlaten, dan laat de scheidsrechter het spel verder gaan.

Als een tegenspeler zich in het strafschopgebied bevindt wanneer de doelschop wordt genomen of dit betreedt voordat de bal in het spel is ofwel de bal raakt of betwist vooraleer deze in het spel is, dan wordt de doelschop hernomen.

Indien een speler het strafschopgebied betreedt vooraleer de bal in het spel is en deze begaat een overtreding of er wordt een overtreding begaan op deze speler door een verdediger, dan wordt de doelschop hernomen en de overtreder kan gewaarschuwd of uitgesloten worden afhankelijk van de aard van de overtreding.

Voor elke andere overtreding van deze Regel wordt de doelschop hernomen.

REGEL

17

HOEKSCHOP

HOEKSCHOP

Een hoekschop wordt toegekend wanneer de bal volledig over de doellijn is gegaan, hetzij over de grond, hetzij door de lucht, en het laatste is aangeraakt door een speler van de verdedigende ploeg, mits niet is gescoord.

Vanuit een hoekschop kan rechtstreeks gescoord worden, maar alleen in het doel van de tegenpartij; indien de bal rechtstreeks in eigen doel gaat, zal een hoekschop toegekend worden aan de tegenpartij.

1. Procedure

- de bal moet binnen het hoekschopgebied liggen het dichtst bij het punt waar de bal over de doellijn ging
- de bal moet stilliggen en getrapt worden door een speler van de aanvallende ploeg
- de bal is in het spel wanneer deze is getrapt en duidelijk beweegt; de bal moet het hoekschopgebied niet verlaten hebben
- de hoekvlaggenstok mag niet verplaatst worden
- de tegenspelers moeten zich op minstens 9,15 m van het hoekschopgebied bevinden totdat de bal in het spel is

2. Overtredingen en sancties

Als de nemer, nadat de bal in het spel is gebracht, de bal opnieuw raakt voordat deze is geraakt door een andere speler, wordt een indirecte vrije schop toegekend aan de tegenpartij. Als de nemer de bal opzettelijk speelt met de hand:

- wordt een directe vrije schop toegekend aan de tegenpartij
- wordt een strafschop toegekend als de overtreding plaatsvond binnen het strafschopgebied van de nemer tenzij de nemer de doelverdediger is en een indirecte vrije schop wordt toegekend

Indien een speler, bij het correct uitvoeren van een hoekschop, de bal opzettelijk op een tegenspeler trapt om de bal opnieuw in zijn bezit te krijgen en dit trappen niet onvoorzichtig, roekeloos of met buitensporige kracht gebeurde, dan moet de scheidsrechter het spel laten doorgaan.

Voor elke andere overtreding van deze Regel wordt de hoekschop hernomen.

VOETBAL
VLAANDEREN

HANDLEIDING VOOR DE ASSISTENT- SCHEIDSRECHTER

BESCHRIJVING

Doelman

Verdediger

Aanvaller

Scheidsrechter

Assistent-scheidsrechter

Bijkomende assistent-scheidsrechter

HOUDING

ALGEMEEN

- De assistent gedraagt zich respectvol ten opzichte van spelers, clubleiders en publiek.
- Zijn houding en gedrag moeten respect afdwingen.
- De assistent mag niet reageren op kritiek, noch met woorden, noch met gebaren.
- Hij draagt een verzorgde kledij en sportuitrusting voorzien van embleem.
- De concentratie moet maximaal zijn gedurende de hele wedstrijd.
- Wees open en constructief tijdens de wedstrijd-evaluatie.
- De assistent mag zich niet laten vergezellen op recepties. Indien de assistent er niet kan aan deelnemen, meld hij dit bij aankomst op het terrein.
- Becommentarieer nooit de prestaties van collega's, noch die van uzelf.

WEDSTRIJDVOORBEREIDING

De assistent moet geregeld RefAssist raadplegen zodat zijn aanduidingen, eventuele wijzigingen of annuleringen niet aan zijn aandacht ontsnappen. Tijdens de winterperiode kan hij nagaan, via de website welke wedstrijden werden afgelast.

- Stippel nauwkeurig de reisweg uit; noteer enkele nuttige telefoonnummers (plaats van afspraak, club, scheidsrechter, enz.) en vertrek op tijd.
- Rijd niet naar het terrein indien er een plaats van afspraak is voorzien.

VERLOFAANVRAAG - AFMELDINGEN

- Respecteer de termijnen voor het aanvragen van verlof (minimum drie weken op voorhand).
- De assistent moet zich tijdig laten vervangen bij problemen van welke aard dan ook.

SIGNALISATIE VAN DE ASSISTENT-SCHEIDSRECHTER

ALGEMEEN

- Een correcte en duidelijke signalisatie vergemakkelijkt de beslissing van de scheidsrechter
- De assistent moet signaleren
 - terwijl hij stilstaat
 - met gestrekte arm
 - het gezicht naar het speelveld
 - op energieke wijze
- Gebruik, in functie van de aan te duiden richting, de linker- of de rechterarm. Hoekschop, doelschop of buitenspel wordt enkel met de rechterarm gesignaleerd
- Wissel de vlag van hand langs onder voor het lichaam
- Houd steeds de vlag in de hand, die het dichtst bij het speelveld is
- Discrete, maar duidelijke tekens, met het hoofd of de hand, zijn toegelaten om de scheidsrechter te informeren. Overdrijf niet met deze body language en wend het enkel aan bij betwistbare fases. Toon hiermee zeker **GEEN** voordeeltekens aan
- Na de signalisatie dient de vlag op een kordate en sobere manier naar beneden gebracht
- **Het vlagsignaal primeert boven de oortjes**

SIGNALISATIE VAN DE ASSISTENT-SCHEIDSRECHTER

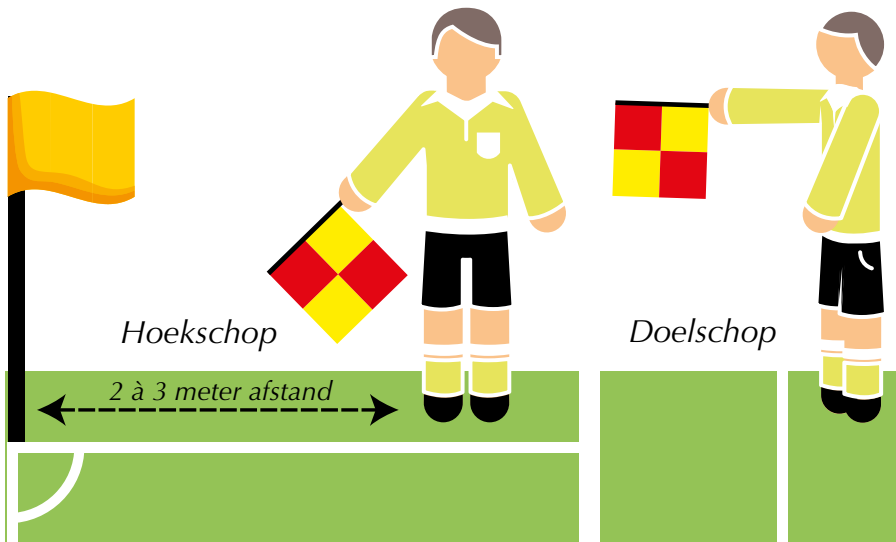
INWORP

De assistent moet elke bal signaleren die volledig de zijlijn heeft overschreden.

- **Bij een duidelijke situatie over de volledige lengte van de zijlijn:** geef onmiddellijk de richting aan zonder de vlag in de hoogte te steken (signalisatie in één tijd)
- **Bij een onduidelijke situatie over de volledige lengte van de zijlijn:** steek de vlag in de hoogte, kijk naar de scheidsrechter en bevestig zijn beslissing (signalisatie in twee tijden)
- Wanneer de bal nipt buiten gaat en onmiddellijk daarna in het speelveld terugkomt, steekt de vlag in de hoogte en geef in een tweede tijd de richting aan (signalisatie in twee tijden)
- Wanneer de bal nog net in het spel blijft, mag de assistent met een discreet handgebaar aangeven dat er kan verder gespeeld worden
- **Na inworp komt de bal niet in het spel:** vlag omhoog en in een tweede tijd dezelfde richting aangeven
- **Na inworp komt de bal in het veld en gaat onmiddellijk weer buiten:** vlag omhoog en in een tweede tijd de andere richting aangeven
- Bij een foutieve inworp (voetfout) steekt de assistent vlag in de hoogte en in een tweede tijd de andere richting aangeven
- Behoud de signalisatie tot de scheidsrechter een beslissing heeft genomen of tot het spel hervat werd
- De assistent mag de plaats van de inworp **niet** aanduiden

SIGNALISATIE VAN DE ASSISTENT-SCHEIDSRECHTER

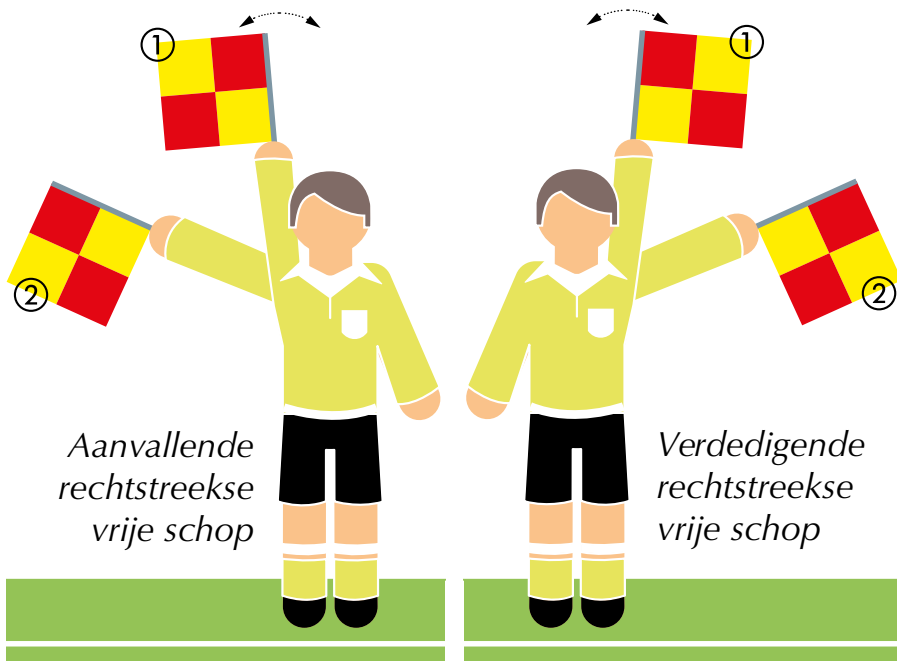

DOELSCHOP EN HOESCHOP

De assistent moet elke bal signaleren die volledig de doellijn heeft overschreden.

- **Bij een duidelijke situatie over de volledige lengte van de doellijn:** onmiddellijk hoekschop of doelschop aangeven zonder de vlag in de hoogte te steken (signalisatie in één tijd)
- **Bij een onduidelijke situatie over de volledige lengte van de doellijn:** steek de vlag in de hoogte, kijk naar de scheidsrechter en bevestig zijn beslissing (signalisatie in twee tijden)
- Wanneer de bal nipt buiten gaat en onmiddellijk daarna in het speelveld terug komt, steek de vlag in de hoogte en geef in een tweede tijd de beslissing aan (signalisatie in twee tijden)
- Bij het aanduiden van een hoekschop neemt de assistent een beetje afstand van de hoekschopvlag en duidt met gestrekte arm het hoekschoppunt aan
- Een doelschop wordt aangeduid met de gestrekte arm voorwaarts op 90 graden
- Behoud de signalisatie tot de scheidsrechter een beslissing heeft genomen of tot het spel hervat werd
- De assistent mag **geen** toelating geven tot het nemen van een hoekschop

SIGNALISATIE VAN DE ASSISTENT-SCHIEDSRECHTER

VRIJE SCHOPPEN IN DE ZONE VAN DE ASSISTENT

Een overtreding signaleert de assistent door zijn vlag in de hoogte te steken, enkele korte zwaaibewegingen te maken en na het fluitsignaal onmiddellijk de richting aan te duiden.

- Bij een indirecte vrije schop houdt hij de vlag horizontaal voor zijn lichaam
- Bij een directe vrije schop langs het lichaam
- De aard van de overtreding mag op discrete wijze aangeduid worden
- De assistent mag het voordeelteken niet geven

Behoud de signalisatie tot de scheidsrechter een beslissing heeft genomen, er duidelijk voordeel ontstaat of het spel hervat werd. De bevestiging van de overtredingen in de zone van de assistent, gefloten door de scheidsrechter, bestaat enkel uit het aanduiden van de richting.

SIGNALISATIE VAN DE ASSISTENT-SCHEIDSRECHTER

STRAFSCHOP

Een strafschop signaleert de assistent door de vlag in de hoogte te steken en enkele korte zwaaibewegingen te maken. Van zodra de scheidsrechter het spel stillet loopt de assistent richting hoekschopvlag. Nadat de scheidsrechter de strafschop bevestigt, verplaatst de assistent zich naar het snijpunt van de doellijn en het strafschopgebied.

BUITENSPEL

Buitenspel signaleert de assistent in **twee tijden**:

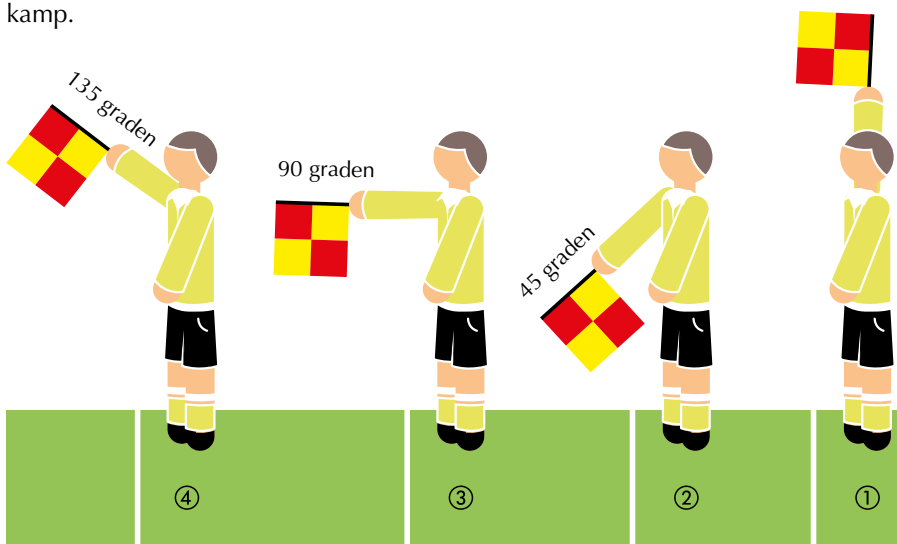
① **Eerste tijd**: vlag in de hoogte en deze positie aanhouden tot de scheidsrechter fluit

De **tweede tijd** dient om aan te duiden waar de speler zich bevindt:

- ② in de omgeving van de assistent-scheidsrechter: vlag op 45 graden
- ③ in het midden van het speelveld: vlag op 90 graden
- ④ aan de overzijde van de assistent-scheidsrechter: vlag op 135 graden

De assistent moet de vlag onmiddellijk naar beneden doen indien de scheidsrechter een negatief teken geeft of een duidelijk voordeel toont.

Behoud de eerste tijd van de signalisatie tot de scheidsrechter een beslissing heeft genomen of tot de bal duidelijk ontzet is uit het verdedigende kamp.

SIGNALISATIE VAN DE ASSISTENT-SCHEIDSRECHTER

DOELPUNT

- Bij een duidelijk en geldig doelpunt is geen signalisatie vereist
- Bij een geldig doelpunt dat de scheidsrechter niet kon waarnemen: vlag in de hoogte, kijk naar de scheidsrechter en na het fluitsignaal bodylanguage gebruiken (= linkerarm gestrekt richting middenlijn), loop naar de middenlijn (na fluitsignaal/bevestiging van de spelleider), de aandacht gericht op het speelveld
- Bij een ongeldig doelpunt blijft de assistent onbeweeglijk staan en behoudt zijn gegeven signalisatie

WISSEL

Een aanvraag tot wisselen, signaleert de assistent door de vlag met gestrekte armen aan de uiteinden van de stok horizontaal boven het hoofd te houden. Een verzoek tot wisselen mag de assistent niet signaleren wanneer:

- het spel niet stilligt
- de wisselspeler niet klaar staat aan de middenlijn
- de scheidsrechter zelf de aanvraag tot wisselen heeft opgemerkt.

Indien de scheidsrechter de aanvraag tot wisselen niet opmerkt, moet zijn collega de signalisatie overnemen

NOODSIGNAAL

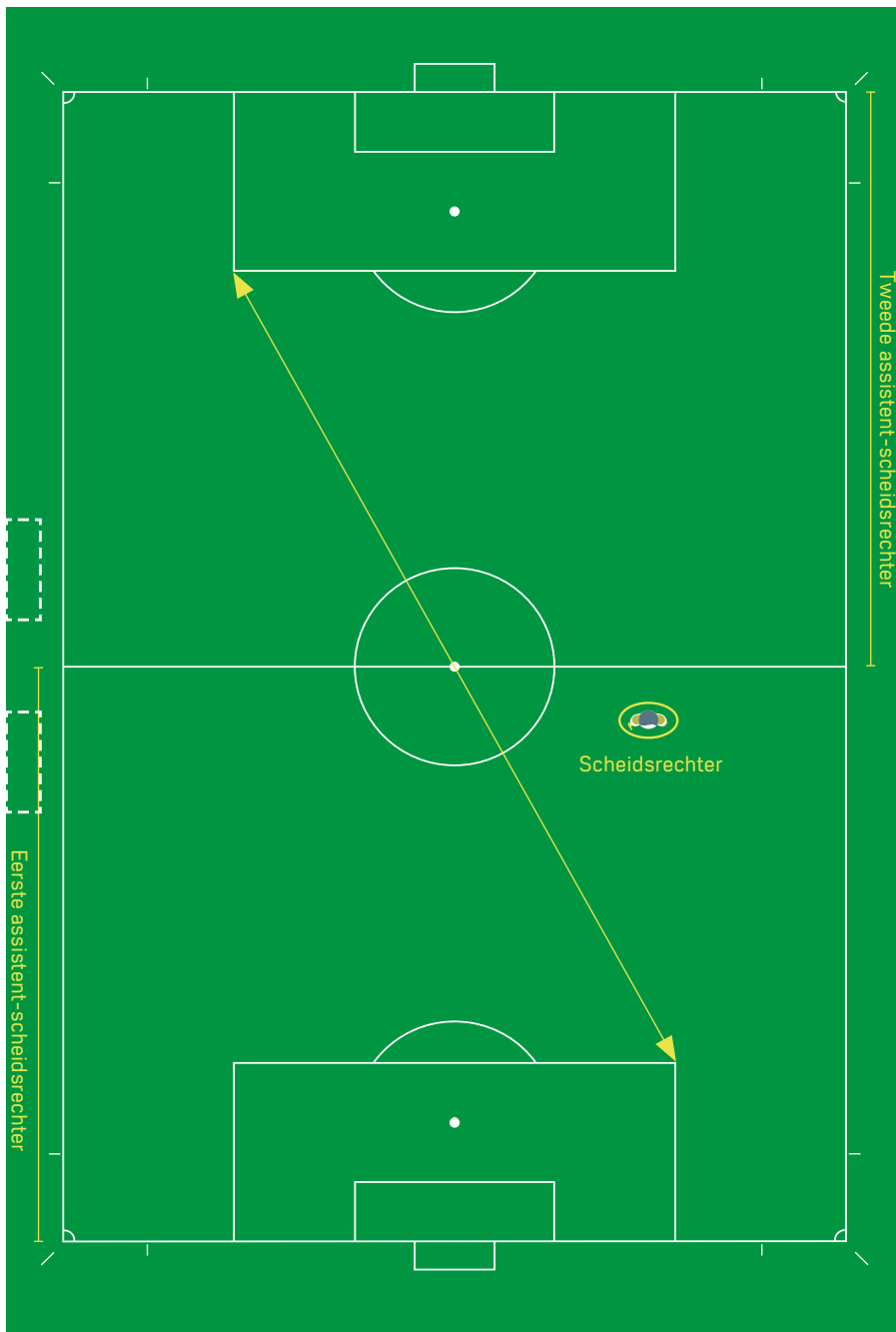

Het noodsignaal voert de assistent uit door de vlag in korte bewegingen van links naar rechts boven het hoofd te zwaaien.

De assistent moet dit signaal aanhouden tot de scheidsrechter dit opmerkt.

Wanneer de scheidsrechter het noodsignaal niet opmerkt, moet de andere assistent-scheidsrechter het signaal overnemen en de vlag weer naar beneden doen zodra de scheidsrechter dit heeft opgemerkt.

PLAATSING VAN DE ASSISTENT-SCHEIDSRECHTER

PLAATSING VAN DE ASSISTENT-SCHEIDSRECHTER

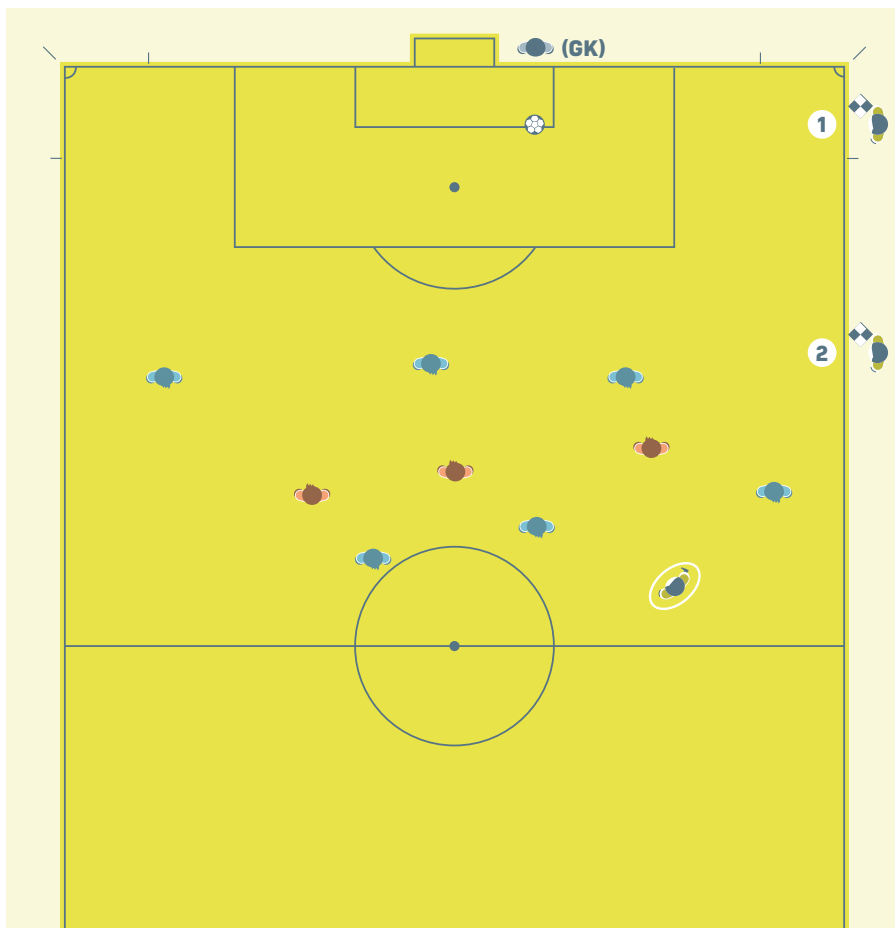
BEGINSCHOP

Ter hoogte van de voorlaatste verdediger.

DOELSCHOP

- **Bij doelschop getrapt door de doelverdediger of veldspeler:** blijft de assistent in eerste instantie staan ter hoogte van het doelgebied om te zien of de bal binnen het doelgebied ligt

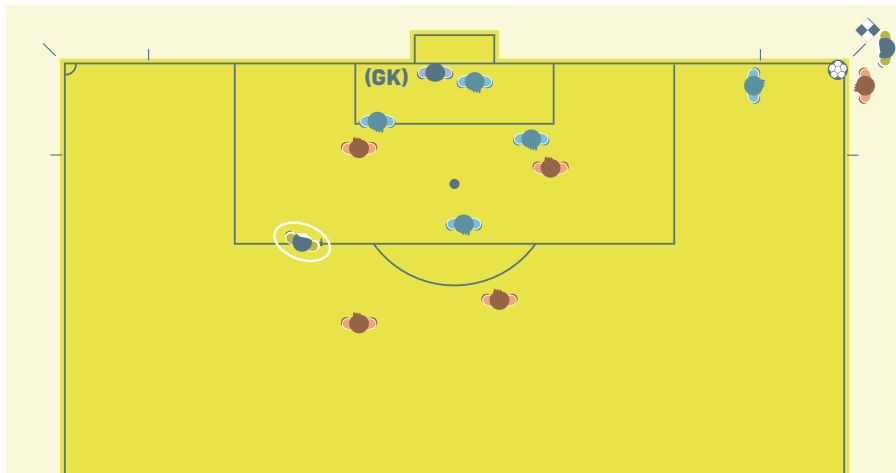
Is de bal correct geplaatst, dan dient hij zo vlug mogelijk zijn plaats in te nemen ter hoogte van de voorlaatste verdediger (bij voorkeur zijdelings verplaatsen).

PLAATSING VAN DE ASSISTENT-SCHEIDSRECHTER

HOEKSCHOP

In alle gevallen achter de hoekvlag, in het verlengde van de doellijn, zonder de spelers te hinderen.

INWORP

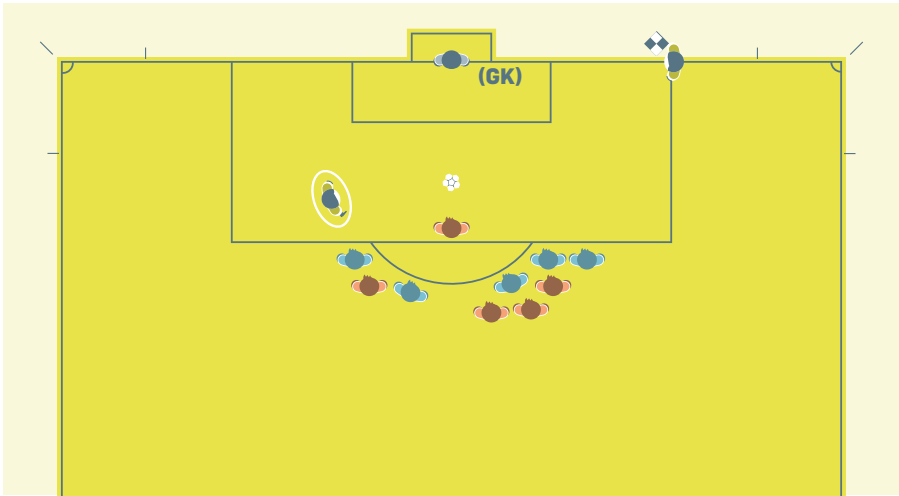
Ter hoogte van de voorlaatste verdediger, zonder de inworpner te hinderen.

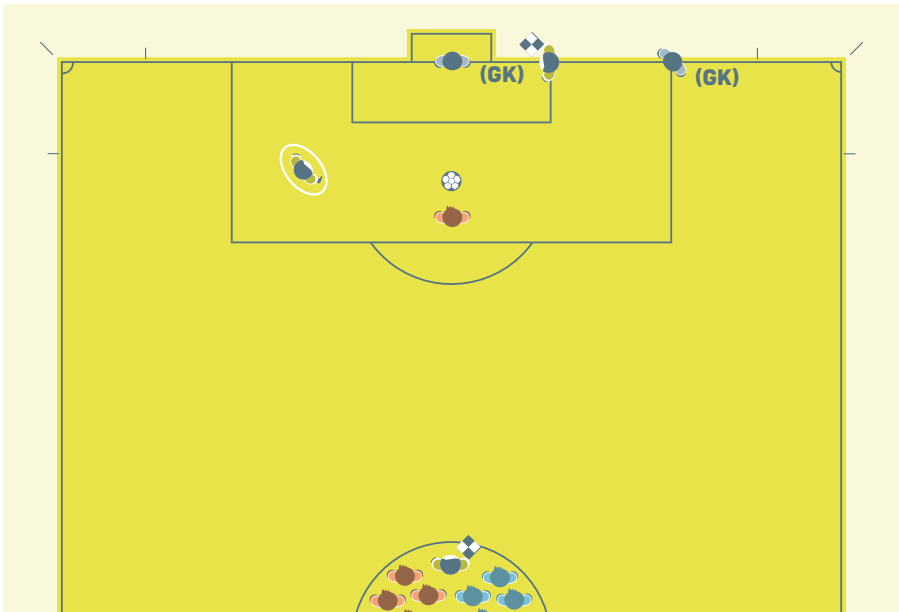
PLAATSING VAN DE ASSISTENT-SCHEIDSRECHTER

STRAFSCHOP

Tijdens de wedstrijd: op het snijpunt van de doellijn en het strafschopgebied.

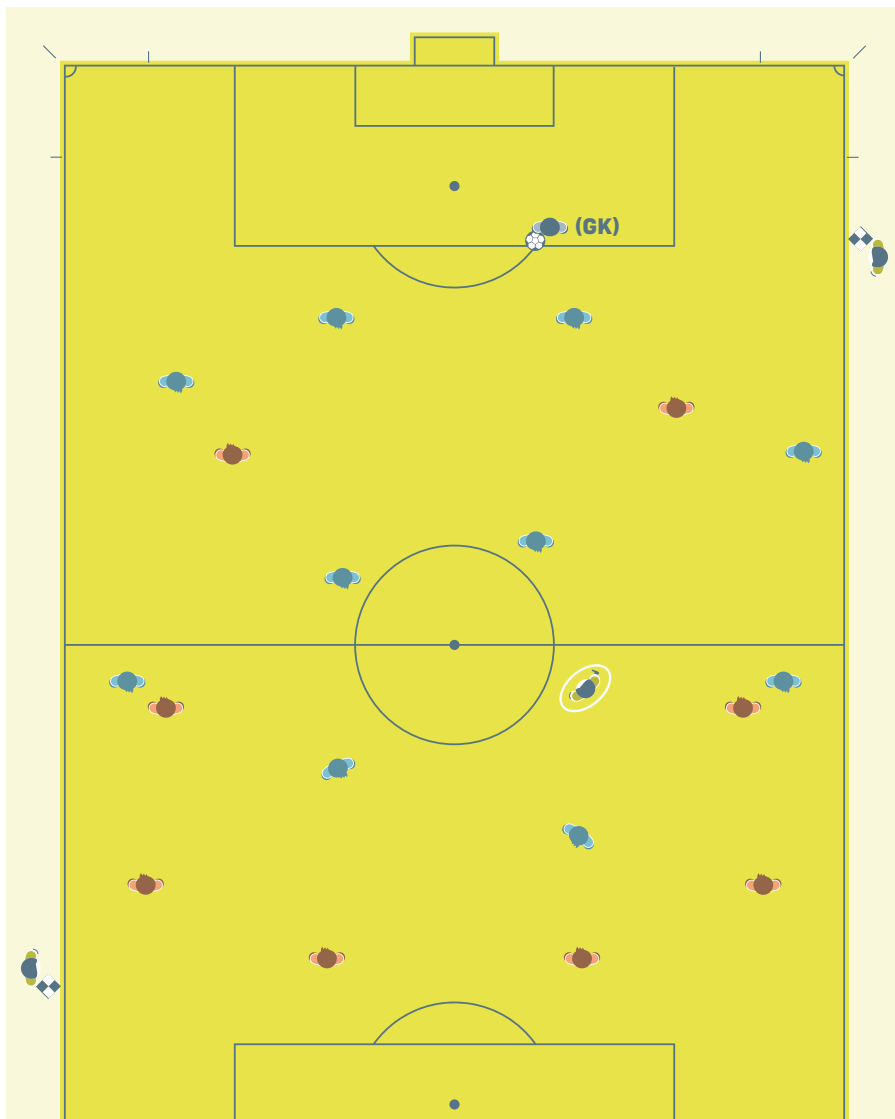
Tijdens een strafschoppenserie: de eerste assistent-scheidsrechter op het snijpunt van de doellijn en het doelgebied. De tweede assistent-scheidsrechter in de middencirkel samen met de spelers.

PLAATSING VAN DE ASSISTENT-SCHEIDSRECHTER

UITTRAP DOOR DOELVERDEDIGER

De assistent-scheidsrechter plaatst zich ter hoogte van het strafschopgebied en kijkt of de doelverdediger de bal niet buiten het strafschopgebied speelt. Zodra de doelman de bal los laat, moet de assistent zijn positie innemen ter hoogte van de voorlaatste verdediger.

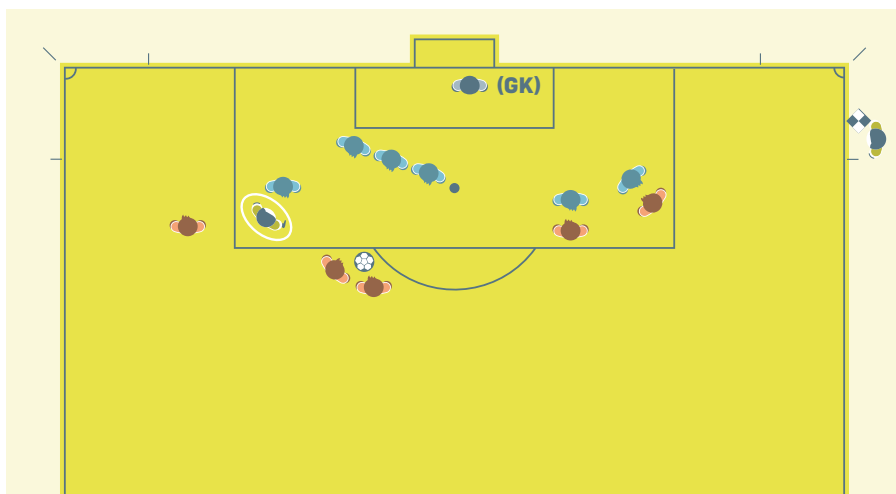
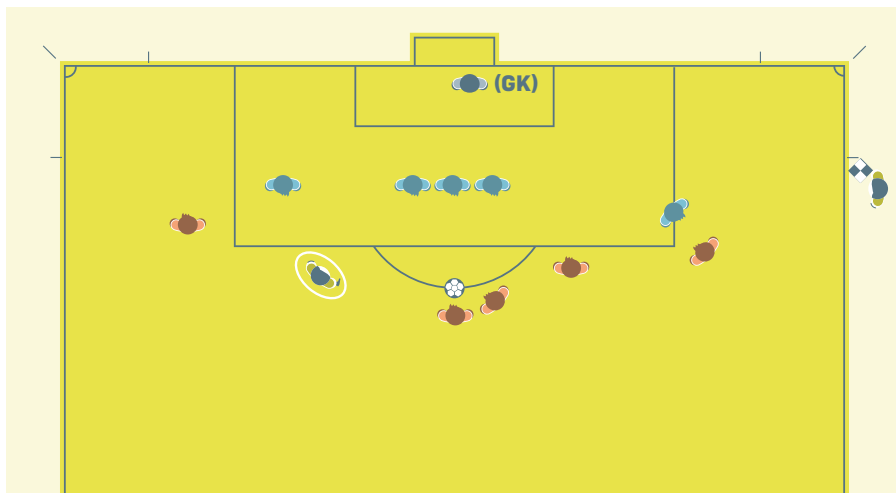

PLAATSING VAN DE ASSISTENT-SCHEIDSRECHTER

VRIJE SCHOP

Ter hoogte van de voorlaatste verdediger (indien de scheidsrechter uitzonderlijk zelf het buitenspel waarneemt, neemt de assistent-scheidsrechter plaats op het verlengde van de doellijn).

De assistent en de scheidsrechter mogen nooit op dezelfde lijn staan.

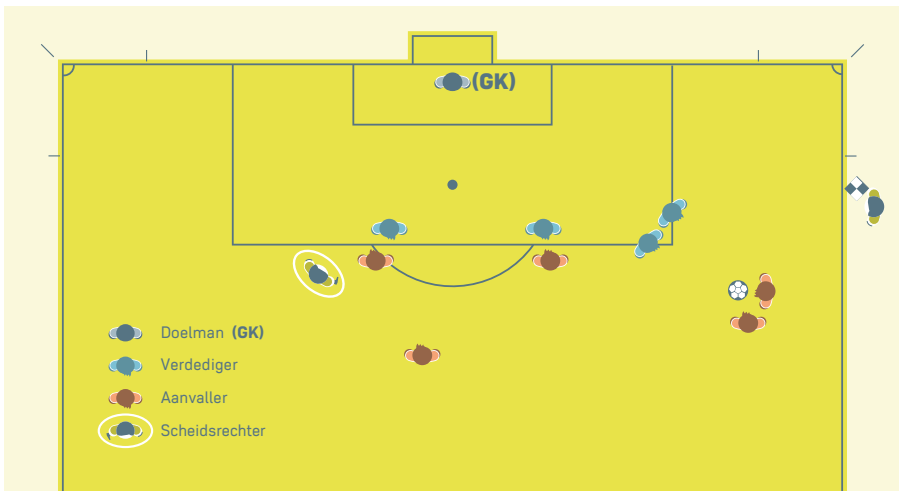
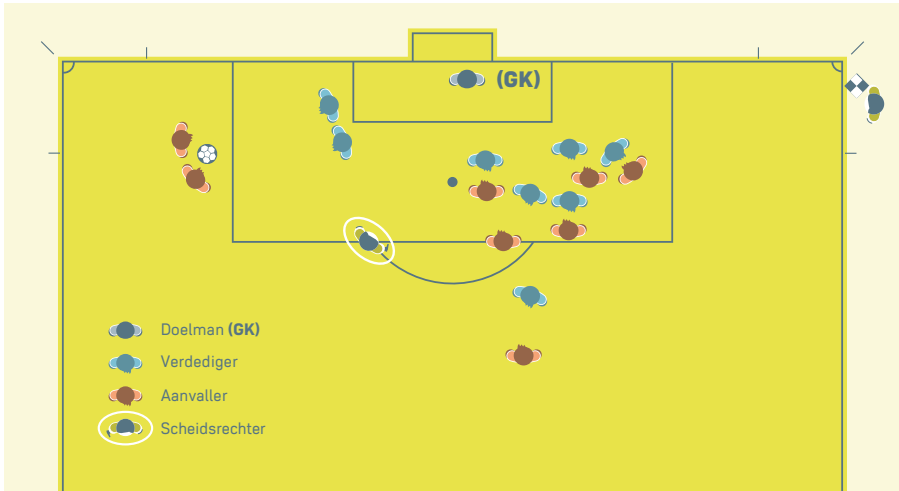

PLAATSING VAN DE ASSISTENT-SCHEIDSRECHTER

VRIJE SCHOP

De plaatsing van de assistent-scheidsrechter bij een vrijschop moet op dezelfde hoogte zijn van de voorlaatste verdediger om het buitenspel te controleren.

De assistent-scheidsrechter moet attent zijn om de bal te volgen door langs de zijlijn naar de hoekvlag te lopen als er een directe trap op doel is.

PLAATSING VAN DE ASSISTENT-SCHEIDSRECHTER

- **Na iedere speelhelft** dient de assistent-scheidsrechter die het dichtst bij de kleedkamers staat, zich onmiddellijk naar de ingang/tunnel te begeven en toezicht te houden op de terugkerende spelers. De andere assistent-scheidsrechter vervoegt de scheidsrechter.
- **Bij speciale gevallen** moet de assistent-scheidsrechter altijd ter hoogte van een gekwetste verdediger blijven, die voorlaatste verdediger wordt.
- Indien een verdedigende speler voor om het even welke reden, zonder toelating van de scheidsrechter, het speelveld verlaat, zal hij, voor elke buitenspelssituatie, tot bij de volgende spelonderbreking aanzien worden als zijnde op zijn doellijn of op de zijlijn of tot wanneer de verdedigende ploeg de bal speelt naar de middellijn en deze buiten zijn eigen strafschoopgebied is.
- Wanneer het spel evolueert op de andere speelhelft, plaatst de assistent zich schuin ten opzichte van de middenlijn om een ruimer zicht te hebben.
- Bij het gebruik van bijkomende assistent-scheidsrechters veranderen de posities. De andere scheidsrechters van de wedstrijd (twee assistent-scheidsrechters, vierde scheidsrechter, twee bijkomende assistent-scheidsrechters en een reserve assistent-scheidsrechter, een Video Assistant Referee (VAR) en tenminste één Assistent VAR (A-VAR)) kunnen worden aangeduid voor wedstrijden. Zij zullen de scheidsrechter bijstaan bij het leiden van de wedstrijd volgens de Spelregels, maar de uiteindelijke beslissing wordt genomen door de scheidsrechter. De scheidsrechter, assistent-scheidsrechters, vierde scheidsrechter, twee bijkomende assistent-scheidsrechters en een reserve assistent-scheidsrechter zijn de on-field match officials. De VAR en A-VAR zijn de video match officials en staan de scheidsrechter bij in overeenstemming met het VAR-protocol zoals omschreven door IFAB. De overige match officials staan onder leiding van de scheidsrechter. In het geval van ongepaste inmenging of ongepast gedrag, zal de scheidsrechter hen van hun taak ontheffen en verslag opmaken voor de bevoegde autoriteiten. Met uitzondering van de reserve assistent-scheidsrechter, helpen de on-field match officials de scheidsrechter met overtredingen en inbreuken wanneer ze over een duidelijker beeld beschikken dan de scheidsrechter. Zij dienen te reageren bij ernstige feiten of andere incidenten die plaats vonden buiten het gezichtsveld van de scheidsrechter en andere match official. Zij moeten de scheidsrechter toelichten bij het opmaken van zijn verslag.. Zij moeten de scheidsrechter en match officials adviseren bij de opmaak van het rapport. De on-field match officials assisteren de scheidsrechter bij de inspectie van het speelveld, de ballen waarmee gespeeld wordt, de uitrusting van de spelers en houden de tijd, doelpunten, waarschuwingen, enz. Het moet duidelijk zijn dat als de scheidsrechter niet in staat is om de wedstrijd aan te vangen of verder te zetten, de vierde scheidsrechter of de eerste assistent-scheidsrechter of eerste bijkomende assistent-scheidsrechter de wedstrijd over neemt.

VERPLAATSING VAN DE ASSISTENT-SCHEIDSRECHTER

- Een uitstekende fysieke conditie is een absolute must om de verplaatsingen van de assistent-scheidsrechter optimaal uit te voeren en steeds op dezelfde hoogte van de voorlaatste verdediger te blijven. Deze conditie steunt in hoofdzaak op volgende pijlers:
 - vlot kunnen versnellen en van ritme veranderen, snelheid, uithouding en beweeglijkheid.

WIJZE VAN VERPLAATSING

- De assistent dient zich zoveel mogelijk zijdelings te verplaatsen om een breed zicht op het volledige speelveld te houden.
- Verplaats je voorwaarts indien de spelontwikkeling dit vereist/vraagt.
- De achterwaartse verplaatsing wordt afgeraden.

VERPLAATSING TIJDENS HET SPEL

- De assistent moet, indien nodig, het spel volgen tot aan de doellijn.
- Verplaatsingen dienen steeds buiten het speelveld te gebeuren.
- Verlaat nooit de voorlaatste verdediger om problemen in de neutrale zone op te lossen.
- Indien nodig, bij een vrije schop in de onmiddellijke omgeving van de assistent, mag hij zich naar de plaats van de bal begeven om de tegenstrevers op reglementaire afstand te plaatsen.

BINNEN OF BUITEN HET STRAFSCHOPGEBIED

Binnen: verplaats u enkele passen richting doellijn.

Buiten: verplaats u enkele passen richting middenlijn.

- Na het trappen van een strafschop, neemt de assistent zo vlug mogelijk zijn plaats in. Dit mag gebeuren door het afsnijden van de hoek.
- Bij zware incidenten dient de dichtstbijzijnde assistent-scheidsrechter zich naar de plaats van het gebeuren te begeven om de scheidsrechter te helpen. Bij MASS komen beide assistenten de scheidsrechter helpen en vormen een driehoek om zo visueel alles goed te kunnen waarnemen om nadien in overleg met de scheidsrechter de nodige disciplinaire sancties te geven.

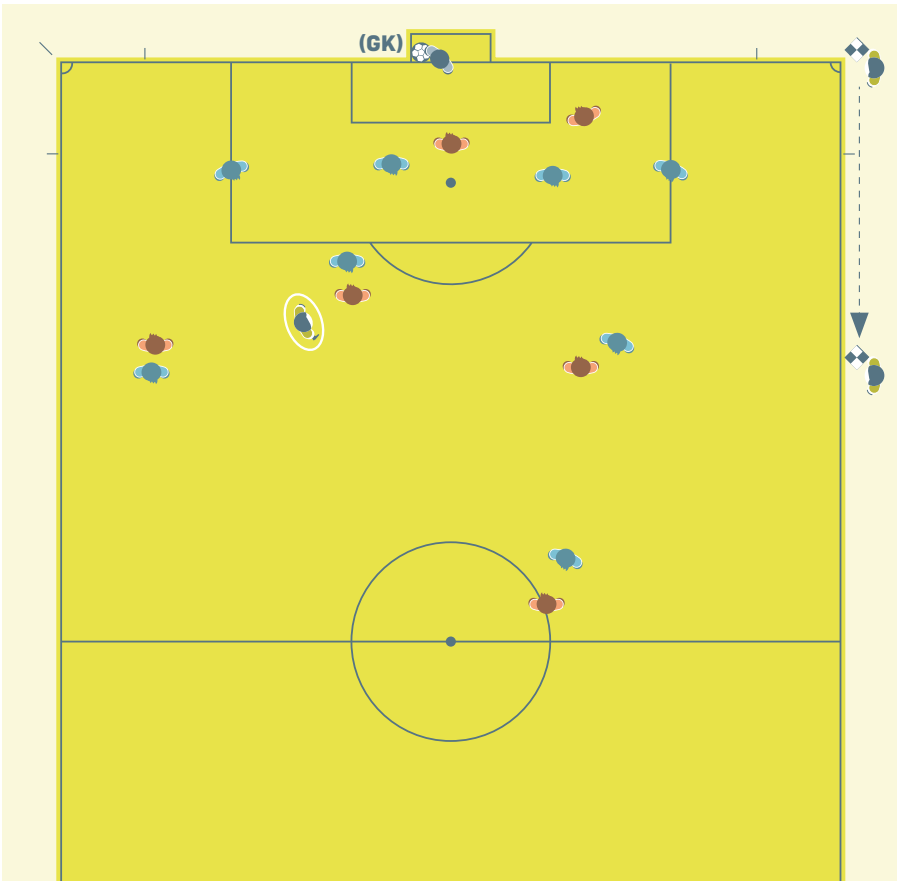
VERPLAATSING VAN DE ASSISTENT-SCHEIDSRECHTER

VERPLAATSING BIJ WISSEL

- De assistent moet zich zo snel mogelijk naar de middenlijn begeven (behalve indien de scheidsrechter er dichterbij staat en zich van deze taak kwijft of als er een vierde official is). Nadat de wissel werd uitgevoerd dient de assistent-scheidsrechter zich zo vlug mogelijk naar zijn plaats ter hoogte van de voorlaatste verdediger te begeven.

NA EEN GELDIG DOELPUNT

- Na oogcontact met de scheidsrechter, dient de assistent een twintigtal meter voorwaarts langs de zijlijn naar de middenlijn te lopen met het gezicht naar het speelveld gericht.
- Bij betwisting sprint de assistent-scheidsrechter tot aan de middenlijn.

BUITENSPEL

- Een speler bevindt zich in buitenspelpositie indien hij dichterbij de doellijn van de tegenstrever staat dan de bal en de voorlaatste tegenstrever.
Opgelet: één veldspeler volstaat dus niet indien de doelverdediger voorbij gespeeld is.
- De beoordeling van het buitenspel dient te gebeuren op het ogenblik dat de bal gespeeld wordt door een ploegmaat.
- Zich in buitenspelpositie bevinden is geen overtreding op zich.
- Om te vermijden een buitenspelpositie te signaleren, wacht de assistent best een fractie van een seconde zodat hij kan oordelen in welke richting de bal gaat en of die wel voldoende ver van de betrokken speler getrapt wordt.
- Buitenspel signaleert men zelden te traag wel vaak te vlug: **WAIT AND SEE**
- **Een speler bevindt zich niet in buitenspelpositie indien hij:**
 - op eigen speelhelft staat (middenlijn inbegrepen) of
 - gelijk staat met de voorlaatste tegenstrever of
 - gelijk staat met de twee laatste tegenstrevers
- **Een speler wordt niet voor zijn buitenspelpositie bestraft indien hij de bal rechtstreeks ontvangt uit een:**
 - inworp
 - doelschop
 - hoekschop
- **Om correcte beslissingen te nemen, moet de assistent-scheidsrechter rekening houden met:**
 - de plaats van de spelers bij het vertrek van de bal
 - de beweging van de bal (richting, snelheid, afstand, deviatie)
 - de actieve deelname van de speler:
 - ingrijpen in het spel
 - de tegenstrever beïnvloeden
 - voordeel uit zijn positie halen
- De buitenspelpositie van een aanvaller is strafbaar indien bij de voorzet van de ploegmaat, een tegenstrever de bal niet bewust speelt of laat afwijken.
- Inzake 'bewust' spelen wordt verwezen naar de verduidelijking onder regel 11 – punt 2.
- Bij twijfel omtrent een buitenspel-overtreding moet niet worden gevlagd (dit moet de aanvallende ploeg beoordelen).
- Indien een verdediger zich vrijwillig buiten het speelveld terugtrekt, om een tegenstrever buitenspel te plaatsen, mag er geen buitenspel gevlagd worden.
- Een speler in buitenspelpositie die de bal ontvangt van een tegenspeler die

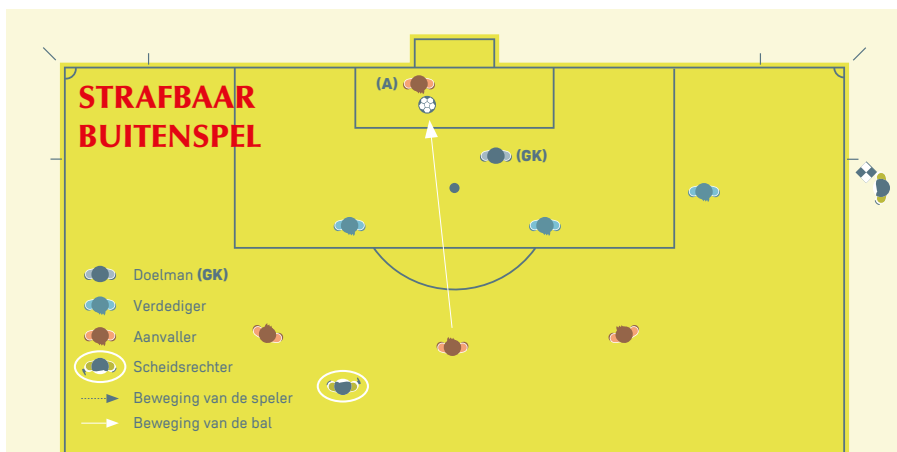
BUITENSPEL

bewust de bal speelt, behalve wanneer het gaat om een tegenspeler die bewust de bal 'saved' wordt niet beschouwd als voordeel halen uit zijn positie. Inzake 'bewust' spelen wordt verwezen naar de verduidelijking onder regel 11 – punt 2.

- **“Dichter bij de doellijn van de tegenpartij”** betekent:
 - dat om het even welk deel van zijn hoofd, lichaam of voeten dichterbij de doellijn van de tegenpartij is dan zowel de bal als de voorlaatste tegenstrever. De armen zijn hierbij niet inbegrepen.
- **Nota Bene:** *het is niet noodzakelijk dat er een duidelijke ruimte (Airspace) zichtbaar is tussen de beide spelers. Het volstaat dat de aanvaller zich een klein beetje voor de voorlaatste tegenstrever bevindt.*
- **“Ingrijpen in het spel”** betekent:
 - het spelen of raken van de bal die door een ploegmaat is gespeeld of geraakt.
- **“Een tegenstrever in diens spel beïnvloeden”** betekent:
 - voorkomen dat een tegenstrever de bal kan spelen of in staat is te spelen door duidelijk het gezichtsveld of de bewegingen van de tegenstrever te blokkeren, of het maken van een gebaar of beweging die, naar het oordeel van de scheidsrechter, een tegenstrever misleidt of afleidt.
- **“Voordeel trekken uit zijn buitenspelpositie”** betekent:
 - het spelen van de bal die terugkomt van de doelpaal, de doellat of een tegenstrever in de richting van de speler die zich in buitenspelpositie bevindt.
- **Wedstrijden met VAR:**

In wedstrijden waarbij de scheidsrechter ondersteund wordt door een VAR-team (JPL, Crocky-cup), is het aangewezen om twijfelachtige buitenspelsituaties waaruit een doelpunt kan voortkomen, te laten doorgaan. In geval van een verkeerde beoordeling door de AR, kan deze rechtgezet worden door de Video Assistant Referee (VAR).

BUITENSPEL

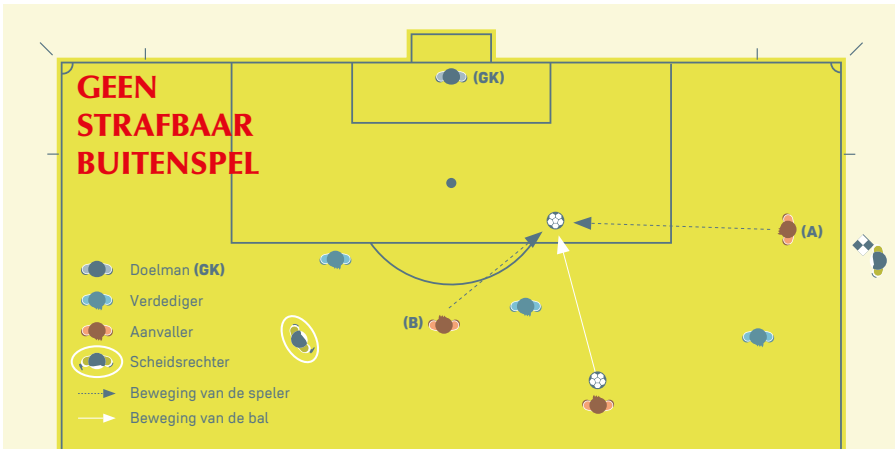

De aanvaller (A) die in buitenspelpositie staat en die geen tegenspeler beïnvloedt, raakt de bal. De assistent-scheidsrechter moet signaleren voor buitenspel op het moment dat de speler de bal raakt.

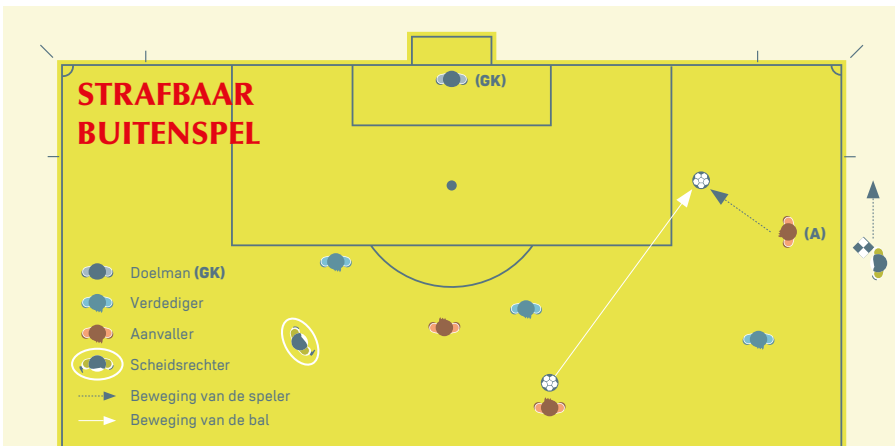

De aanvaller (A) staat in buitenspelpositie. Hij beïnvloedt geen enkele tegenspeler en raakt de bal niet. De speler kan niet worden bestraft voor buitenspel.

BUITENSPEL

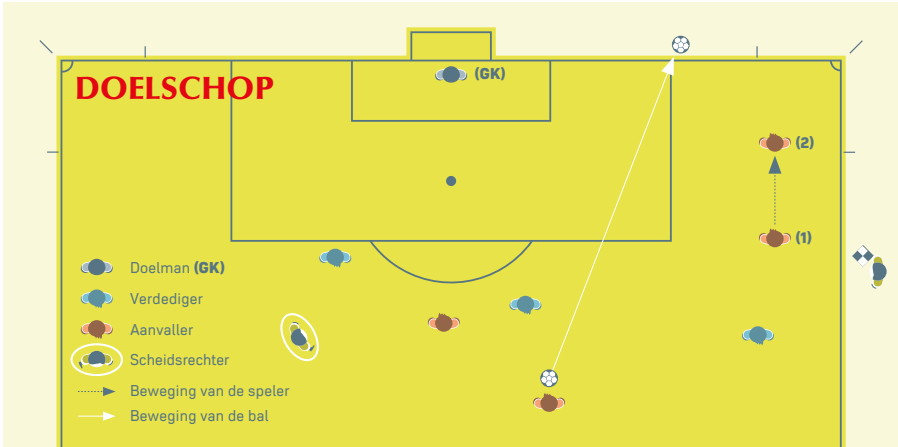

Een aanvaller in buitenspelpositie (A) loopt richting de bal en een ploeggenoot (B) die geen buitenspel staat loopt eveneens naar de bal en speelt deze. (A) raakte de bal niet, dus kan niet worden bestraft.

Een speler in buitenspelpositie (A) moet worden bestraft voordat hij de bal raakt of speelt, als naar het oordeel van de assistent-scheidsrechter, geen andere ploeggenoot die geen buitenspel staat de mogelijkheid heeft de bal te spelen.

BUITENSPEL

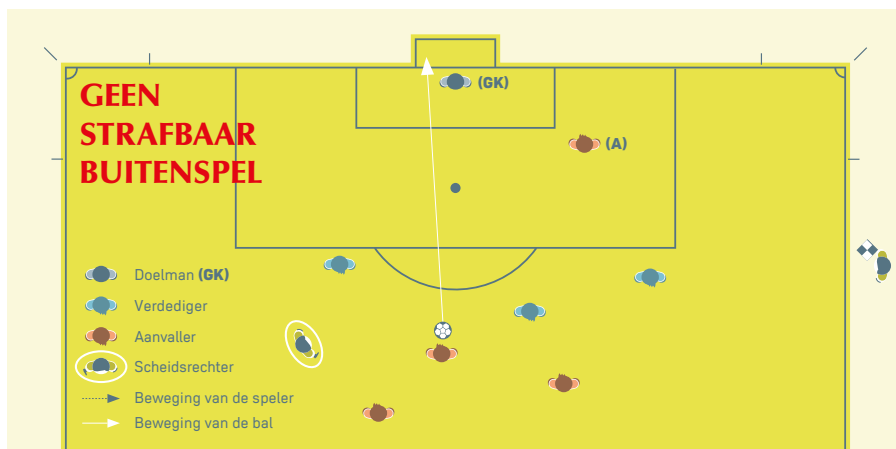

Een aanvaller in buitenspelpositie (1) loopt richting de bal en raakt deze niet. De assistent-scheidsrechter moet een doelschop toekennen.

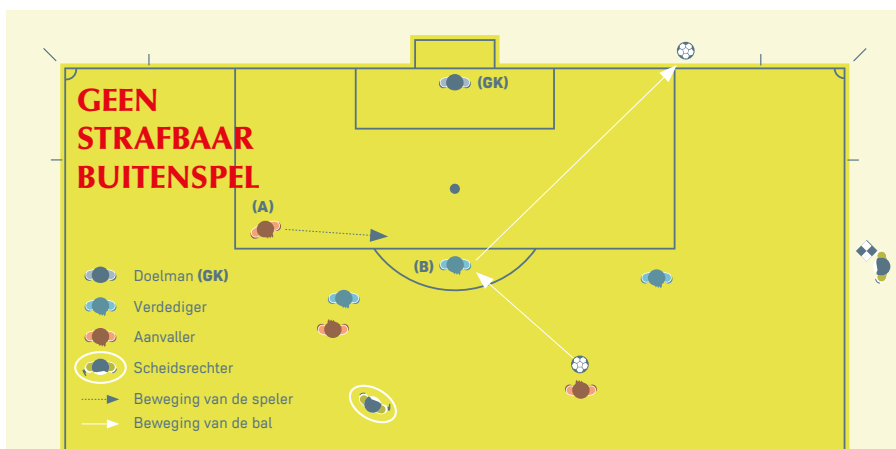

Een aanvaller in buitenspelpositie (A) belemmert duidelijk het zicht van de doelverdediger. De speler moet worden bestraft omwille van het verhinderen dat een tegenspeler de bal speelt of kan spelen.

BUITENSPEL

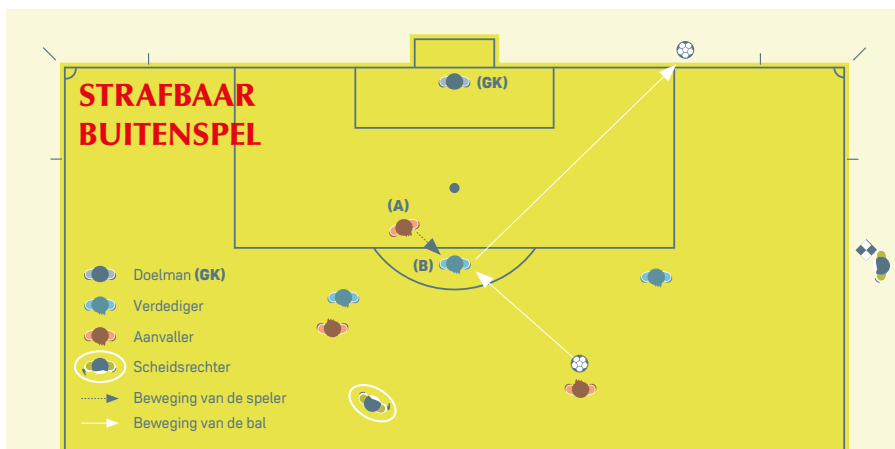

Een aanvaller in buitenspelpositie (A) belemmert het zicht van de doelverdediger niet en gaat ook geen duel aan met een tegenspeler om de bal te veroveren.

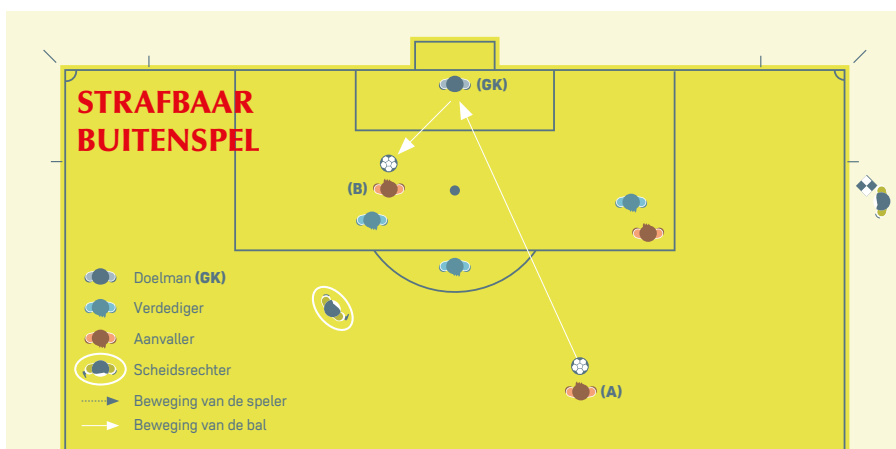

Een aanvaller in buitenspelpositie (A) loopt richting de bal, maar verhindert niet dat de tegenspeler (B) de bal speelt of kan spelen. (A) gaat geen duel aan met tegenspeler (B) om de bal te veroveren.

BUITENSPEL

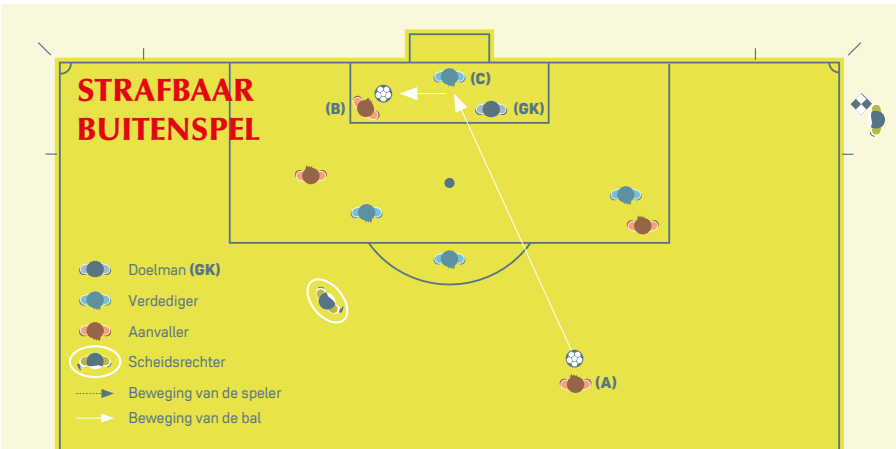

Een aanvaller in buitenspelpositie (A) loopt richting de bal en verhindert dat de tegenspeler (B) de bal speelt of kan spelen, door een duel om de bal aan te gaan. (A) gaat een duel om de bal aan met (B).

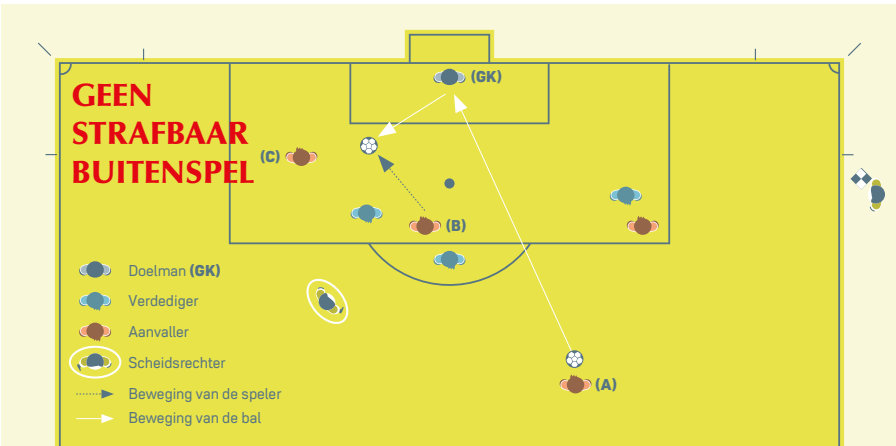

Een aanvaller in buitenspelpositie (B) wordt bestraft als hij een bal speelt of raakt die terugkomt van een doelverdediger of van richting is veranderd door een doelverdediger, of is gespeeld in het geval van een bewuste redding door de doelverdediger, als hij zich in buitenspelpositie bevond op het moment dat bal geraakt of gespeeld werd door een ploeggenoot (A).

BUITENSPEL

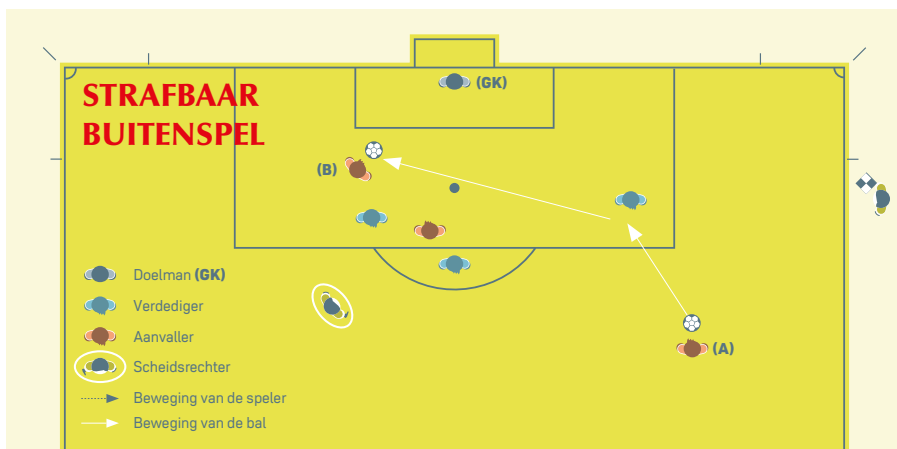

Een aanvaller in buitenspelpositie (B) wordt bestraft als hij een bal speelt of raakt die terugkomt van een verdediger of van richting is veranderd door een verdediger, of is gespeeld in het geval van een bewuste redding door de verdediger (C), als hij zich in buitenspelpositie bevond op het moment dat bal geraakt of gespeeld werd door een ploeggenoot (A).

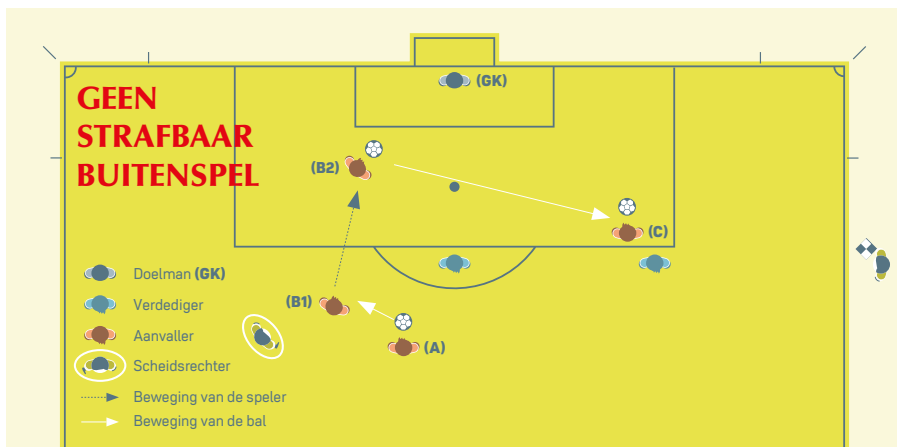

Het schot van ploeggenoot (A) komt terug van de doelverdediger. (B) staat geen buitenspel en speelt de bal. (C) die buitenspel staat, wordt hiervoor niet bestraft, omdat hij geen voordeel haalt uit zijn positie omdat hij de bal niet raakt.

BUITENSPEL

Het schot van ploeggenoot (A) komt terug van of wordt van richting veranderd door een tegenspeler. De bal komt terecht bij aanvaller (B) die wordt bestraft wegens het spelen of raken van de bal, terwijl hij zich hiervoor in buitenspelpositie bevond.

Een aanvaller (C) in buitenspelpositie grijpt niet in in het spel van de tegenspeler op het moment dat ploeggenoot (A) de bal naar speler (B1) speelt die niet buitenspel staat. (B1) loopt richting het doel van de tegenspeler en speelt de bal (positie B2) naar ploeggenoot (C). Aanvaller (C) stond niet in buitenspelpositie toen de bal werd gespeeld en kan dus niet worden bestraft.

SAMENWERKING MET DE SCHEIDSRECHTER

ONDERRICHTINGEN

- Vóór iedere wedstrijd moet de scheidsrechter zijn onderrichtingen geven, zelfs indien de assistent reeds verscheidene malen heeft samengewerkt met dezelfde scheidsrechter.
- Indien de scheidsrechter geen onderrichtingen geeft, moet de assistent erom vragen.
- De onderrichtingen moeten volledig zijn om voorbereid te zijn op iedere situatie en mogen niet in tegenspraak zijn met de instructies van het Referee Office.
- Bij onduidelijkheden moet de assistent-scheidsrechter nadere toelichting vragen.

VISUEEL CONTACT EN RADARFUNCTIE

- Om een zeer goede samenwerking te bekomen, moet er visueel contact zijn met de scheidsrechter, de andere assistent-scheidsrechter en de vierde official (indien aanwezig).
- Elke onregelmatigheid dient door minstens één van de officials opgemerkt.
- De assistent heeft een radarfunctie, waaraan gedurende heel de wedstrijd niets mag ontsnappen.
- Wees preventief om incidenten te vermijden.
- Niet te vlug op het speelveld komen, wel in het oog houden wie wat doet.
- Enkele voorbeelden van onregelmatigheden die de assistent moet zien:
 - slag of trap buiten het gezichtsveld van de scheidsrechter
 - opwarming van wisselspeler langs de verkeerde kant
 - een speler die een tweede gele kaart krijgt en niet wordt uitgesloten
 - meer dan het toegelaten aantal wissels
 - na een spelonderbreking de juiste hervatting en de plaats ervan kunnen aanduiden
- Indien de scheidsrechter een strafs chop toekent, moet de assistent overzicht over het gebeuren houden terwijl hij doorloopt naar de hoekschopvlag om vervolgens al stappend en kijkend de gekende positie in te nemen.

TUSSENKOMST IN SPELOVERTREDINGEN

- **Basisprincipe:** het komt in de eerste plaats aan de scheidsrechter toe om overtredingen te bestraffen.
- De assistent moet een overtreding, een onsportief gedrag of een brutaliteit signaleren door zijn vlag in de hoogte te steken (noodsignaal toepassen) wanneer

SAMENWERKING MET DE SCHEIDSRECHTER

hij beter geplaatst is dan de scheidsrechter en deze de overtreding niet bestraft heeft (zelfs in het strafschoopgebied).

- Ook als de scheidsrechter niets heeft gezien moet de assistent tussenkomen. Het beepsignaal/oortjes moet worden gebruikt indien hij bijkomende inlichtingen aan de scheidsrechter wenst te verstrekken over de overtreding of indien de scheidsrechter het vlagsignaal niet heeft gezien. Het beepsignaal/oortjes mag enkel aanvullend aan het vlagsignaal worden gebruikt.
- Het is zeer belangrijk dat men tijdens de wedstrijdvoorbereiding spreekt over de tussenkomst in geval van overtredingen: tussenkomst noodzakelijk bij overtredingen met de hand en bij brutaliteiten. Voorzichtigheid geboden volgens de instructies van de scheidsrechter bij de overtredingen met de arm of de voet.
- Alvorens een overtreding te signaleren, moet de assistent nagaan of het niet opportuun is om voordeel te laten.
- Alle zware overtredingen (trap, slag, spuwen, enz.) moeten onmiddellijk, zonder spelstilstand af te wachten, aan de scheidsrechter met een noodsignaal gesignaleerd worden. Blijf geconcentreerd op het nummer van de speler, op de plaats en de aard van de overtreding, op de spelhervatting teneinde deze gegevens aan de scheidsrechter te kunnen meedelen.
- De assistent-scheidsrechter moet tussenkomen wanneer:
 - bij doelschop en vrije schop voor de verdedigers in hun eigen strafschoopgebied de bal geraakt wordt alvorens hij in het spel is
 - Bij doelschop de bal niet op de juiste plaats ligt
 - De doelverdediger de bal met de handen ontzet buiten zijn strafschoopgebied
 - Bij vrije schop in de omgeving van de assistent of bij hoekschop, de spelers de reglementaire afstand niet respecteren
 - Bij vrije schop in de onmiddellijke omgeving van de assistent-scheidsrechter de plaats van spelhervatting niet wordt gerespecteerd
 - Incidenten dreigen of zich voordoen in de omgeving van de assistent. Hij moet de schuldige(n) kunnen aanwijzen
 - Een onregelmatigheid vaststelt juist vóór de aanvang van een speelhelpt
 - Na spelonderbreking, een hervatting met scheidsrechtersbal in de omgeving dient uitgevoerd te worden (bepalen van de juiste plaats / de bal nemen)
 - Meer wissels toegestaan worden dan reglementair toegelaten
 - Het spel foutief hervat wordt
 - De scheidsrechter zich vergist bij het toekennen van disciplinaire sancties
- De assistent komt niet tussen wanneer:
 - De doelverdediger de “zes seconden”-regel overtreedt
 - De inworp niet wordt uitgevoerd op de juiste plaats
- De assistent-scheidsrechter komt alleen tussen wanneer de scheidsrechter de volgende gevallen niet bestraft of zich vergist:

SAMENWERKING MET DE SCHEIDSRECHTER

- De doelverdediger raakt de bal met de handen nadat hij deze rechtstreeks heeft ontvangen uit inworp genomen door een ploegmaat
- De doelverdediger raakt de bal met de handen nadat deze hem doelbewust door een ploegmaat met de voeten werd toegespeeld
- De doelverdediger de bal weer met de handen aanraakt nadat hij deze in het spel heeft gebracht en zonder dat deze door een ander speler geraakt werd

BEVESTIGING VAN BESLISSINGEN VAN DE SCHEIDSRECHTER

- **Principe:** de bevestiging van beslissingen heeft tot doel de goede samenwerking tussen het trio aan te tonen.
- De assistent zal volgende afspraken in acht nemen:
 - Bevestiging gebeurt slechts in uw zone
 - Bevestiging moet vrijwel gelijktijdig met het fluitsignaal van de scheidsrechter gebeuren. Laattijdige bevestiging heeft geen enkele zin
 - De assistent-scheidsrechter moet goed visueel contact hebben met de scheidsrechter om te vermijden dat een tegenstrijdige richting aangeduid wordt
 - Foute beslissingen van de scheidsrechter hoeft de assistent niet te bevestigen
 - De bevestiging bestaat enkel uit het aanduiden van de richting

NEUTRALE ZONE

- De assistent moet er over waken dat enkel “toegelaten personen” op de bank zitten en ook blijven zitten
- Slechts één trainer per ploeg mag in de technische zone instructies geven en er permanent rechtstaan, zonder evenwel de assistent te hinderen in de uitvoering van zijn taak
- De assistent zal kalm en tactvol optreden tegen personen die zich in de neutrale zone misdragen. Als er geen resultaat wordt geboekt, zal hij tijdens een spelonderbreking de scheidsrechter op de hoogte brengen
- Bij zware incidenten of bij spelbeïnvloeding (speler komt zonder toelating op het speelveld en mengt zich onmiddellijk in het spel) moet er onmiddellijk, via het noodsignaal, de aandacht van de scheidsrechter gevraagd worden
- Na een doelpunt moet de assistent begrip hebben voor de vreugde-uitingen, maar moet trachten te vermijden dat personen op het speelveld komen
- De assistent moet controleren of er in de technische zone gerookt wordt. Roken is verboden in de technische zone. De assistent-scheidsrechter moet tussenkomen indien dit niet wordt gerespecteerd

KWETSUUR VAN EEN SPELER

- De assistent moet trachten te voorkomen dat een verzorger en/of dokter het

SAMENWERKING MET DE SCHEIDSRECHTER

speelveld betreden zonder de toelating van de scheidsrechter af te wachten

- Laat niet toe dat een gekwetste speler zich laat verzorgen op het speelveld of op de zijlijn (één voet binnen, één buiten het speelveld). De speler moet in dit geval het speelveld verlaten op voldoende afstand van de zijlijn en de assistent moet erover waken dat hij niet gestoord wordt in de uitoefening van zijn taak
- De assistent mag geen toelating geven aan een verzorgde speler om opnieuw het speelveld te betreden. Hij moet het teken van de scheidsrechter afwachten
- Wanneer de assistent-scheidsrechter vaststelt dat een speler bloedt op het speelveld, moet hij dit bij de eerste spelstilstand aan de scheidsrechter signaleren door zijn vlag in de hoogte te steken

WISSEL VAN EEN SPELER

- De assistent moet er over waken dat de wisselers (maximum drie per ploeg) zich opwarmen achter de eerste assistent-scheidsrechter in een uitrusting die hen duidelijk onderscheidt van de effectieve spelers
- De wissel mag pas aangevraagd worden
 - tijdens een spelonderbreking
 - indien de wisselers klaar staat aan de middenlijn
 - indien de verplichte wisselborden klaar zijn
- Wanneer de assistent het conventionele teken (vlag signaal) om te wisselen heeft gegeven, mag hij zijn plaats niet verlaten vooraleer het zeker is dat de scheidsrechter zijn signalisatie heeft opgemerkt en hierop ingaat
- Een wissel gebeurt ter hoogte van de middenlijn
- Ga na of de kledij in orde is: studs, scheenbeschermers, span- of thermobroek, geen juwelen, gevaarlijke voorwerpen en juiste ondershirt
- Raak de wisselers niet aan en zeg hem dat hij het speelveld niet mag betreden zonder het toelatingsteken van de scheidsrechter
- Laat niet toe dat de wisselers het speelveld betreedt alvorens de te wisselen speler het speelveld verlaten heeft
- Blijf bij de wisselers tot deze het speelveld betreden heeft
- De beide assistent-scheidsrechters moeten het aantal wissels noteren teneinde het toegelaten aantal wissels niet te overschrijden
- Na het voltooien van de wisselprocedure en vooraleer het spel wordt hervat, moet de assistent een teken geven aan de scheidsrechter om duidelijk te maken dat hij zijn plaatsing ter hoogte van de voorlaatste verdediger opnieuw heeft ingenomen
- Indien er een vierde official aanwezig is, voert deze de wisselprocedure

SAMENWERKING MET DE SCHEIDSRECHTER

uit. Indien er meerdere wissels tegelijkertijd doorgaan, moet de eerste assistent-scheidsrechter zich naar de middenlijn begeven ter ondersteuning

- Indien een ploeg al zijn wissels heeft opgebruikt, mogen er van betreffende ploeg geen spelers meer opwarmen

UITSLUITING VAN EEN SPELER

- Verwittig de scheidsrechter wanneer een uitgesloten speler het speelveld en de neutrale zone niet heeft verlaten
- Kom onmiddellijk tussen met het noodsignaal indien de scheidsrechter het spel wil hervatten of reeds hervat heeft terwijl de uitgesloten speler zich nog op het speelveld bevindt
- Kom tussen bij de eerste spelonderbreking door de vlag in de hoogte te steken wanneer de uitgesloten speler zich nog op de bank of in de neutrale zone bevindt
- Houd in de gaten of een uitgesloten speler zich nadien niet opnieuw in de neutrale zone of op de bank bevindt (eventueel in burgerkledij)

ALLERLEI

- Controleer de doelnetten vóór aanvang van iedere speelbeurt
- De assistent moet beletten dat een speler, die het speelveld verliet om zijn uitrusting in orde te brengen of om een bloedende kwetsuur te verzorgen, opnieuw het speelveld betreedt zonder toestemming van de scheidsrechter
- De assistent-scheidsrechter moet in het oog houden dat een speler, die zonder duidelijke reden het speelveld verliet, niets wijzigt aan zijn uitrusting (schoenbeschermers uitdoen, andere schoenen aantrekken, enz.) waardoor een controle en spelstilstand nodig zijn om opnieuw tot het speelveld toegelaten te worden, tenzij de controle kan gedaan worden door een assistent-scheidsrechter of vierde official en de scheidsrechter toelating geeft om het speelveld opnieuw te betreden
- Vestig discreet de aandacht van de scheidsrechter op het feit dat de kledij van een speler niet in orde is
- Fungeer niet als "ballenraper"
- Houd de tijd in het oog
- Vergeet geen reservemateriaal mee te nemen (fluitje, boekje, kaarten, balpen)
- Beide assistent-scheidsrechters zullen de gele en rode kaarten eveneens noteren, maar niet tegelijkertijd met de scheidsrechter

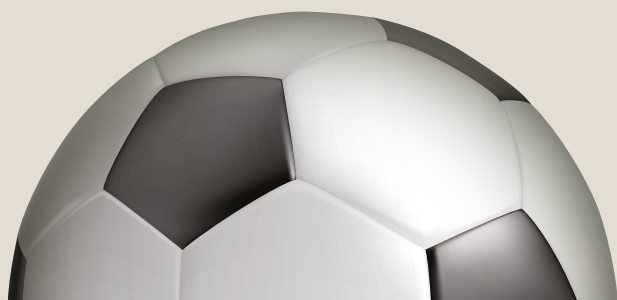

De technische zone

**Voetbal 8 vs 8
en 5 vs 5**

**Algemene
administratieve bepalingen**

**Administratieve bepalingen
in verband met de wedstrijd**

DE TECHNISCHE ZONE

Definitie

De technische zone is verplicht voor alle wedstrijden.

Op de speelvelden met een bank/dug-out, mag de technische zone zich zijdelings over een lengte van één meter uitstrekken langs weerszijden van de bank/dug-out en langs voor tot op één meter van de zijlijn.

Voor clubs in het recreatief voetbal zijn er geen verplichtingen met betrekking voor de plaatsen voor wisselers.

Op speelvelden zonder bank/dug-out strekt de technische zone zich uit langs weerskanten van de middenlijn, afzonderlijk voor elke ploeg, over een maximale lengte van vijf meter en tot op één meter van de zijlijn langs de voorkant.

Indien er geen technische zone werd afgebakend, moet er toch gespeeld worden en:

- moet de scheidsrechter deze inbreuk noteren op het wedstrijdblad in de rubriek opmerkingen
- worden technische en medische staf niet toegelaten in de neutrale zone

Rookverbod in de technische zone

Overtreding van het rookverbod door een wisselspeler of gewisselde speler

- gele kaart wegens onsportief gedrag en rode kaart bij recidive

Overtreding van het rookverbod door een team official

- gele kaart wegens het rookverbod te negeren en rode kaart bij recidive

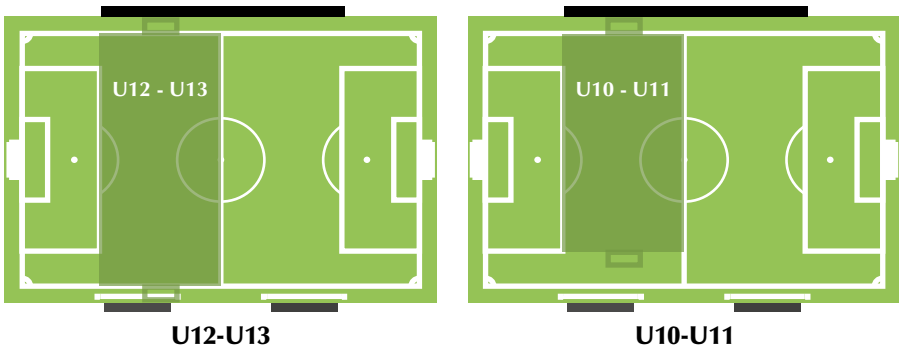
VOETBAL 8 vs 8 en 5 vs 5

1. Het speelveld voor het voetbal 8 tegen 8

1.1. De wedstrijden worden gespeeld op een deel van de helft van een normaal terrein, in de breedterichting, en waarbij de begrenzingen worden gevormd door:

1.1.1. Voor de U12 en U13: de middellijn en het doelgebied, over de ganse breedte van het veld.

1.1.2. Voor de U10 en U11: de middellijn en het strafschopgebied, vanaf de zijlijn tot aan de tegenoverliggende verlenging van het strafschopgebied.

1.2. Ze kunnen ook doorgaan op de door de KBVB erkende voetbalpleinen ingericht voor deze wedstrijden, en waarbij de afmetingen mogen schommelen tussen:

U12 en U13: lengte: 50 tot 60 meter; breedte: 40 tot 45 meter.

U10 en U11: lengte: 40 tot 50 meter, breedte: 30 tot 35 meter

2. Het speelveld voor het voetbal 5 tegen 5

2.1. De wedstrijden worden gespeeld op een gedeelte van een normaal speelveld met als afmetingen 35 meter bij 25 meter.

2.2. Ze kunnen ook doorgaan op de door de KBVB erkende voetbalpleinen ingericht voor deze wedstrijden, en waarbij de afmetingen 35 meter bij 25 meter zijn.

1. Bepalingen voor speelvelden 8/8 en 5/5

2.1. De binnenafmeting van de doelen is 5 x 2 meter. De doelen dienen stevig vastgehecht te worden in de grond.

2.2. De minimumbreedte van de doelpalen is 7,5 centimeter.

2.3. Het doelgebied is een fictieve zone in een straal van 8 meter vanaf het midden van het doel.

2.4. Er is geen strafschoop- of hoekschoopgebied.

2.5. Wanneer het speelveld gevormd wordt door een deel van een normaal terrein, wordt er zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de bestaande afbakening. Voor de andere afbakeningen gebruikt men lage kegels (topjes), een dunne lijn van wit zand of andere gehomologeerde belijningsproducten.

2.6. De neutrale zone mag bestaan uit een ruimte rondom het speelveld, vrij van enige hindernis, ten einde een voldoende veiligheid te garanderen aan de scheidsrechter, spelers en officials.

2.7. Tijdens een wedstrijd is de toegang tot de neutrale zone en beschermingszone verboden voor onbevoegden. De bevoegde personen zijn toegelaten buiten de speeloppervlakte van het voorziene speelveld.

4. Andere bijzonderheden voor de wedstrijdvormen 8/8 en 5/5

	5/5	8/8
Regel 4: Schoeisel	Er mogen enkel multistuds of pantoffels worden gebruikt. Het dragen van schoenen met aluminiumnoppen is verboden.	
Regel 8: Aftrap Begin van het spel	Bij de aanvang van elke speelhelpt of ieder quarter, en na ieder doelpunt wordt de aftrap gegeven in het midden van het veld. De tegenstrevers moeten minstens op 8 meter staan.	
Regel 11: Buitenspel	De buitenspelregel wordt niet toegepast.	
Regel 12: Gele en rode kaarten	Gele en rode kaarten zijn van toepassing. Gele kaarten worden niet geboekt. Bij rode kaart volgt een scheidsrechtersverslag.	
Regel 13: Vrijschoppen	Alle vrijschoppen zijn indirect. Bij een vrijschop moeten de tegenstrevers minstens op 8 meter van de bal staan. Wanneer een fout begaan wordt op minder dan 8 meter van het doel, wordt de vrijschop genomen op 8 meter van de doellijn.	
Regel 14: Strafschop	Deze regel wordt niet toegepast.	
Regel 15: Inworp	Wordt vervangen door indribbelen of een pass over de grond. De speler die indribbelt of intrapt kan niet rechtstreeks scoren. De tegenstrevers moeten minstens op 3 meter staan.	Inworp.
Regel 16: Doelschop	Wordt vervangen door indribbelen of een pass over de grond. De speler die indribbelt of intrapt kan niet rechtstreeks scoren. De tegenstrevers moeten zich buiten het doelgebied (*) bevinden tot de bal in het spel is gebracht.	De doelschop gebeurt volgens de Spelregels vanuit het fictief doelgebied.
	In de Elite kampioenschappen tot en met U12: doelman mag indribbelen.	
Koppen	De bal mag niet vrijwillig met het hoofd geraakt worden. Indien de speler dit toch doet, wordt een indirecte vrijschop gegeven aan de tegenpartij.	Koppen toegelaten
(*) Art. B6.116: Het doelgebied is een fictieve zone in een straal van 8 meter vanaf het midden van het doel.		

ALGEMENE ADMINISTRATIEVE BEPALINGEN

1. RefAssist

Iedere mededeling of vraag:

- van het Departement Arbitrage Voetbal Vlaanderen (DAVV) aan de scheidsrechter of
- van de scheidsrechter aan het DAVV moet gebeuren:
- via RefAssist inloggen met e-mailadres te raadplegen of
- via e-mail (referee@voetbalvlaanderen.be) of
- via briefwisseling
(Voetbal Vlaanderen, Romeinsesteenweg 468 - 1853 Strombeek-Bever) of
- via telefoon (02.477 12 45 - keuzemenu: arbitrage)

Attesten (ziekte, werkgever, enz.) dienen per brief of per e-mail ingediend te worden.

2. Vragenlijst

Eén keer per seizoen kan aan iedere scheidsrechter gevraagd worden een vragenlijst in te vullen en binnen de vooropgestelde termijn terug te sturen.

Latere wijzigingen aan deze vragenlijst moeten via RefAssist aangepast worden.

3. Verlofaanvraag

De verlofaanvragen moeten te allen tijde minstens drie weken op voorhand via RefAssist ingediend worden. Een laattijdige verlofaanvraag wordt, behoudens overmacht, als een afzegging beschouwd.

Zelfs al is de scheidsrechter niet aangeduid, toch blijft hij, volgens de instructies van het DAVV, ter beschikking.

4. Afmelding (ziekte, professionele redenen...)

Bij een afmelding via de afmeldknop dient steeds de reden te worden vermeld. Een afmelding zonder reden wordt gelijkgesteld met een afwezigheid waaraan de nodige gevolgen kunnen worden gekoppeld zoals omschreven in het hoofdstuk “deontologie en discipline” in het werkplan.

In functie van het niveau waar wordt gearbitreerd dient vanaf een bepaald aantal afmeldingen een volgende afmelding gestaafd te worden met de nodige bewijsstukken (zie werkplan).

5. Afwezigheid op wedstrijd

De naam van de afwezig/gekwetste (assistent)-scheidsrechter moet door de vervangende scheidsrechter op het wedstrijdblad vermeld worden.

De naam van de afwezige/gekwetste (assistent)-scheidsrechter moet door de scheidsrechter op het wedstrijdblad vermeld worden.

Een afwezige scheidsrechter of assistent-scheidsrechter moet zich binnen 24 uur rechtvaardigen.

6. Tijdelijke onderbreking van de loopbaan

Na een inactiviteit van één seizoen is het DAVV niet verplicht de scheidsrechter opnieuw op te nemen in de categorie waartoe hij behoorde.

7. Activiteiten

Elke activiteit, georganiseerd door het DAVV is verplicht voor de opgeroepen scheidsrechters.

8. Verschijning voor de officiële comités

Verplaatsingskosten

Indien men voor een officiële instantie opgeroepen wordt, mag men enkel zijn verplaatsingskosten, berekend op basis van het blokkensysteem, aanrekenen.

Zittingsvergoedingen

Een scheidsrechter heeft recht op een zittingsvergoeding van **11,90** euro.

Loonverlies (B11.256 en B11.257)

Loonverlies, winstderving, of verlies van een vakantiedag, kunnen vergoed worden, op voorwaarde dat de scheidsrechter:

- het disciplinair comité bij de ontvangst van zijn oproeping hiervan op de hoogte brengt en deze beslist dat de oproeping behouden blijft.
- de nodige bewijsstukken voorlegt (attest van werkgever of verklaring op eer voor degene die in de onmogelijkheid verkeert een dergelijk attest te bekomen).

Indien aan deze dubbele voorwaarde (contact met het disciplinair comité + voorleggen van de bewijsstukken) niet wordt voldaan, wordt iedere tussenkomst automatisch verworpen.

Aanwezigheid

Iedereen die wordt opgeroepen, moet alles in het werk stellen om op het voorziene uur aanwezig te zijn.

9. Houding tegenover de pers

Het afleggen van verklaringen voor de pers, onder eigen verantwoordelijkheid, is toegelaten.

Het DAVV wordt hiervan idealiter op de hoogte gebracht.

10. Houding tegenover de sociale media

De sociale media (Facebook, Twitter, enz.), aanvankelijk een hype, zijn stilaan onderdeel van ons leven geworden.

Het DAVV heeft er dan ook geen enkel probleem mee dat scheidsrechters op deze media actief zijn, op voorwaarde dat dit actief zijn geen schade berokkent aan derden in het algemeen of aan de Voetbal Vlaanderen in het bijzonder. Tevens wenst het DAVV in herinnering te brengen dat iedereen verantwoordelijk blijft voor zijn of haar berichten op deze media.

11. Verbodsbepalingen

Het is de scheidsrechters verboden:

- a. als speler deel te nemen aan
 - kampioenschap- of bekerwedstrijden.
 - vriendschappelijke wedstrijden, op de dag vóór een kampioenschapswedstrijd, die zij moeten leiden.

Deze bepalingen gelden niet voor de scheidsrechters van categorie H.
- b. persoonlijke uitnodigingskaarten aan anderen af te staan. Bij andere sancties hem opgelegd door het DAVV, in de toekomst geen uitnodigingen meer ontvangen.
- c. vriendschappelijke wedstrijden, toernooien, enz. te leiden, zonder het voorafgaandelijk akkoord van het DAVV.
- d. te vertoeven in de kleedkamer van een collega of in de neutrale zone.
- e. om het even welke officiële functie uit te oefenen. Mogen wel in de neutrale zone aanwezig zijn, de scheidsrechters die het beroep van dokter of kinesist uitoefenen of de functie van trainer waarnemen.
- f. voor de scheidsrechters categorie H, zonder afbreuk te doen aan Art. B6.77 van het Bondsreglement, een wedstrijd te leiden van de afdeling of reeks waarin de eerste ploeg van hun club van toewijzing of deze waarvoor zij tijdelijk gekwalificeerd zijn uitkomt.
- g. voor de scheidsrechters die ook trainer zijn, zonder afbreuk te doen aan B6.77 van het Bondsreglement een wedstrijd te leiden in de afdeling of reeks waarin ze training geven.
- h. op te treden als assistent-scheidsrechter voor hun club, behalve ter vervanging van een afwezige en officieel aangeduide assistent-scheidsrechter.
- i. hun club te vertegenwoordigen voor de bondsinstanties, in sportieve en/of disciplinaire aangelegenheden die het voorwerp uitmaken van een scheidsrechtersverslag of bij onderzoek van een actie aangaande de wedstrijdleiding. Dit verbod geldt niet voor de actieve scheidsrechter die is ingeschreven op het tableau van de Orde der Advocaten en die de bijstand of verdediging waarneemt voor en in de uitoefening van zijn beroep.
- j. die niet beschikbaar zijn om de functie van scheidsrechter/assistent te vervullen. Deze onbeschikbaarheid wordt gekenmerkt door het feit dat de scheidsrechter zo staat aangegeven in zijn RefAssist of met verlof is wegens privéredenen, ziekte, blessure of het voorwerp heeft uitgemaakt van een administratieve en/of disciplinaire sanctie.

12. Diefstal in de kleedkamers

De scheidsrechter brengt de thuisploeg onmiddellijk op de hoogte.

Hij brengt eveneens het DAVV op de hoogte, die hem de te volgen procedure zal melden.

De scheidsrechter wordt aangeraden geen grote geldsommen of waardevolle voorwerpen bij zich te hebben en te eisen dat zijn kleedkamer gedurende de wedstrijd gesloten wordt.

13. Uitstellen van wedstrijden wegens slechte weersomstandigheden

De bezochte club kan op eigen initiatief een wedstrijd voor jeugd en/of reserves uitstellen wanneer het speelveld door omstandigheden onbespeelbaar is.

De bezochte club kan dit via E-kickoff doen ten vroegste 48 uren op voorhand en ten laatste 3 uren voor de beginschop.

De betrokken partijen worden hiervan automatisch op de hoogte gesteld.

14. Forfait van een ploeg

Een club kan digitaal via E-kickoff een forfait betekenen voor eerste ploegen in de provinciale afdelingen, voor jeugd en/of reserves, ten laatste 4 uren voor de beginschop.

De betrokken partijen worden hiervan automatisch op de hoogte gesteld.

15. Sancties tegen scheidsrechters

Administratieve maatregelen

Zie werkplan

Disciplinaire straffen (B11.140)

De scheidsrechter die tekort komt aan andere dan de (on)rechtstreeks aan zijn functie verbonden verplichtingen kan een disciplinaire straf oplopen.

De disciplinaire straffen die kunnen uitgesproken worden tegen een scheidsrechter of assistent-scheidsrechter zijn:

- Berisping
- Blaam
- Geldboete
- Schorsing
- Schraping

De straffen die minder bedragen dan schorsingen voor drie wedstrijden brengen geen onderbreking in de loopbaan van die scheidsrechter mee, op voorwaarde dat deze scheidsrechter binnen de twee jaar na de definitieve uitspraak, geen nieuwe straf oploopt.

Tegen deze straffen is verhaal mogelijk bij Beroepscomité Voetbal Vlaanderen

16. Afleveren attesten - medicatie - fysieke testen

Scheidsrechters die **uitgenodigd** worden fysieke proeven af te leggen en die medicijnen nemen moeten dit, op eigen initiatief, **voor** de testen melden aan de geneesheer van dienst.

17. Scheidsrechters van de categorie H en scheidsrechters die functioneren als trainer

In beide gevallen dient het DAVV op de hoogte gebracht van een wijziging aan deze status want zij mogen:

- als speler geen wedstrijd leiden in de afdeling of reeks van de eerste ploeg van hun club van toewijzing
- als trainer geen wedstrijd leiden in de afdeling of reeks waarin ze training geven

ADMINISTRATIEVE BEPALINGEN IN VERBAND MET DE WEDSTRIJD

1. Voorbereiding van de wedstrijd

De scheidsrechter informeert zich over:

- zijn **aanduiding** en eventuele **wijzigingen** via RefAssist, gebruik makend van zijn gebruikersnaam en wachtwoord.
- de ligging van het **terrein** van de bezochte club en de **kleuren** van beide ploegen via www.rbfa.be en www.voetbalvlaanderen.be
- de **vergaderplaats** van de bezochte club (1ste, 2de en 3de amateur) via RefAssist
- **afgelaste wedstrijden** wegens weersomstandigheden via www.rbfa.be of www.voetbalvlaanderen.be
- Enkel deze aankondigingen, met uitsluiting van alle andere, worden als officieel beschouwd.

2. Uitrusting van de scheidsrechter

De uitrusting van de leden van het arbitrageteam moet verzorgd zijn.

Publiciteit op de uitrusting is toegelaten mits naleving van de FIFA-voorschriften en mits voorafgaande toestemming van het Bestuur Voetbal Vlaanderen.

3. Houding tegenover de clubleiders

Als vertegenwoordiger van de bond neemt de scheidsrechter een neutrale en discrete houding aan, zowel vóór, tijdens als na de wedstrijd, eventueel de receptie inbegrepen.

Bij poging tot omkoperij moet de scheidsrechter onmiddellijk het DAVV verwittigen.

4. De terreinafgevaardigde, de afgevaardigde van de bezoekende ploeg en de terreincommissarissen: de team officials.

De club, op wier terrein een wedstrijd gespeeld wordt, moet iemand afvaardigen om de functie van terreinafgevaardigde waar te nemen.

De terreinafgevaardigde moet:

- minstens 18 jaar oud zijn (B5.4 + B.6.81)
- ter beschikking zijn van de scheidsrechter (B.6.81):
 - 60 minuten vóór de aftrap (wedstrijden eerste ploeg)
 - 30 minuten vóór de aftrap (andere wedstrijden)
 - tijdens de wedstrijd (op een overeengekomen plaats in de neutrale zone)
 - tot deze na de wedstrijd vertrekt

Bij afwezigheid van een terreinafgevaardigde moet een speler van de bezochte club deze functie vervullen en mag hij niet meespelen tot de aankomst van een aangeslotene, die als terreinafgevaardigde kan optreden.

Indien de bezochte ploeg slechts met 7 spelers opkomt en dit aantal tot 6 daalt, omdat een speler als terreinafgevaardigde moet optreden, mag de wedstrijd niet aangevangen worden.

De bezochte club mag, om de ordedienst te versterken, de hulp opeisen van **de afgevaardigde van de bezoekende club** (B6.83).

Voor de wedstrijden van haar eerste ploeg mag de bezochte club als **terreincommissarissen** drie van haar aangeslotenen aanwijzen (B6.82).

Voor zover toegelaten door de terreinafgevaardigde, mogen aangeslotenen van de bezoekende club als terreincommissarissen fungeren (B6.84).

Deze personen moeten zich tijdens de wedstrijd in de neutrale zone bevinden en zich verantwoordelijk gedragen.

5. Tussenkomst van de politie

Enkel de bezochte club, dus niet de scheidsrechter, kan om de tussenkomst verzoeken van politie op haar terrein.

Het is dus niet aan de scheidsrechter om op dit vlak enig initiatief te nemen.

6. Kader van scheidsrechters

Het kader van scheidsrechters bestaat uit:

a) Scheidsrechters en assistent-scheidsrechters voor het profvoetbal:

Ze worden aangeduid voor de volgende wedstrijden:

- de kampioenschappen van het Profvoetbal;
- de Beker van België heren vanaf speeldag 5.
- Wedstrijden U21/beloften

b) Scheidsrechters voor het nationaal en regionaal amateurvoetbal:

Scheidsrechters	1D, 2D en 3D
Assistent-scheidsrechters	1D/Ar, 2D/Ar en 3D/Ar

Ze worden aangeduid voor de volgende wedstrijden:

- de kampioenschappen van 1ste t.e.m. 3de amateur VV
- Lotto Super League dames
- Beker van België Vrouwen vanaf 1/2 finale
- de vier eerste speeldagen van de Beker van België.
Sommige scheidsrechters kunnen echter ook, in geval van noodzaak, aangeduid worden voor de vijfde speeldag en de zesde speeldag
- de competitie voor U19 beloften van het Profvoetbal
- de Beker van België U19 Profvoetbal.

Kandidaat scheidsrechters profvoetbal kunnen aangeduid worden als 4de scheidsrechter in wedstrijden van het Profvoetbal.

7. Arbitragekosten

Per prestatie hebben de leden van het arbitrageteam recht op:

- een vergoeding
- de terugbetaling van hun verplaatsingskosten

Deze kosten moeten vóór de wedstrijd door de bezochte of de organiserende club betaald worden.

Bij afwezigheid van de officieel aangeduide scheidsrechter worden de kosten betaald na afloop van de wedstrijd.

De vergoeding van de scheidsrechter is afhankelijk van zijn categorie

Categorie	Vergoeding (EUR)
1D	52,00
2D	47,00
3D	40,00
1P, 2P	34,00
3P, 4P	29,00
J, I	25,00
H	25,00 indien hij een wedstrijd leidt van eerste ploegen, heeft hij recht op de vergoeding die in voege is voor de afdeling waarin hij de wedstrijd leidt

Tornooiwedstrijden met beperkte speelduur

De vergoeding voor elke toernooiwedstrijd waarvan de duur niet de helft van de reglementaire duur van een officiële wedstrijd van de betrokken categorie overschrijdt en op voorwaarde dat de scheidsrechter minstens twee wedstrijden moet leiden in de loop van een tijdspanne van vier uur, wordt vastgesteld op de helft van de vergoeding vastgelegd hierboven.

Niet gespeelde wedstrijd

Indien de scheidsrechter de wedstrijd afgelast wegens:

- onbespeelbaar speelveld (B6.22) ontvangt hij slechts de helft van de vergoeding die hem toekomt.
- ongeschikt speelveld (B6.19), ontvangt hij zijn volledige vergoeding.

De vergoeding voor de scheidsrechter voor wedstrijden van het G-voetbal bedraagt 25,00 EUR ongeacht zijn categorie.

**De vergoeding van de assistent-scheidsrechter
is afhankelijk van zijn categorie en/of wedstrijd.**

Ressorterend onder	Functie	Vergoeding (EUR)	
Profvoetbal	Assistent-scheidsrechter	70,00	
Departement Arbitrage VOETBAL VLAANDEREN	Scheidsrechter die optreedt als assistent	volgens eigen categorie	
	Assistent-scheidsrechter	1D/AR	45,00
		2D/AR	40,00
		3D/AR	34,00
	Scheidsrechter die optreedt als assistent	volgens eigen categorie	
Assistent-scheidsrechter 1P/Ar, 2P/Ar, 3P/Ar en 4P/Ar	25,00		
Niet gespeelde wedstrijd Indien de scheidsrechter de wedstrijd afgelast wegens: - onbespeelbaar speelveld (Art. B6.22), ontvangt hij slechts de helft van de vergoeding. - ongeschikt speelveld (Art. B6.19), ontvangt hij zijn volledige vergoeding.			

Recreatief voetbal (B5.28)

Soort wedstrijd	Vergoeding (EUR)
Recreatief voetbal stijgen en dalen Bekercompetities	29,00
Reserven, Veteranen, dames	25,00
Vergoeding voor assistent-scheidsrechters	25,00
<p>Twee opeenvolgende wedstrijden op dezelfde dag en hetzelfde terrein De scheidsrechter mag maar één verplaatsingsvergoeding aanrekenen, maar wel twee wedstrijdvergoedingen.</p> <p>Tornooiwedstrijden met beperkte speelduur De vergoeding voor elke tornooiwedstrijd waarvan de duur niet de helft van de reglementaire duur van een officiële wedstrijd van de betrokken categorie overschrijdt en op voorwaarde dat de scheidsrechter minstens twee wedstrijden moet leiden in de loop van een tijdspanne van vier uur, wordt vastgesteld op de helft van de vergoeding vastgelegd hierboven.</p> <p>Niet gespeelde wedstrijd Indien de scheidsrechter de wedstrijd afgelast wegens:</p> <ul style="list-style-type: none"> - onbespeelbaar speelveld ontvangt hij slechts de helft van de vergoeding die hem toekomt. - ongeschikt speelveld, ontvangt hij zijn volledige vergoeding 	

Bijzonderheden

Niet gespeelde wedstrijd

Indien de scheidsrechter de wedstrijd afgelast wegens:

- onbespeelbaar speelveld, ontvangt hij de helft van de vergoeding die hem toekomt
- ongeschikt speelveld of bij forfait van één van beide ploegen, ontvangt hij zijn volledige vergoeding

Bijkomende vergoeding

Voor prestaties in het Profvoetbal ontvangen de leden van het arbitrageteam een bijkomende vergoeding bepaald door het contract afgesloten met de KBVB

Kosten gelegenheidsscheidsrechters in wedstrijden waar officieel een scheidsrechter werd aangeduid

Onder gelegenheidsscheidsrechter wordt verstaan hij die de wedstrijd leidt, of hij nu actieve scheidsrechter is of niet.

situatie	aangeduide scheidsrechter		gelegenheidsscheidsrechter	
	vergoeding	verplaatsing	vergoeding	verplaatsing
is en blijft afwezig	geen	geen	25,00 EUR	geen
komt te laat	12,50 EUR	ja	12,50 EUR	geen
kwetst zich vóór de wedstrijd	geen	ja	25,00 EUR	geen
kwetst zich tijdens wedstrijd	ja	ja	geen	geen
geen scheidsrechter aangeduid			25,00 EUR	geen
afwezig en wedstrijd afgelast			geen	geen

Wanneer hij optreedt als gelegenheidsscheidsrechter, moet de scheidsrechter op het papieren wedstrijdblad het nummer van zijn scheidsrechterskaart vermelden, evenals de provincie waartoe hij behoort.

8. Hoe de verplaatsingskosten berekenen?

1. noteer onder elkaar uw bloknummer en deze van het terrein:

2480

2185

2. maak het verschil tussen de eerste twee cijfers en tussen de laatste twee cijfers van ieder bloknummer:

$24 - 21 = 3$.

$85 - 80 = 5$.

3. maak de som van beide verschillen en vermenigvuldig het totaal met 3,60
EUR : $3 + 5 = 8 \times 3,60 = 28,80$ EUR = de verplaatsingskosten.

Opmerkingen

1. de minimum vergoeding voor een verplaatsing bedraagt 2 blokken=7,20 EUR
2. uw bloknummer staat op uw scheidsrechterskaart, het bloknummer van het terrein staat op het wedstrijdblad en in uw aanduiding op RefAssist
3. uw bloknummer en het aantal blokken dienen vermeld op het wedstrijdblad

Bijzonderheden

Wanneer, na een avondwedstrijd, slechte weersomstandigheden (mist/ijsel/sneeuw) de terugkeer naar huis onmogelijk maken, mag de scheidsrechter of de assistent-scheidsrechter na overleg en akkoord ter plaatse logeren en neemt de Bond de hotelkosten ten laste.

Om de terugbetaling te bekomen van nog andere kosten moet de scheidsrechter bewijzen dat een buitengewone omstandigheid hem tot die uitgave heeft gedwongen.

In het recreatief voetbal wordt de minimum verplaatsingskost berekend op een verplaatsing van 1 blok.

In het recreatief voetbal wordt de maximum verplaatsingskost beperkt tot een verplaatsing van 8 blokken.

9. Betaling van de arbitragekosten

De vergoedingen moeten vóór de wedstrijd door de bezochte of de organiserende club betaald worden.

Bij afwezigheid van de officieel aangeduide scheidsrechter worden de vergoedingen betaald na afloop van de wedstrijd.

Mochten er zich moeilijkheden in dit verband voordoen, zal de scheidsrechter een verslag indienen bij het bevoegd comité.

10. Beker van België.

Wanneer een wedstrijd op een gelijkspel eindigt:

tot en met de 3de speeldag:

- geen verlengingen
- strafschoppenserie om winnaar aan te duiden

in de 4de en 5de en 6de speeldag en in de 16de, 8ste en 4de finales

- verlengingen (2 x 15 minuten)
- indien stand nog gelijk: strafschoppenserie om winnaar aan te duiden

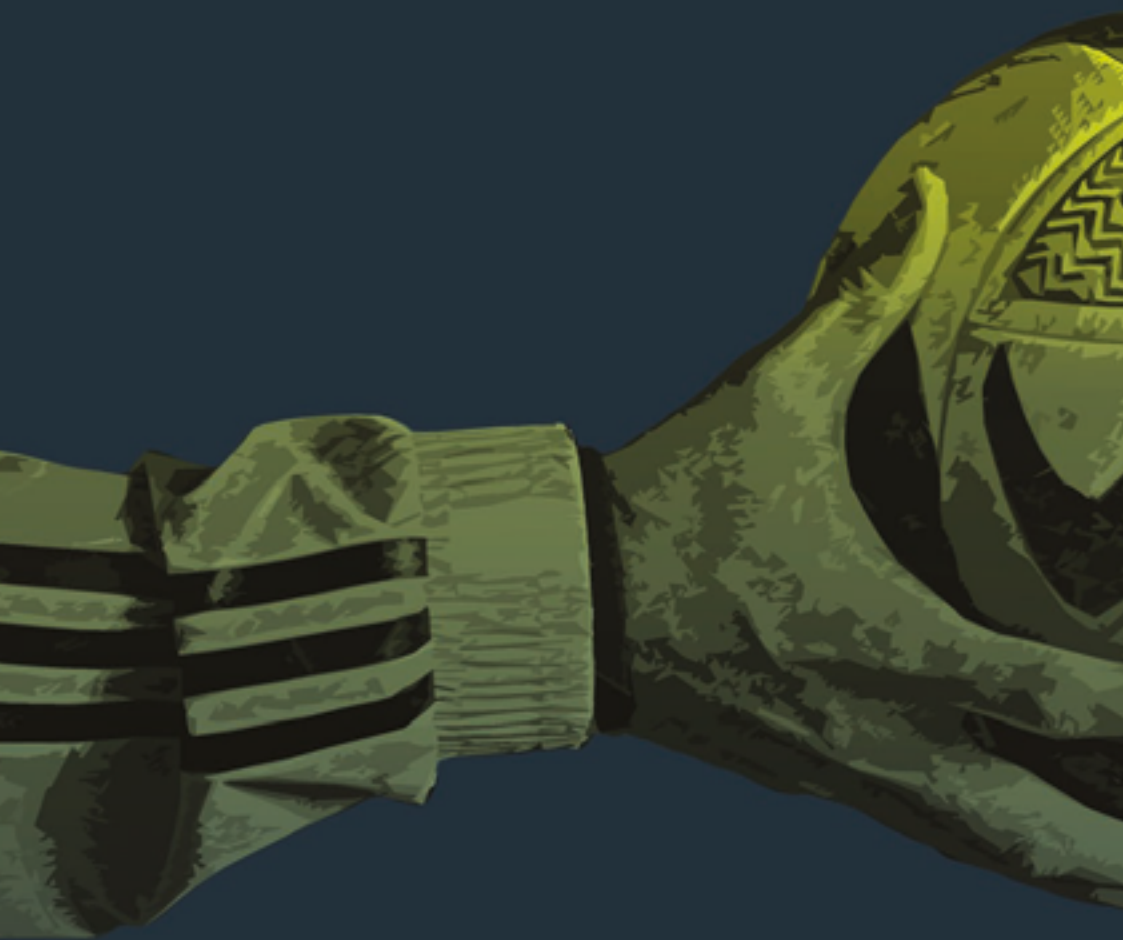
11. Beker van België U19 Profvoetbal.

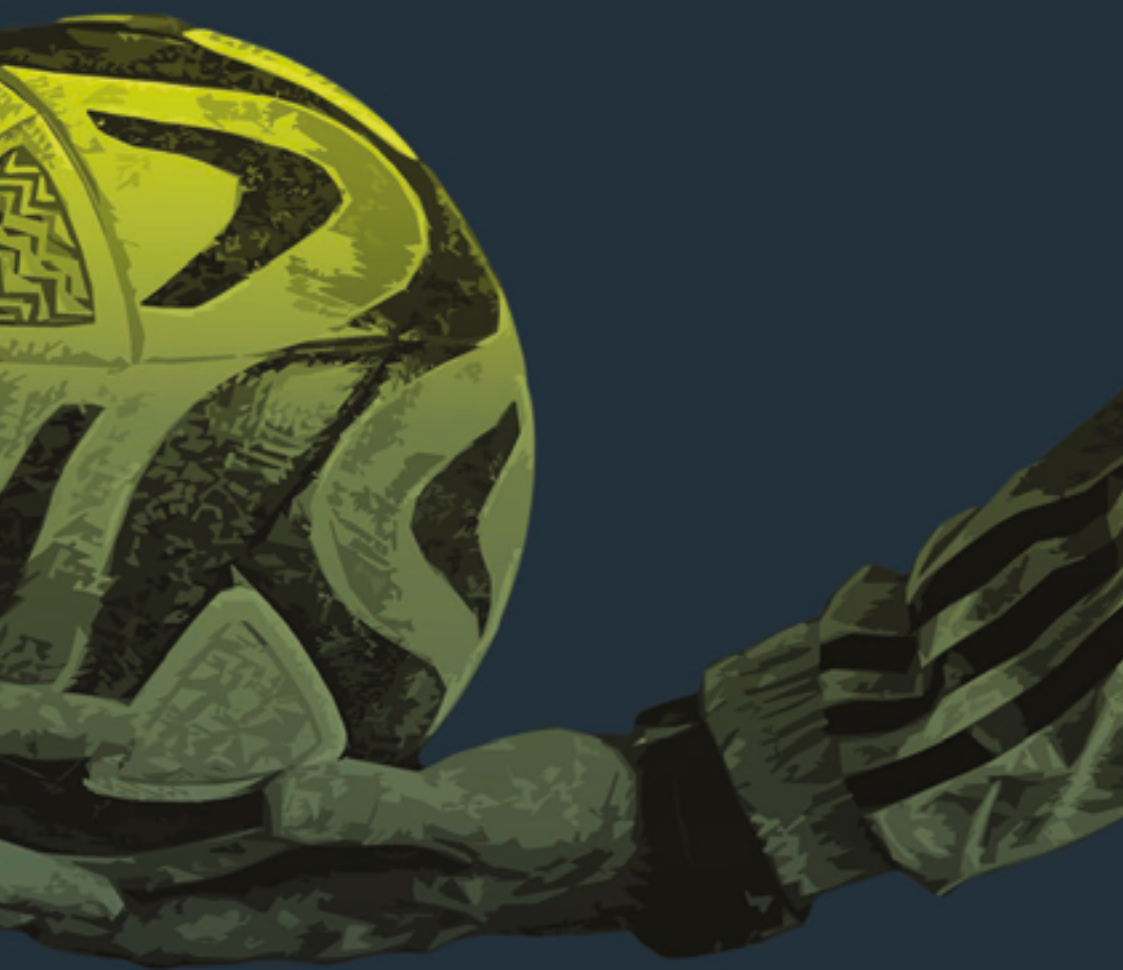
De Beker van België U19 Profvoetbal wordt gespeeld met rechtstreekse uitschakeling.

Wanneer een wedstrijd onbeslist eindigt, worden er geen verlengingen gespeeld. De winnaar wordt aangeduid door middel van een strafschoppenserie.

Nota's

A large grid of empty graph paper for taking notes. The grid consists of 20 columns and 30 rows of small squares.

**VOETBAL
VLAANDEREN**